nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo Cena 70 lir

TRST, nedelja, 22. novembra 1970

Leto XXVI - Št. 265 (7759)

V športu skupna krovna organizacija

Število društev, ustanov, podjetij, prireditev in vsakovrstne druge družbene aktivnosti, ki smo jo imeli Slovenci na Tržaškem in Goriškem pod staro Avstrijo in v letih po prvi svetovni vojni, je bilo izredno veliko. Fašizem nam je vse to zatrl, razbil, izropal in uničil. Šele po drugi svetovni vojni smo zopet začeli celiti hude rane, ki nam jih je zadala tiranija in nacifašistična okupacija.

Naši ljudje so zopet obnavljali društva, poleg starih so rasla nova, zaživela je slovenska šola, tiskarji so zopet natisnili v časopise našo besedo itd. Vsaka vas je dobila svoje prosvetno celico in — kot logična posledica tega — je obstajala seveda tudi vezna prosvetna organizacija, oz. bilo jih je celo več. Do podobnih skupnih organizacij je prišlo tudi na nekaterih drugih področjih našega življenja, na gospodarskem, kmetijskem itd.

Zanimivo je, da je kot zadnji stopil v ta povojni razcvet in obnovo tako pestrih aktivnosti — šport. Po prvih letih, ko je bila telesna kultura pri nas bolj odraz silnic v političnih globalih tiste dobe, je športno delovanje naše mladine zamrlo in se je pojavilo šele nekaj let kasneje, ko je po prvih negotovih korakih prišlo na dan z vso svojo močjo. Društva so rasla drugo za drugim, mladina se je ukvarjala z vedno večjim številom različnih panog, uspehi so postajali iz leta v leto kakovostnejši, večji, bolj opazni. Šport je zavzemal v javnem življenju naše zamejske skupnosti vedno pomembnejše mesto in igral vlogo, katero danes lahko brez vsakega pretiranega samoljubja prištejemo med naše primarne dejavnosti, zlasti med mladino.

Ob pojavu vedno večjega števila športnih organizacij, pa je prišlo tudi do pojavov, ki niso bili vedno pozitivni, niti sami na sebi, niti v prizmi splošne športne etike, niti v duhu naših narodnoobrambnih prizadevanj. Ti pojavi sicer niso zavzeli nobenih alarmantnih razmerij, toda zaskrbljujoči so že zato, ker se niti ne zmanjšujejo, niti ne izginjajo. Kajpak, pri tolikih različnih, med seboj nepovezanih silnicah, ki so rasle iz posameznih društev, to niti ni čudno.

Vsaka naša osnovna športna organizacija je vodila (in v glavnem še vodi) svojo društveno politiko, ki je vse preveč usmerjena navznoter, v stroge koristi društva in njegove elementarne ter materialne obstojnosti, vse premalo pa tudi v širši kontekst našega bivanja na tem ozemlju, v vse tisto, kar nas pogojuje v sedanjosti, v bodočnosti, in celo v to, kar je pogojevalo našo preteklost. Te ozkosti kajpak ne gre pripisovati na rovaš honorjev, saj bi bila taka obsodba le dokaj površno poenostavljanje dejstev, ki imajo različne vzroke, od katerih je večina izven «dometa» naše ga športa v njegovi sedanji organizacijski obliki in moči. Tu pa v bistvu tiči zajec. Naš, slovenski zamejski šport, tako kot «posluje» danes, ne more delovati bolj kakovostno in bolj usmerjeno v širše koristi. Ločnice se le poredkoma zabrisujejo same, brez usmerjevalnih impulzov. Toda ti impulzi morajo priti PREDVSEM iz vrst samih športnikov, oz. športnih delavcev. Izkušnje dela na tem področju v zadnjih letih so pokazale, da naš šport ne more pričakovati odločilnih posegov od zunaj, če ni pri tem tudi sam pripravljen krepko poprijeti in si predvsem tudi sam izmeriti pot od starta do cilja. Stranska pomagala so in bodo vedno dobrodošla, toda nikoli ne bodo taka, da bi naš šport le ob njih stal ali pokonci zadosti zravnan. Zato je naš šport prisiljen predvsem sam sprožiti akcijo, s katero bo enakopravno in enakovredno stopil ob bok ostalim temeljnim aktivnostim naše manjšine. Taka akcija pa mora privesti (PRED VSAKO DRUGO!) predvsem do ustanovitve skupnega povezovalnega organa, do zveze, do formalne povezave med društvi, ki je osnovni pogoj za vsako kasnejšo izpeljanko in varianto.

Pravzaprav je čudno, da do take zveze doslej še ni prišlo. Imeli smo jo že zdavnaj pred fašizmom, v prvih letih po koncu prve svetovne vojne. Že več let imamo količinsko osnovo v številu naših društev. Njih delovanje in trdnost sta nam tudi bila porok obstojnosti takšne organizacije. Pred nekaj leti smo že opravili nekoliko improviziran (in ponesrečen) poskus z oživljanjem take zveze, toda konec koncev smo danes še vedno brez nje. Morda naš šport za tako obliko koordiniranega delovanja doslej še ni bil dovolj zrel, morda nam šibkost naših vodstvenih kadrov ni dopuščala obremenitve z dodatnimi organizacijskimi oblikami in strukturami, morda je bil vmes še kak drug vzrok. Vsekakor pa bi bilo iskanje teh vzrokov zdaj zapravljanje dragocenega časa. Danes vemo, da se poraja v naših osnovnih športnih organizacijah novo vzdušje. Društva sama čutijo potrebo po skupni, vezni krovni organizaciji. V zadnjih letih je število strokovnih kadrov v naših športnih enotah izredno naraslo. Delo z mladino postaja vse bolj kakovostno, zahtevnejše, prav tako pa postajajo vse zahtevnejši tudi organizacijski prijemi. Ti so često že taki, da jih posamezna društva ne zmorejo, v skupnosti pa bi jih premostila igraje, bolje, uspešneje in temeljiteje. Občutek pripadnosti k aktivnosti, iz katere rase naša telesna kultura, je danes že tako močan, da mimo njega enostavno ni več mogoče iti, ni ga mogoče spregledati, ni mogoče več dovoliti, da bi se ta občutek razraščal mimo splošnih družbenih tokov naše manjšine (in sploh okolja) neusmerjeno, kaotično, nad ostalimi strukturami ter instrumenti, s katerimi operiramo.

Obstoj zvezne organizacije med športnimi društvi postaja zato nujnost, s katero nikakor ne gre več odlašati. Do uresničitve formalne povezave naših športnih društev mora priti čim prej, saj to terjajo nove razmere v našem športu in nov duh, ki veje v njem, duh, iz katerega je lahko razbrati neizpodbitno resnico, da je danes telesna kultura ena osnovnih vrednot, iz katere črpa naša slovenska zamejska skupnost novih, svežih življenjskih tokov.

BOJAN PAVLETIČ

Delegacija Gane na obisku v SFRJ

BEOGRAD, 21. — Na vabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičiča je prispel danes na petdnevni uradni obisk v Jugoslavijo predsednik vlade republike Gane dr. Busia. V njegovem spremstvu sta tudi zunanji minister in minister za trgovino in industrijo. Na beograjskem letališču so visoke goste pozdravili predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in drugi visoki funkcionarji zvezne vlade.

ORKAN NAD BENGALSKIM ZALIVOM

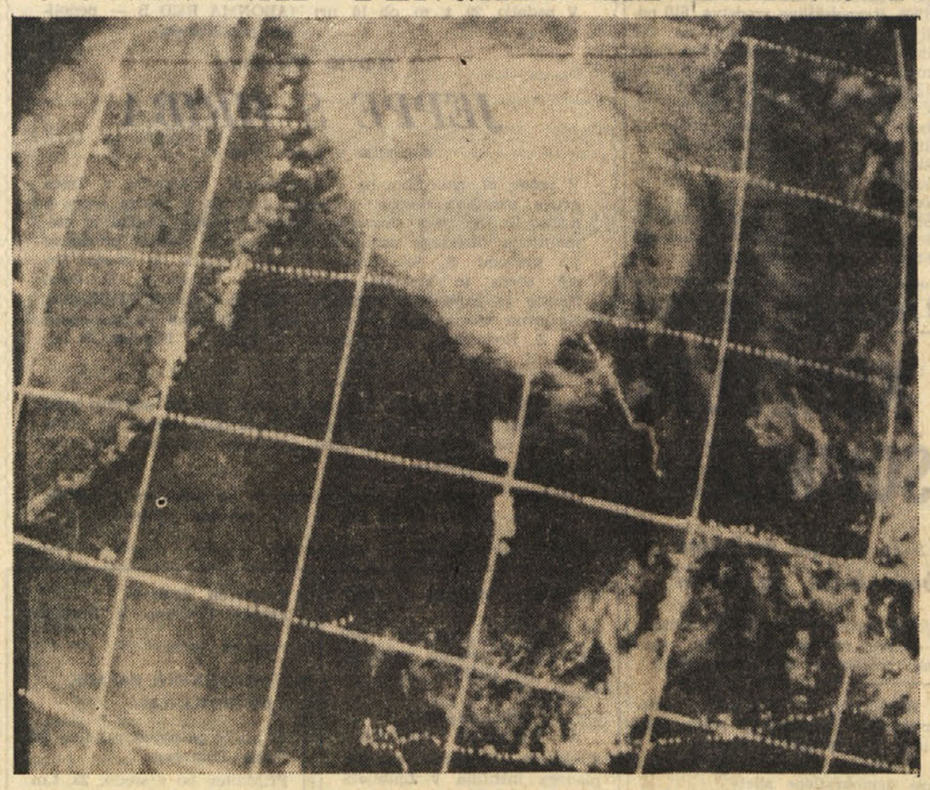

Ameriškemu satelitu je uspelo slikati gmoto oblakov strahovitega orkana, ki je uničil področje Gangesove delte in povzročil ogromno število žrtev. Do sedaj še ni bilo mogoče oceniti točnega števila mrtvih. Nekateri pakistanski listi govorijo, da bo žalostni končni obračun morda zabeležil celo dva milijona žrtev. Poleg tega pa je ostalo brez strehe več milijonov ljudi, ki jim oblasti ne morejo pomagati. Zato so naslovile na svet poziv za takojšnjo pomoč. Ljudje že umirajo od lakote in bolezni in se bo število žrtev še povečajo, če ne bo čimprej prišla pomoč

ZA «REPRESALIJE» PROTI SESTRELITVI IZVIDNIŠKEGA LETALA

Ameriška letala ponovno bombardirala štiri pokrajine Severnega Vietnama

Obrambni minister ZDA je izjavil, da gre za «zaščitno reakcijo» - Oster odgovor hanojske vlade

HANOJ, 21. — Preteklo noč in danes so ameriška letala ponovno bombardirala ozemlje Severnega Vietnama. Letala, katerih število ni znano, so napadla severnovietnamske pokrajine Haiphong, Quang Binh, Ha Tay in Hoa Binh. Kot je sporočil radio Hanoj, so napadi povzročili številne žrtve med civilnim prebivalstvom. Bombe so padle tudi blizu taborišča ameriških vojnih ujetnikov, med katerimi je bilo nekaj ranjenih. Po poročilih radia Hanoj je bilo šest ameriških letal sestreljenih.

Prvi vdor ameriških letal severno od demilitariziranega pasu med obema Vietnamoma se je začel ob 2.30 ponoči po krajevnem času. Druga serija napadov se je začela ob 9. uri zjutraj ter je bila naperjena predvsem proti pokrajinam Quang Binh in Ha Tinh, kjer so bila številna civilna poslopja in nekatere tovarne porušene.

Današnji ameriški letalski napad je bil najmočnejši po 1. novembru 1968, ko je predsednik Johnson ukazal ustaviti bombardiranje Severnega Vietnama. Tudi po tem datumu pa je prišlo do nekaterih letalskih vdorov, zadnji je bil maja letos, vendar manjšega obsega.

Letalski vdor na ozemlje Severnega Vietnama je potrdil sam ameriški obrambni sekretar Melvin Laird. Dejal je, da so ameriška letala napadla položaje protiletalskega topništva in raketne baze v Severnem Vietnamu, južno od 19. vzporednika, kot odgovor na napade proti ameriškim izvidniškimi letalom.

Današnje bombardiranje — je izjavil Laird — je v skladu s politiko, ki smo jo javno opisali, ter s poskusom, da bi ščitili ameriška življenja. Šef Pentagona je tudi dejal, da je šlo za «časovno omejeno zaščitno reakcijo», medtem ko ni omenil sestrelitve letal, o kateri je poročal radio Hanoj.

Laird je tudi ponovil staro tezo, da je do prekinitve bombardiranja Severnega Vietnama prišlo novembra 1968 z dogovorom, da se bodo izvidniški poleti razoroženih ameriških letal nad Severnim Vietnamom lahko nadaljevali. Dejal je, da imajo misije «zaščitne reakcije» namen, da obvarujejo življenja pilotov, ki opravljajo izvidniške polete nad severnovietnamskim ozemljem ali polete za preprečitev pošiljanja pomoči iz Severnega Vietnama skozi Laos v Južni Vietnam.

Ameriški obrambni sekretar je tudi sporočil, da se bodo letalski napadi zaključili ob 18. uri (opolnoči po našem času). Glede trditve radia Hanoj, da so bombe zadele taborišče in ranile nekaj ujetih ameriških pilotov, je Laird dejal, da je Severni Vietnam «popolnoma odgovoren za varnost in zaščito naših vojnih ujetnikov». Dodal je, da bodo sile ZDA še naprej opravljale misije «zaščitne reakcije», če bodo izvidniška letala napadena.

Kot je znano, je minister Laird že 13. novembra, ko so nad Severnim Vietnamom sestrelili neko ameriško razoroženo letalo, grozilno izjavil, da so ZDA pripravljene dati «primeren odgovor» na te napade, vendar ni takrat pojasnil, kakšen «odgovor» ima v mislih. Ob isti priliki je Laird tudi trdil, da obstaja med ZDA in Hanojem dogovor, po katerem naj bi ameriška letala imela pravico opravljati izvidniške polete nad Severnim Vietnamom. Obstoj tega dogovora so v Hanoju odločno demantirali.

Hanojska vlada je severa zelo ostro reagirala na ta novi letalski napad. Že hanojski radio je trdil, da gre za «zelo hudo vojno dejanje, ki krši suverenost in varnost Demokratične republike Vietnama». V Parizu pa je glasnik severnovietnamske delegacije na mirovnih pogovorih prebral izjavo svoje vlade, v kateri je med drugim rečeno, da bodo oborožene sile in prebivalstvo Severnega Vietnama odločno odgovorile na vsa ameriška «pustolovska izzivanja».

Predstavnik hanojske delegacije v Parizu Tang Le pa je popoldne sklical tiskovno konferenco, med katero je o današnjem napadu dejal, da je to dejanje, ki bo imelo resne posledice tudi za pogajanja v francoski prestolnici. Tang Le ni povedal, če se misli njegova delegacija umakniti s pogajanj. Dejal je, da bo Hanoj sprožil primerne protiukrepe, če bodo ZDA vztrajale pri svojih agresivnih dejanjih proti Severnemu Vietnamu. Nato je severnovietnamski predstavnik navedel nekaj številk o ameriških kršitvah sporazuma o prekinitvi bombardiranja Severnega Vietnama. Leta 1969 so ZDA opravile 7.970 izvidniških poletov nad severnovietnamskim ozemljem, 657 letalskih napadov in 36 vdorov s strateškimi bombniki «B 52». Leta 1970 pa so izvedli 11.180 izvidniških poletov, 1.021 letalskih napadov in 137 vdorov z «B 52». V tem času je severnovietnamsko protiletalsko topništvo sestrelilo 127 letal.

Sovjetska zveza je po agenciji Tass ostro obsodila «novo ameriško pustolovščino», ki je povzročila žrtve med civilnim prebivalstvom. Agencija omenja poročilo hanojske vlade o tem ter dodaja, da se «vsi pošteni ljudje strinjajo s to oceno in obsojajo agresivno politiko ZDA v Indokini».

Tass pravi, da so morale ZDA prekiniti bombardiranje Severnega Vietnama zaradi hudih porazov, ki so jih doživele. Kljub temu pa ZDA še vedno kršijo varnost in suverenost Severnega Vietnama ter bi si hotele celo lastiti pravico, da bi nemoteno kršile severnovietnamski prostor.

Iz Rima poročajo, da so komunistični poslanci Pajetta, Longo, Berlinguer in drugi naslovili na predsednika italijanske vlade in na zunanjega ministra vprašanje o ameriškem napadu proti Severnemu Vietnamu. Poslanci poudarjajo potrebo, da bi izrazili ameriški vladi protest in ogorčenost italijanskega ljudstva zaradi bombardiranja ter sprašujejo, kaj misli vlada storiti, da loči svojo odgovornost od ameriške agresivne politike.

UGOTOVITVE TAJNIŠTVA CGIL

Vlada ne spoštuje obveznosti ki jih je sprejela s sindikati

CGIL predlaga takojšen odločen nastop delavcev za uresničitev socialnih reform

RIM, 21. — Tajništvo CGIL je preučilo sindikalni položaj v državi zlasti v luči razvoja enotnih pobud za novo gospodarsko politiko in za reforme. Tajništvo je ugotovilo, da po petdesetih dneh po srečanju sindikatov z vlado o vprašanjih zdravstva in ljudskih stanovanj, še niso bile preučene osnovne sporne točke in vprašanja, ki so bile začasno odložena, kot n. pr. pravična najemnina, pravila o odškodnini za razlastitve pri izvajanju urbanistične reforme za gradnjo stanovanj, vprašanje krajevnih zdravstvenih enot itd. Poleg tega ugotavlja, da sindikati še niso bili obveščeni, da bi vlada pripravljala zakonske ukrepe o teh vprašanjih.

Tajništvo CGIL je ugotovilo, da pridržki glede vsebine in časa uresničitve zdravstvene reforme ter nove politike stanovanjskih gradenj, ki so jih izrekli v nekaterih krogih vladne večine, vzbujajo upravičeno zaskrbljenost o dobri volji vlade za uresničitev zahtevanih reform.

Tajništvo CGIL je odločno za vrnilo vsako ozko in izkrivljeno tolmačenje do sedaj doseženih rezultatov na razgovorih med vlado in sindikati o vprašanjih stanovanjskih gradenj in zdravstva, kakor tudi poskuse, s katerimi bi že v naprej hoteli zmanjšati pomen prihodnjih sestankov z vlado o ostalih osnovnih vprašanjih, ki jih postavljajo delavske organizacije, kot n. pr. vprašanje Juga, kmetijstva, šole, davčne politike in prevozov.

Poleg tega je tajništvo CGIL poudarilo, da je treba čimprej dati pobudo za začetek razgovorov z vlado o vprašanjih reforme ter podvojiti pritisk delavcev v tovarnah, kakor tudi na pokrajinski in deželni ravni. Za dosego teh zahtev CGIL predlaga takojšnjo sindikalno akcijo. Zato bo v prihodnjih dneh dala ostalima dvema sindikalnima organizacijama potrebne predloge za nov in učinkovit boj delavcev za uresničitev socialnih reform.

Jutri bo Brandt prispel na uradni obisk v Italijo

RIM, 21. — V ponedeljek bo prišel na vabilo predsednika Colomba na uradni obisk v Rim zahodnonemški kancler Brandt. V torek bo imel Brandt razgovore z italijanskim predsednikom vlade. Zvečer bo zahodnonemškega kanclerja sprejel predsednik Saragat.

Kot poroča agencija Ansa, bo obisk Brandta v Italiji del priložnost, da predsednika obeh vlad preučita glavna mednarodna vprašanja, možnosti večjega sodelovanja med Italijo in Zahodno Nemčijo v okviru evropske skupnosti, vprašanje popuščanja napetosti med Vzhodom in Zahodom, zlasti v luči dosedanjih rezultatov Brandtove «ostpolitike». Hkratj pa bodo napravili obračun odnosov med obema državama, ki se stalno razvijajo.

Med Brandtovim obiskom bodo govorili tudi o italijanskih delavcih v Zahodni Nemčiji.

RIM, 21. — V 136 italijanskih občinah bodo jutri volitve za obnovitev občinskih svetov. V 40 občinah z več kot 5.000 prebivalci bodo volili s proporcionalnim sistemom. Volivcev je skupno 366.549, od katerih 177.337 moških in 189.212 žensk.

SPLETKE «STRANKE KRIZE» PROTI COLOMBOVI VLADI

Desnica KD hoče preprečiti izglasovanje zakona o razvezi

Sestanek o šolskih vprašanjih med ministrom Misasijem in predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL

RIM, 21. — Medtem ko se konjunkturni dekret s težavo prebija skozi dolgo razpravo v poslanski zbornici, v vladni večini narašča napetost. Socialdemokrati, republikanci in demokristjanska desnica pritiskajo na vse načine, da bi izsilili «nasilno rešitev». Napetost zaostrujejo socialdemokrati s podporo republikancev, ki zahtevajo «dokončno razjasnitev» v vladni koaliciji. Isto dela na svojo roko demokristjanska desnica. Ta se je zlasti oprijela zakona o razvezi. S polemiko v notranjosti stranke bi hotela povzročiti padec Colombove vlade in odpreti pot novim političnim izhodom. Težavam, ki jih povzroča konjunkturni dekret, sta se pridružila še vprašanji izvolitve predsednika sardinske dežele in italijansko glasovanje v OZN o sprejemu Kitajske. Iz vsega tega sledi, da je tako imenovana «stranka krize» sedaj zelo aktivna.

Kot je znano, je vlada sklenila, da bo glasovanje o zakonski razvezi skupno z glasovanjem o konjunkturnem dekretu. Okrog 40 demokristjanskih poslancev, ki jih vodita Gonella in Greggi, je poslalo pismo tajniku stranke in predsedniku vlade, v katerem zahtevajo, naj preprečijo izglasovanje zakona o razporoki. Kljub temu pa je gotovo, da bo ta zakon prej ali slej odobren. Govori se, da nameravajo omenjeni demokristjanski poslanci glasovati proti konjunkturnemu dekretu, da bi s tem dosegli dva cilja: padec vlade in onemogočili odobritev zakona o razporoki, hkrati pa odprli pot novi desničarski vladi.

Izvolitev novega predsednika sardinske dežele z glasovi KD in PSI in z vzdrževanjem pri glasovanju leve opozicije je izredno razkačilo socialdemokrate in republikance. Včeraj in danes si je demokristjansko vodstvo prizadevalo, da bi na kakšen način popravilo, kar se je zgodilo v Cagliariju. Forlani je poklical v Rim sardinskega deželnega tajnika krščanske demokracije. Glasilo KD «Il Popolo» je danes napisalo, da bi pomirilo PSU in PRI, da se bo izvolitev sardinskega deželnega odbora odvijala v okviru štiristranske koalicije.

Prosvetno ministrstvo je objavilo sporočilo o sestanku, ki ga je imel nisoči minister Misasi z voditelji CGIL, CISL in UIL o vprašanju šolstva. Ministrstvo sporoča, da je ta sestanek omogočil prvo konstruktivno izmenjavo misli glede vprašanj reforme in razvoja šolstva. Minister Misasi je sindikalnim predstavnikom obrazložil osnovne črte vladne politike na šolskem področju in omenil, da se pripravlja drugi petletni načrt o šoli in univerzitetni reformi, kakor tudi o juridičnem položaju šolnikov, in preureditve srednje šole, ki naj popolnoma obnovi šolstvo na vseh ravneh. Poleg tega je Misasi poudaril, da pozorno zasleduje vprašanje demokratizacije šole.

Po tem sestanku je bilo objavljeno tudi enotno sporočilo CISL, CGIL in UIL. Tri sindikalne organizacije sporočajo, da so njihovi najvišji predstavniki tolmačili ministru neposredno zanimanje delavcev za korenito reformo šole, ki jo je treba čimprej izvesti. Sindikalne organizacije zahtevajo podržavljenje vseh otroških vrtcev in ustanovitev novih, da bodo lahko sprejeli vse italijanske otroke. Potem ko zahtevajo brezplačen prevoz otrok v šolo in podaljšanje obvezne šole do 16. leta, zahtevajo tudi hitro gradnjo novih šol, da se odpravijo izmene in prenatrpani razredi.

Sindikalne organizacije so ministru tolmačile tudi zahtevo delavcev po popolni obnovitvi načina in vsebine sedanjega poučevanja, ter izrazile nezadovoljstvo z vladno šolsko politiko.

Potem ko so prosvetnemu ministru predočile nujnost rešitev položaja šolnikov, je rečeno v sporočilu, so sindikalne organizacije sklenile nadaljevati razgovore z vlado, zlasti v pogledu demokratičnega razvoja šole, uresničitve pravice do študija otrok delavcev ter za čimprejšnjo rešitev vprašanja šolskih gradenj. Sindikati so napovedali, da bodo poslali ministru spomenico, v kateri bodo obrazložili vsa osnovna vprašanja šolske reforme.

28. novembra kongres Volksparteia

BOCEN, 21. — Tu se je danes sestal izvršni odbor južnotirolske Volkspartei, ki je razpravljal o kongresu, ki bo 28. novembra v Meranu. Po sestanku je predsednik Volksparteia Magnago izjavil časnikarjem, da bodo na kongresu bistveno spremenili statut, ki bo omogočil večjo demokratizacijo v notranjem življenju stranke. Kongresa se bo udeležilo okrog tisoč delegatov. Prvič pa se ga bodo lahko udeležili tudi predstavniki italijanskih časopisov. Predsednik Magnago je izjavil, da bo imel na kongresu obširno poročilo in da pričakuje, da se ne bodo vsi strinjali z njegovo oceno delovanja v letu 1970, zlasti glede odobritve «paketa».

Sestavljena nova sirska vlada

DAMASK, 21. — General Hafez El Assad je sestavil danes novo sirsko vlado, v kateri ima sam poleg fukcije ministrskega predsednika tudi obrambno ministrstvo. Vlado sestavljajo petnajst članov stranke Baas, devet «naprednih unionistov» in dva komunista. Od šestindvajsetih članov prejšnje Atassijeve vlade je ostalo v novi sirski vladi samo dvanajst.

Prihodnjo nedeljo glavni svet SKGZ

Prihodnjo nedeljo 29. novembra bo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu VIII. zasedanje glavnega sveta Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki je njen najvišji organ in ki se sestane vsaki dve leti. Na dnevnem redu bo najprej poročilo predsednika Gorazda Vesela o položaju Slovencev v Italiji in o naših naporih za dosego svojih pravic ter za vsestranski razvoj slovenske narodnostne skupnosti, nato poročilo tajnika Bogota Samse o delu SKGZ in še zlasti o delu v zvezo včlanjenih organizacij in ustanov. Daljša razprava bo tudi o poročilu komisije za učinkovitejše delo zveze.

Končno se bo na zasedanju ponovno izvolili izvršni odbor in drugi vodstveni organi.

STABILIZACIJSKI UKREPI ZIS

Manjše obremenitve gospodarskih podjetij

Omejitev čezmernega uvoza - Pomoč poplavljenim krajem v Vojvodini

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji sprejel načrt stabilizacijskega programa in več zakonskih predlogov in odlokov, s katerimi se omejujejo proračunski izdatki, zmanjšujejo obveznosti podjetij in omejuje uvoz. Za danes so bile napovedane podrobnejše obrazložitve teh zakonskih predlogov in sklepov, vendar je tudi današnje poročilo zveznega tajništva za informacije precej skromno. Zaenkrat se ve, da se s spremembo zakona o prispevkih zvezi zmanjšuje od 1. decembra prispevek na osebne dohodke od 2,7 na 2 odstotka, s tem se gospodarska podjetja razbremenjujejo letno za okrog 600 milijonov dinarjev. Da bi se omejili proračunski izdatki zvezni izvršni svet predlaga, da skupščina sprejme zakon, da se na poseben račun prenese presežek od prispevka na osebne dohodke prometnega davka in pristojbin. S tem predlogom bi se v prihodnjem letu presežki omenjenih dohodkov povišali za 10,3 odstotka, v primeri z letošnjim letom prinesli na poseben račun. Teh sredstev zveza v prihodnjem letu ne bi smela uporabiti za proračunske izdatke. Z drugim predlogom zakona se predlaga zvezni skupščini, da podaljša rok o prepovedi uporabljanja proračunskih presežkov iz letošnjega leta. Poleg tega je zvezni izvršni svet sprejel več odlokov, s katerimi se omejuje čezmerni uvoz.

Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji prilagodil svojo notranjo organizacijo potrebam stabilizacijskega programa. Ustanovljeno je bilo namreč več delovnih skupin z nalogo, da pripravijo sistemske rešitve na najvažnejših področjih stabilizacijskega programa. V delu teh skupin bodo sodelovali zastopniki zvezne skupščine, zvezne gospodarske zbornice, sindikata, znanstveni delavci in drugi strokovnjaki. Zvezni organi so zadolženi, da predloge svojih proračunov uskladijo z novimi funkcijami zveze.

Na včerajšnji seji je zvezni izvršni svet sprejel tudi predlog zakona, s katerim se Vojvodini daje 275 milijonov dinarjev pomoči za odstranitev škode zadnjih poplav in odlok o pomoči 200 tisoč dinarjev prizadetim krajem Pakistana.

B. B.

OB PETKOVEM NASTOPU DR. ŠTOKE V DEŽELNEM SVETU

Slovenski manjšini priznati pravice da bo lahko dohitela večinski narod

Posledice fašističnih krivic trajajo še danes - V zadnjem času smo v deželi zabeležili nekaj pozitivnih premikov

Med razpravo o obračunu za leto 1969 in proračunu za leto 1971 v deželnem svetu je v petek kakor že omenjeno spregovoril tudi svetovalec Slovenske skupnosti dr. D. Štoka. V daljšem nastopu se je govornik dotaknil tudi številnih problemov, ki zadevajo našo narodno skupnost v Furlaniji - Julijski krajini. Dr. Štoka je omenil, da samo Slovenci v zadnjem času zabeležili nekaj pozitivnih dogodkov v zvezi z ravnanjem z našo manjšino v Furlaniji - Julijski krajini. Tako je predsednik deželnega odbora sprejel odposlanstvo, ki so ga sestavljali Slovenci iz videmske pokrajine, ki so mu ob tej priliki izročili spomenico s svojimi upravičenimi in utemeljenimi zahtevami etnične in socialno - gospodarske narave. S tem je deželni odbor «de facto» priznal obstoj Slovencev v tej pokrajini in «de jure» obstoj njihovih v ustavi določenih pravic.

Nadaljnji pozitiven dogodek za Slovence je bila podelitev enega mesta v novem deželnem posvetovalnem odboru za izseljenstvo predstavniku Slovencev iz Nadiških dolin. Po številu slovenskih izseljencev iz naše dežele bi nam v tem odboru pripadala vsaj tri mesta, in prav gotovo se bo številčno razmerje med italijanskimi in slovenskimi odborniki pozneje ustrezno spremenilo, kljub temu pa smo Slovenci z zadovoljstvom sprejeli na znanje sklep o tem priznanju.

V zadnjem času so Slovenci stopili tudi v deželni odbor za kulturo. Načelno sprejemanje Slovencev v tovrstne organe bi se moralo sedaj nadaljevati in krepiti s sprejetjem manjšinskih predstavnikov v deželni odbor za obrtništvo in v vse sorodne organe na deželni in pokrajinski ravni. Prisotnost Slovencev v teh telesih je namreč ne le potrebna in pravična, ampak tudi koristna, saj so Slovenci mnogokrat posredovalci problemov in želja, za katere včasih večinski narod sploh ne ve.

V zadnjem času je bila končno odpravljena krivica, po kateri smo bili Slovenci le «nosilci izrednih interesov», tako da se deželni zakoni po novem nanašajo brez pridržkov na «slovensko manjšino». Deželnemu odboru in njegovemu predsedniku Berzantiju je treba izreči priznanje, da sta vztrajala pri osrednji vladi in dosegla, da je ta po prvi zavrnitvi sprejela ustrezni sklep deželnega sveta. Ta popravek v uradni govorici, s katero se obravnavajo problemi slovenske manjšine v Italiji, naj bi postal trdnejša osnova za nadaljnje reševanje slovenske problematike. Razvoj dogodkov bo namreč prav gotovo prinesel deželi širše pristojnosti kar zadeva življenje in razvoj slovenske manjšine. Splošen napredek to namreč naravnost narekuje in naša dežela mora pazljivo slediti temu napredku. Država operira s skrajno počasnostjo, ko gre za zaščito našega občestva. Tako nam je bila doslej priznana le ena sama otipljiva zakonska norma, zakon o slovenski šoli. Pa še ta je pomanjkljiva, kajti slovenski profesorji še vedno ne vedo, kaj pomeni, če si v rednem staležu in če lahko zatrdno računaš na svoje mesto. Še vedno veljajo tudi krivični zakoni, ki prepovedujejo Slovencem, da bi na sodišču govorili slovensko, kakor da gre za neke vrste apartheida (razločevanja). Fašistično obdobje je udarilo po Slovencih s kruto močjo, ko jim je prepovedalo kulturno delovanje, vzelo gospodarske ustanove in šole, ter jim popačilo priimke in domačo toponomastiko.

Vsi ti udarci so zavrli razvoj slovenske narodne skupnosti in vcepili v slovenske ljudi strah. Toda pasivno prenašanje krivic je trajalo le nekaj časa in kmalu se je slovensko ljudstvo z vsemi svojimi močmi uprlo fašizmu. Po zlomu dvajsetletne diktature je napočil čas ponovnega preporoda slovenskega življa na tem področju. Slovenskemu občestvu bi morali že zdavnaj priznati vsaj iste pravice kakor drugim narodnim manjšinam v Italiji, kajti dvojna mera pri obravnavanju manjšin glede na njihovo številčno moč, je krivična in absurdna. Pravice bi morale biti ne le tolikšne, kakršne veljajo za večinski narod, ampak celo večje, da bi se lahko popravile krivice, ki so bile slovenskemu življu storjene v preteklosti. Udarci fašizma niso namreč povzročili pri Slovencih le trenutno škodo in krivico, ampak so jim onemogočili kakršenkoli razvoj, tako da posledice trajajo še danes. Pripadniki slovenske manjšine so tedaj ostali brez moralnih in materialnih sredstev, kar jim je onemogočilo, da bi se razvijali vzporedno z večinskim narodom. Če bi jim torej pristojne oblasti danes priznale tudi popolno enakopravnost z drugimi državljani, bi bil kljub temu njihov položaj znatno šibkejši kakor položaj pripadnikov večine.

Zato morajo oblasti priznati Slovencem večje pravice prenehati z nepotrebnim in nepravičnim razlaščevanjem slovenske zemlje, priznati slovenskim kulturnim in športnim organizacijam večjo pomoč, priznati Slovencem ustrezno prednost pri podeljevanju službenin mest, sprejeti v urade osebje slovenskega jezika, itd. Skratka, oblasti morajo povzeti vse potrebne ukrepe, da se slovenski življ v deželi Furlaniji - Julijski krajini etnično in socialno «rikvalificira», oziroma doseže razvojno višino, ki bi jo dosegel ko bi ne bilo zloglasnega dvajsetletja.

● *Občinsko podjetje ACEGAT* sporoča, da bosta v torek, 24 t.m. ulici delle Monache ter del Seminario zaprti avtomobilskemu prometu zaradi ureditve novega vodovoda.

Po sklepu deželnega odbora

Nadaljnjih 300 milijonov za tržaško pristanišče

Na redni torkovi seji je deželni odbor pod vodstvom predsednika Berzantija sprejel vrsto pomembnih ukrepov. Tako je nakazal neodvisni ustanovi za tržaško pristanišče 300 milijonov lir dodatnega prispevka za poslovno leto 1970. Deželna uprava podeljuje kakor znano luški ustanovi vsako leto 500 milijonov lir, katerim dodaja nadaljnjih 300 milijonov «dodatnega prispevka».

Na predlog odbornika za javna dela Masutta je deželni odbor sprejel izvršni program za gradnjo cest v skladu in s finančnimi prispevki po državnem zakonu štv. 614 iz leta 1966. Razpoložljiva sredstva, 610 milijonov lir, so porazdelili na več del. Tako bodo speljali novo cesto med Krminom in Števerjanom (300 milijonov), uredili cesto Fojda-Čenebole (60 mil.) itd. Deželni odbor je nadalje odobril prispevek 10 milijonov lir deželnemu gledališkemu zavodu Furlanije - Julijske krajine (ERT) s čimer so bila izčrpana vsa sredstva, v skupni višini 1,1 milijarde lir, nakazana za letošnje leto z deželnim zakonom štev. 11 iz lanskega julija.

ENOTNA RESOLUCIJA PROTI FAŠISTIČNIM IZZIVAČEM

MLADINSKA KONZULTA ODKLANJA ŠOVINIZEM

Geslo «Ne dvojezičnosti!» je pristno rasistično Poziv demokratom, naj bodo budni in enotni

Mladinska konzulta, v kateri sedijo predstavniki tržaških mladinskih organizacij, nam je poslala v objavo resolucijo, sprejeto na zadnji seji tega posvetovalnega organa tržaškega občinskega sveta.

Resolucijo objavljamo v celoti.

«Mladinska konzulta obsoja fašistične izbruhe, do katerih je zadnje čase prišlo v Trstu in ki se izražajo:

— z napadi na mlade demokrate,
— mazanjem spomenikov padlim za svobodo,
— napisi, v katerih se poveličuje državni udar, dejavnost grških polkovnikov,
— z zborovanjem «arditov», ki se je pretvoril v pravcato izzivanje in so ga javne oblasti krile s svojo prisotnostjo (medtem ko je bilo prebivalstvo do teh popolnoma brezbrižno),
— obnavljanjem ščuvanja k protislovenskemu sovraštvu, kar delajo šovinistične organizacije, ko ponovno predlagajo geslo «ne dvojezičnosti», ki je pristno rasistično, in proti pravicam slovenske narodne manjšine.

V teh dejanjih vidimo teme in pojmovanja, ki so pri srcu nacionalistični retoriki in ki bi rade premaknile v desno os vsedržavne politike.

Zahtevamo za Trst, mimo nacionalističnih mistifikacij, resno politiko za gospodarsko obnovo.

Vabimo k enotnosti in budnosti vse demokratične sile!»

Resolucijo so podpisali Luciano Zantedeschi (Gioventù studentesca), Marinka Pertot (Adria), Dario Suklan (mladi republikanci), Giorgio Berton (komunistična mladina), Livio Benedetti (socialistična mladina), Neda Lah (Zveza demokratičnih žena), Anna Millo (mladina PSIUP), Boris Balbi (slovenski srednješolci), Ervino Curtis (katoliški vseučiliščniki), Gabriella Cecchini (ženska katoliška akcija), Claudio Zerini (mladinsko gibanje Krščanske demokracije), Gianfranco Dragan (talijanski katoliški skavtje), Flavio Sangalli (CISL), Bruno Mercuri (CGIL).

Spominski večer Anici Kalanovi na Katinari

Kaj nenavaden je bil «roditeljski sestanek», ki je bil sklican pretekli petek na katinarski šoli. Udeležilo se ga je, poleg staršev iz celega šolskega okoliša, iz Lonjerja, Katinare in iz Rovt še nekaj starih mam pa mladina, ki je hotela s svojo prisotnostjo počastiti spomin Anice Kalanove, bivše njihove učiteljice, ki počiva v še svežen grobu na domačem pokopališču. Kajti prav njeni počastitvi je bil namenjen ta večer in zato je razumljivo, da se je zbralo ljudi kar za dobro dvorano. V kratkem govoru je učiteljica Minka Pahorjeva orisala lik pokojnice in med drugim dejala: «Iz zvestobe do svojega naroda je v gospej Anici zrastla ljubezen do petja in dramatike» in prav zato je zaslužila, da ji na ta-le način izrazimo naše spoštovanje, kot smo se namenili nocoj».

Sledil je spored v napovedani obliki. Član Slovenskega gledališča Stane Raztresen je z njemu lastno občutljivostjo in doživetostjo recitiral slovenske balade in romance, ki so občinstvo pritegnile in priklenile, da jih je občuteno sprejemalo.

Nato je nastopil domači cerkveni pevski zbor, v katerem poje tudi precej mladine, ki je šla skozi šolo Anice Kalanove. Slovenska pesem je bila najprimernejši posmrtni pozdrav vzorni učiteljici. Zbor je zapel štiri pesmi: «Pevec», «Na planine», «Pozdravlja te vipavski dol» in «Venite rož'ce moje».

Bil je lep, resen in dostojen kulturni večer, ki je ustrezal namenu. Šop rdečih nageljnov, ki je krasil mizo ob govornikih je včeraj zjutraj nesla delegacija učencev katinarske šole na sveži grob Anice Kalanove.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

SILVIJ KOBAL
Borštnikova nagrada na mariborskem srečanju gledališč
BORIS CAVAZZA
nagrada Antene

v burki JAKE ŠTOKE

MOČ UNIFORME

DANES, 22. t. m. ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu NA SPLOŠNO ŽELJO OBČINSTVA ZADNJA PONOVITEV!

V soboto, 28. t. m. ob 21. uri (PREMIERSKI ABONMA)
V nedeljo, 29. t. m. ob 16. uri (ABONMA RED B — nedeljski popoldanski)

LUDVIG HOLBERG

JEPPE S HRIBA

komedija v petih dejanjih

V petek, 27. novembra bo v Slovenskem gledališču v Trstu druga premiera sezone: komedija Ludviga Holberga Jeppe s hriba. To bo prva slovenska uprizoritev tega klasika in utemeljitelja danskega nacionalnega gledališča. Režiser predstave po prevodu S. Starešiniča in M. Verbiča je Mario Uršič, scene in kostumi so delo U. Vagaje in D. Ceja. Glasbo je napisal I. Mignozzi, songe pa prepesnil M. Košuta. Naslovno vlogo oblikuje Alojz Milič, ob njem pa nastopajo še: Z. Rodoškova, S. Starešinič, A. Petje, L. Bogatec, J. Lukeš, S. Kobal in L. Kozloviča.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav. Rezervacija na tel. 734265.

Cenjene obiskovalce oporazjamo, da bo premiera v soboto, 28. t. m. in ne v petek kot je bilo prvotno javljeno.

GLASBENA MATICA — TRST

V sredo, 25. novembra 1970 ob 20.30 v dvorani pevskega zbora «J. Gallus» Ulica R. Manna 29

PREDAVANJE
dr. VALENSA VODUŠKA
direktorja Glasbeno narodopisnega inštituta v Ljubljani

«ZGODOVINSKA POTA SLOVENSKE LJUDSKE PESMI»

Predavanje bo opremljeno s številnimi posnetki pevskih zborov.

Vljudno vabljeni! Vstop prost!

V torek, 24. novembra bo govoril v Slovenskem klubu

dr. BORIS KUHAR, ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani, o temi

V DEŽELAH SKRIVNOSTNIH TABUJEV

Predavanje bodo spremljali številni barvni diapozitivi o manj znanih vzhodnoafriških plemenih.

Vljudno vabljeni.

Razna obvestila

TRŽAŠKI POKRAJINSKI ODBOR VSEDRŽAVNEGA ZDRUŽENJA partizanov Italije (ANPI) vabi vse bivše partizane, ki so vložili prošnjo za priznanje staleža partizanskega borca, da se udeležijo zborovanja, ki bo v petek, 27. novembra točno ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Član glavnega odbora vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI), ki je izrecno povabljen, bo obrazložil razna vprašanja v tej zvezi.

Pokrajinski odbor ANPI

● *Včeraj so v občinski umetnostni galeriji* izžrebali listek št. 14200, lastnik katerega je zmagal sliko slikarja C. Benedettija.

Imetnik zmagovitega listka lahko dvigne sliko v sobi št. 124 občinske palače vsak dan med delovnim urnikom.

Na milanski univerzi je promovirala za doktorico filozofije in modernih jezikov

META OSTAN

Tržaški prijatelji ji iskreno čestitajo. Čestitkam se pridružujeta uredništvo in uprava Primorskega dnevnika.

Prosvetno društvo France Prešeren v Boljuncu

vabi na večer

«SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE»

ki jih bo pripovedoval član SG Stane Raztresen.

Prireditev bo v sredo, 25. t.m. ob 20.30 v srenjski hiši.

OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA STARŠEV DIJAKOV

državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu bo v sredo, 25. novembra 1970 ob 19 uri po roditeljskem sestanku v šolski telovadnici.

Vabljeni vsi starši dijakov!

Ljudska prosveta

Slovenska prosvetna zveza obvešča odbornike in predsednike prosvetnih društev na Tržaškem, da bo v ponedeljek, 23. novembra ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani redni posvet. Glavna točka dnevnega reda bo razprava o bližnjem VIII. ZASEDANJU GLAVNEGA SVETA Slovenske kulturno gospodarske zveze.

«NASI MLADI», prva obletnica glasbenega delovanja v Finžgarjevem domu na Opčinah danes, 22. novembra ob 17. uri, spored: ansambli, klavir harmonika, violina in petje.

Prosvetno društvo Slovenec v Borštu obvešča pevce, da bo jutri, v ponedeljek 23. t.m. redna vaja pevskega zbora ob 20.30.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ organizira od 26 12 1970 do 2 1 1971

zimovanje

v Zg. Gorjah pri Bledu.

Vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. Geppa 9/II

REVOLUCIONARNO

tiho električno ogrevanje za stanovanje, vile in weekende. Preizkušeno in narejeno na Švedskem.

Visoka kvaliteta, moderna oblika in 5-letna garancija.. Brez problemov in nevarnosti. Mala potrošnja elektrike. Enostavna montaža. Obiščite nas ali nam pišite.

DOBRINJA, TRST, Via Conti 4-6, tel. 93-870, 72-46-36

Kino

Nazionale 14.30 «Waterloo», Rod Steiger, Christopher Plummen, Orson Welles. Technicolor, Panavision.

Eden 14.30 «L'armata degli eroi», Lino Ventura, Serge Reggiani, Simone Signoret. Technicolor.

Fenice 14.30 «La morte risale a ieri sera», Raf Vallone, Frank Wolff. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 14.00 «Il prete sposato», Rosanna Podesta, Lando Buzzanca. E M. Salerno, L. Salce. Prepovedano mladini pod 18 letom

Excelsior 14.30 «Quando le donne avevano la coda», Senta Berger, Aldo Giuffre', Lando Buzzanca. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.

Ritz 14.30 «Corbari», Giuliano Gemma, Tina Aumont, Frank Wolff. Technicolor.

Alabarda 15.00 «Cerca di capirmi», Massimo Ranieri, Beba Lončar. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 15.00 «Quarta parete», F. Prevost, P. Lawford, Don Backy. Colorscope. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 14.30 «Uomini contro», Gian Maria Volonté. Technicolor.

Cristallo 14.30 «Dramma della gelosia», Marcello Mastroianni, Monica Vitti. Technicolor.

Capitol 14.30 «Tristana», C. Deneuve, Franco Nero. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Moderno 14.00 «Una storia d'amore», Anna Mofto, Gianni Macchia. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom

Vittorio Veneto 14.15 «L'uomo venuto dalla pioggia», C. Brouson, S. Silberman. Technicolor

Ideale 13.45, zadnja ob 21.30 «Bitka na Neretvi», Sergej Bondarčuk, Yul Brinner, Silvia Koščina, Orson Welles. Technicolor.

Impero 15.00 «L'amante», Technicolor.

Astra 14.00, zadnja ob 21.00 «Via col vento», V. Leigh, C. Gable, L. Howard O de Havilland Technicolor

Abbazia 14.30 «La stella del Sud», Ursula Andress, Orson Welles, C. Segall Technicolor.

MILJE

Verdi 15.00 «I temerari», Burt Lancaster, Debworah Kerr. Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 16. uri
LE MANS — SCORCIATOIA PER L'INFERNO
Pustolovski film cinemascope tecnicolor.
Igrajo: Lang Geffries, Erna Shurer in Maurizio Bonuglia

KINO NA OPČINAH

Danes ob 15. uri
BUTCH CASSIDY
Barvni panavision western film
Igrajo: Paul Newman, Robert Redford in Katerine Ross.

Jutri in v torek ob 18. uri barvni pustolovski western film
GIUNGALA LA PANTERA NUDA
Igrajo: Kitti Swan in Micaela Chendali Pignatelli.

BCIRS
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto
Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	618,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg frank	12,—
Hol florint	172,—
Nemška marka	169,50
Avst šiling	23.80
Dinar	42,—

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo in prodaja nadomestnih delov, Ul. Rittmeyer 4/a.

IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ŽIVLJENJSKEGA DRUGA? Ste osamljeni, pogrešate toplih besed in družine? Se želite izogniti avanturam, nerešnic. in izkoriščanju, neuglednemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam, ali pa nas obiščite. Pri naših odgovorih — na kuverti ni oznake našega podjetja. Tajnost vam je zajamčena. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE Ljubljana, Pleteršnikova 24 a.

Vino iz goric - Trevisa. Dobro namizno vino 11 stopinj po 180 lir, boljše namizno vino po 12 stopinj 200 lir. Servis na dom. **Telefonirati na št 750-407.**

VAJENCA išče trgovina z barvami. Opčine, Narodna ulica št. 160.

Šolske vesti

Ravnateljstvo srednje šole v Dolini obvešča vse starše učencev te šole, da bo v torek, 24. t.m. ob 20. uri v šoli roditeljski sestanek. Vljudno vabljeni vsi starši.

Gledališča

GLERALISCE VERDI

Zaradi izrednega zanimanja in uspeha opere «Don Carlo», s katero so otvorili letošnjo operno sezono, je vodstvo gledališča Verdi sklenilo izvesti danes ob 16. uri izredno predstavo izven abonmaja po ljudskih cenah. Vstopnice bodo na razpolago po naslednjih cenah: parter 1.500 lir, prva galerija 1.000, druga galerija 800 lir, sedeži balkona 500 lir, središnje lože 5.000, stranske 4.000 lir, dohod k ložam 700, v galerije 300 in na balkon, 200 lir. Nedeljska izredna predstava bo v isti zasedbi kot v prejšnjih izvedbah.

V torek ob 20.30 bo za reda A za parter in lože ter C za galerije in balkon prva predstava dela Tržačana Maria Zafreda «Wallenstein». Opera, ki predstavlja novost za Trst, bo režirgiral Oliviero de Fabritiis, režija je v rokah Gianrica Becherha, scene in kostimi pa so delo Enrica d'Assie.

Pri gledališki blagajni (tel. 235801) prodajajo vstopnice za izredno predstavo «Don Carla» in torkovo predstavo «Wallensteina».

AVDITORIJ

Danes ob 16.30 bo gledališka skupina «I Rozzi» ponovila v Ulici Tor Bandena Shakespearovega «Henrika VIII.».

Razstave

V galeriji Torbandena je osebna razstava Bruna Carusa, ki razstavlja olja, akvarele, risbe in jedkanice.

V Mestni galeriji v Piranu je odprta razstava «Ameriški psihodeliični plakat»

V umetnostni galeriji «Il Tribbio» Ul. Piccardi 68, je osebna razstava Joneza Boljke. Razstava bo odprta v rednih urah do sobote, 5. decembra.

V KULTURNEM DOMU je odprta

SPOMINSKA RAZSTAVA OB ŠTIRIDESETLETNICI USTRELITVE BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Razstava ostane odprta samo še danes od 18. do 20. ure.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Franca Kavsa so darovali: Aleksej Pertot 2.000 lir za Dijaško matico, planinski tovariš Danilo Micheluzzi 5.000 lir za športno združenje Bor, Ivana Kante 2.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem, Gorazd Vesel 5.000 lir za rod Modrega vala in 5.000 lir za športno združenje Dom v Gorici, Katja Lesjak 3.000 lir za Dijaško matico, Ida Kufersin 1.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem, Albert Urdih 1.500 lir za športno združenje Bor in 1.000 lir za Slovenski klub, Justa in Jože Ličen 1.000 lir za prosvetno društvo «Ivan Cankar» in 1.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem, tašča Marija Pipan in svak Nino 5.000 lir za Dijaško matico, 2.500 lir za Glasbeno matico in 2.500 lir za prosvetno društvo «Ivan Cankar, Grozdana 1.500 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem, Marija Glavič 1.000 lir in Amalija Veljak 1.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem, Lojzka 1.500 lir za prosvetno društvo «Ivan Cankar», Nives Tomasi 1.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem.

Družina Brajkovič daruje 3.000 lir za prosvetno društvo «Ivan Grbec» v Skednju. V počastitev spomina pok. moža in sina Edvarda daruje Angela Košuta 2.000 lir za Dijaško matico. Namesto cvetja na grob gospe Anice Kalan daruje Josipina Kjuder 1.000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina Alojza Kalca darujeta Lada in Ernesta Ukmar 5.000 lir za spomenik na Proseku. V počastitev spomina dragega svaka in strica Marina Luxe daruje družina Oppelt 12.000 lir za pevski zbor Jacobus Gallus. V počastitev spomina pok. Franca Vrha daruje Aurelia Jančar 3.000 lir za prosvetno društvo «Ivan Cankar». Ob 3. obletnici smrti Rustje se ga spominja družini Rustja in Polduzzi ter poklanjata 5.000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Marina Luxe daruje Klara Martelanc 10.000 lir za pevski zbor «Vasilij Mirk» v Proseka-Kontovela. Namesto cvetja na grob pok. Franca Vrha daruje družina Babič (Balbi) 10.000 lir za prosvetno društvo «Ivan Cankar» in 5.000 lir za Dijaško matico. Ker zaradi starosti ne more obiskovati prosvetnih prireditev daruje M.G. 1.000 lir za prosvetno društvo «Ivan Grbec» v Skednju.

Ob 1 obletnici smrti

Radovana Pavletiča

se ga z žalostjo spominjajo žena ANITA, hči ONDINA, zet GIOVANNI in vnuka ALEKS in GIORGIO.

Trst, 22 novembra 1970.

ZAHVALA

Ganjeni ob številnih izrazih sočustvovanja se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so spremili našega nepozabnega

FRANCA KAVSA

na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolegom Primorskega dnevnika, vsem časnikarjem, govornikom, zastopnikom oblasti, strank, in ustanov ter organizacij, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

Žena ANITA, brat LJUBO in drugi sorodniki.

Trst, Ljubljana, 22. novembra 1970.

Miroslav Pahor-Branko 50-letnik

V krogu svoje družine slavi danes svojo 50-letnico Miroslav Pahor-Branko. Zato ne moremo kar tako mimo njegovega življenjskega jubileja, ne da bi napisali vsaj nekaj vrstic in podatkov o njegovem življenju in dolgoletnem delovanju.

Branko — pod tem ilegalnim imenom je najbolj poznan, se je rodil 22. novembra 1920 v Dolu pri Doberdobu. Kot zaveden Slovenec in antifašist se je že leta 1942 aktivno vključil v NOB. Leta 1943 je postal član KPS, bil je sekretar celice v domačem kraju, nato sekretar rajonskega komiteja KPS za okraj Doberdob - Ronke, od januarja 1944 do združitve okrožij junija 1944 član Okrožnega komiteja KPS za Kras, nato član okrožnega komiteja za Srednje - primorsko okrožje do osvoboditve. Na okrožni skupščini oktobra 1944 je bil izvoljen za člana Okrožnega NOO za Srednje - primorsko okrožje.

Po osvoboditvi je prišel v Trst in je postal član Okrožnega komiteja KP za Tržaško okrožje, nato član Izvršnega komiteja KP STO in organizacijski sekretar. Od leta 1955 do razpusta je bil član Izvršnega odbora Neodvisne socialistične zveze. Pristopil je nato v PSI in je sedaj član deželnega odbora PSI za Furlanijo - Julijsko krajino, član pokrajinskega odbora tržaške federacije PSI in predsednik Slovenske komisije pri PSI. Že več let je predsednik upravnega sveta družbe «Dom». Pri svojih 50 letih ima torej Miroslav Pahor - Branko ze celih 27 let aktivnega političnega udejstvovanja, in to tudi v hudih časih ter važnih fazah boja za uveljavitev enakopravnosti in pravic naše narodne skupnosti.

Ob življenjskem jubileju se čestitkam in voščilom svojcev in prijateljev pridružujeta tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika. Želimo mu še mnogo let vlodnega delovanja, predvsem pa obilo zdravja.

POJASNILO ODBORNIKA GASPARINIJA

IBM 360/40 je posnel tudi slovenske šumnike

Kdor je prej prejemal potrdila z izvirnim priimkom ali imenom, jih bo prejemal tako še nadalje

Več bralcev nas je opozorilo na članek, ki ga je naš dnevnik objavil pred desetimi dnevi, o novih elektronskih možganih IBM 360/40, ki bodo urejali izdajanje anagrafskih potrdil. Tehniki so v nekaj dneh že registrirali, s pomočjo preluknjanih kartončkov in magnetofonskih trakov, vseh 280 tisoč tržaških prebivalcev, spomladi pa bodo možgani povezani s teleprintersko mrežo v rajonskih decentriranih upravnih enotah, kjer bodo periferične izpostave anagrafskega urada izdajale potrdila.

Bralci so nas vprašali, če je občina poskrbela, da se na preluknjanih kartončkih in magnetofonskih «spominih» elektronskega stroja zabeležijo tudi slovenski šumniki č, ž, š in druge črke, kot j, k, č.

Obrnili smo se na pristojnega, komaj izvoljenega odbornika, Gasparinija (PRI), ki nam je nekaj dni pozneje povedal, da je osebno popvprašal tehnike, kako je z zadevo. Zagotovil nam je, da so šumniku, natisnjeni na ploščicah, ki so jih uporabljali doslej v anagrafskem uradu, bili redno prenešeni tudi v elektronske možgane in da se torej ni nič spremenilo.

«Vsekakor», je dejal, «sem prepričan, da ima vsak pravico do izvirne oblike svojega imena, ker je to nekaj intimno njegovega. Mislim, da bi vsekakor morali registrirati vse šumnike, pa tudi črke v cirilici in drugih oblikah, ako je to potrebno.

V Dolini podružnica Glasbene matice

Prosvetno društvo «Valentin Vodnik» iz Doline in Glasbena matica iz Trsta sporočata, da sta v sodelovanju ustanovili podružnico Glasbene matice v Dolini.

V začetku bo pouk omejen le na dva inštrumenta: klavir in harmonika.

Zainteresirane starše prosimo, da prijavijo otroke, ki bi radi študirali enega od dveh inštrumentov, v ponedeljek, 23. t.m. od 20. do 20.30 na sedežu društva «Valentin Vodnik» v Dolini.

Včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 22. novembra
CECILIJA

Sonce vzide ob 7.14 in zatone ob 16.29. — Dolžina dneva 9.15. — Luna vzide ob 0.20 in zatone ob 13.23.

Jutri, PONEDELJEK, 23. novembra
KLEMEN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14, najnižja 9, ob 19. uri 12,8, zračni tlak 1004,5 nestalno pada, veter 8 km jugovzhodni, vlaga 88 odst., padavine 4,2 mm, nebo pooblačeno, morje skoro mirno, temperatura morja 14,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 21. novembra 1970 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 79-letni Tiziano Wengersin, 85-letna Palmira Paschini por. Bressani, 67-letna Celestina Miloch por. Mauro, 69-letni Ruggero Semez, 72-letni Luigi Blaschich, 60-letni Angelo Valvason, 76-letna Angela Colomban por. Delise, 78-letna Giuseppina Licen vd. Bressan, 65-letni Angelo Fabbro, 78-letna Luigia Vicic vd. Budihna, 74-letni Daniele Favero, 93-letna Luigia Battig vd. Gurtner, 82-letni Giuseppe Campitelli.

OKLICI: športni vaditelj Livio Fragiacomo in otroška vrtnarica Mariella Zorzet, civilni pilot Gaetano Galli in stevardesa Maria Luisa Pastor, delavec Gianpiero Pierluca in gospodinja Graziella Sondatich, mehanik Luigi Murat in gospodinja Petrica Brkic, Sergio Vescovo in Charlotte Claussen, trgovec Roberto Colucci in učiteljica Maria Bianca Ornano, strojni častnik Aldo Furlanetto in uradnica Maria Colombari, mehanik Antenore Perini in frizerka Jeanie Sampson, železničar Giorgio Romeo in delavka Luciana Colautto, univ. študent Gianfranco Racchi in univ. študentka Donatella Iseppi, delavec Giuseppe Volpi in gospodinja Angelina Peric, trgovec Giancarlo Alberti in univ. študentka Genzianella Minichelli, uradnik Marino Boenco in uradnica Margherita Bertoli, akrobat Carlo Jarz in akrobatka Stefania Peter, upravljavec žerjava Livio Raseni in gospodinja Giovanna Rossi, radiotehnik Giovanni Scrobe in trg. pomočnica Ornella Silli, natakar Guido Derin in uradnica Sandra Dellore, trg. pomočnik Mario Acerbi in bolničarka Matilde Piccoli, uradnik Dario Bodini in uradnica Emma Tassini, uradnik Francesco Asta in uradnica Anna Maria Michelazzi, stražnik Francesco Maganuco in gospodinja Chiara Lupo, elektrotehnik Ferdinando Rossi in frizerka Ivana Zugna, učitelj Aldo Le Piane in frizerka Graziella Boniolo, industr. izvedenec Giorgio Feroce in uradnica Loredana Zaccai, univ. študent Roberto Guerin in uradnica Patrizia Romiti, uradnik Vojko Mijot in uradnica Saša Križmančič, uradnik Ezio Franzutti in univ. študentka Elda Cassoli, uradnik Bruno Tonello in otroška negovalka Mirne Irene Mutti, zastopnik Ettore Rosa in stenografka Raimonda Racouchot, podčastnik Francesco Lombardo in gospodinja Giuseppa Buccheri.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan)

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Vielmetti, Borzni trg 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10.

LOTERIJA

BARI	66	71	43	3	46
CAGLIARI	41	1	2	67	53
FIRENCE	33	55	30	78	4
GENOVA	37	27	77	52	30
MILAN	9	23	15	66	26
NEAPELJ	71	43	14	6	39
PALERMO	46	58	59	87	71
ROMA	51	68	39	21	50
TURIN	79	21	32	54	67
BENETKE	35	58	38	61	32

ENALOTTO

2 X X X 1 2 X X 2 X X 2

Kvote: 12 — 2.870.000 lir 11 188.000 lir; 10 — 15.300 lir.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 96-301
Viale XX Settembre 46/111

SEBOFLEX
VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53 Tel 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

RAZBURJENJE MED VAŠČANI IZ HIŠ OB REŠKI CESTI

Nepotrebno vežbanje s solzilnim plinom na gmajni blizu Bazovice

Učenci policijske šole so pri bivšem rudniku izstrelili več salv solzilnega plina, ki ga je nato južni veter odnašal proti gornjemu delu vasi - Zakaj niso prej ugotovili, kam vleče veter?

Srd in razdraženje je včeraj zjutraj povzročilo neodgovorno ravnanje oddelka učencev šole javne varnosti, ki so pri Bazovici imeli vežbanja s solzilnimi plini in dopustili, da je plin v jutranjih urah dušil tudi prebivalce zgornjega dela vasi ob reški cesti.

Prejšnje dni so se med Jezerom in Bazovico vežbali nekateri oddelki vojske, včeraj zjutraj pa so na gmajno, nedaleč od nekdanjega rudnika nad Jezerom, prišli oddelki učencev šole za agente javne varnosti. Vežbali so se v streljanju s solzilnim plinom in v metanju solzilnih bomb...

Že ob 9. uri so prebivalci hiš ob reški cesti proti strelišču opazili, da nosi južni veter oblak belega dima, nekaj minut pozneje pa je vse začelo dušiti. Zidarje, ki pomagajo pri gradnji neke hiše, so oblile solze, hišno pomočnico v eni izmed hiš, ki je prihajala na delo, pa je skoraj spravilo k bruhanju. Zaskrbelo jo je tudi za nedoraslega sinčka, ki je spal doma ob odprtem oknu in bi manj tak solzilni plin bil zelo nevaren. Stekla je domov, zaprla okna in vrata in se nato, prav tako naglo, vrnila na delo. Kljub temu po dalj časa ni mogla delati, prav zaradi plina, ki ga je ves čas po poti vdihovala. Zidarji so se morali zapreti v garažo hiše, ki so jo gradili, in počakati, da veter odnese oblak solzilnega plina stran od vasi.

Tako je hiše ob reški cesti ovil oblak solzilnega plina vsakokrat, ko so učenci šole za agente javne varnosti izstrelili salvo. Zdi se celo, da bi skoraj prišlo do hujše prometne nesreče, ko so solze oblile voznika nekega avtomobila, ki je prihajal od mejnega prehoda na Pesku. Začelo ga je dušiti, ceste pred seboj pa ni videl, da ga je zaneslo proti levi strani ceste prav v trenutku, ko je v nasprotni smeri prihajal drug avtomobil. Na srečo se je voznik zavedel in je v zadnjem hipu obrnil krmilo in avto usmeril v desno stran.

Malo pred deseto so nekateri vaščani posegli pri orožniški postaji v Bazovici in zahtevali, naj se sramoti stori konec. Ljudje, ki živijo v hišah ob reški cesti niso ničesar zakrivili in niso prisiljeni vdihovati več ali manj strupenih plinov.

Orožniki so, po vsej verjetnosti posegli pri poveljstvu šole, ker je zadnji oblak plina ovil gornji del Bazovice ob desetih in dvajset.

V pogovoru z nekaterimi vaščani smo zvedeli, da ima šola za agente javne varnosti ob bivšem rudniku svoje vežbališče in traso za šofersko šolo za džipe in da se bodoči policisti večkrat vežbajo, da je pa tokrat prvič, da je to vežbanje povzročilo toliko nevšečnosti.

Neki upokojeni vojaški častnik, ki se je preselil v Bazovico, pa nam je ironično ocenil tehnično sposobnost častnikov, ki so vežbali te bodoče policiste. Dejal nam je, da je sam bil deset let v vojski in da dobro ve, kako je treba delati. V takih primerih, je dejal, naj bi vsaj izstrelili dimno bombo, ki ne izloča plinov, temveč samo gost črn dim. Steber dima jasno pokaže v kateri smeri vleče veter in šele tedaj lahko častnik ukaže vežbanje s podobnimi sredstvi, kot so takile plini. Vsekakor, je dodal, pa bi sploh ne bilo potrebno tako neokusno vežbanje prav na kraški gmajni.

Za zadevo so vaščani opozorili zjutraj tudi tržaškega senatorja in člana senatne komisije za zadeve obrambe Paola Semo, ki je takoj telefoniral na ministrstvo za obrambo in zahteval, naj se takim stvarem naredi konec. Brzojavil je tudi svojo zahtevo osrednjemu vojaškemu poveljstvu za tržaško področje.

K stvari bi lahko dodali samo eno: res ni potrebno, da se na kraški planoti ustvarjajo taki pogoji, kot je zastrupljanje zraka, bodisi s plini, bodisi s smradom, ki se širi od trebenskega smetišča.

BOGAT IZBOR SLOVENSKE PROZE IN POEZIJE ZA VSE RAZREDE OSNOVNE ŠOLE NA 4 GRAMOFONSKIH PLOŠČAH!

PRIPOVEDUJEJO ČLANI SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

S. Gregorčič Soči
S. Kosovel Kraška jesen, Dete na trati, Hruška, Pravljica o oblekah
P. Golia Božični čas
M. Klopčič Dete ne mara spati, Tri otrokove želje
O. Župančič Zimska, Peter Klepec, Divji mož, Ciciban posluša očetovo uro, Breza in hrast
Fr. S. Finžgar Iz otroških let
L. Krakar Jesenska
A. Aškerc Brodnik, Godčeva balada
D. Kette Osel in petelin
F. Milčinski Butalski policaj in Cefizelj, Poldrugi Martin
I. Cankar Pogorela nam je hiša, Dateljni
Č. Šinkovec Pesmica o kruhu, Čas deževja, Hej, na Nanosu
I. Gruden Na Krasu, Uspavanka
Fr. Bevk Zrakoplov
T. Seliškar Zapuščena knjiga
V. Winkler Cesta
Br. Jurca Pikina nesreča
C. Kosmač Žaga
M. Bor Zajček

BRŽ V tržaško knjigarno

TRST — Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792

Pravljična ura

V TRŽAŠKI KNJIGARNI bodo lahko naši otroci **vsako sredo** ob 17. uri poslušali, kar je najlepšega v otroški literaturi in med ploščami za otroke. Staršem najtopleje priporočamo to pobudo, ki želi otroke navezati na knjigo in našo besedo.

PRVA PRAVLJIČNA URA BO V SREDO, 25. t. m. ob 17. uri.

DELO ODBORA IN OBČINSKEGA SVETA V TRSTU

Vprašanja športnih naprav v ospredju dejavnosti tržaške občinske uprave

Svetovalec Lucijan Pahor opozoril na zanemarjanje upravičenih zahtev kraških športnih društev - Zakaj občina ne zahteva, naj ji policija izroči vse telovadnice, v katerih se sedaj hranijo odpadki in staro železo?

V petek je na sedežu občinske uprave potekel zanimiv sestanek med odbornikom za šport v tržaški občinski upravi Gasparinijem, ki je ravnokar zasedel to mesto, in predsedniki športnih federacij. Gasparinija sta spremljala, za občinsko upravo, tudi odbornik za industrijske storitve Dušan Hreščak in odbornik za javna dela Verza.

V samem začetku je Gasparini na kratko pozdravil predsednike športnih federacij. Dejal je, da sam ni bil nikoli velik športnik, je pa rad posvečal telesni kulturi del svojega prostega časa. Prepričan pa je, da je šport čim manj razvedrilo in dandanes čedalje bolj postaja splošno socialno vprašanje. V tem duhu, je poudaril, bo odborništvo za šport delalo, čeprav v okviru omejenih možnosti. Pri tem delu bo zaželeno sodelovanje športnih federacij, pa tudi tistih športnih organizacij, ki niso nikjer včlanjene.

Glede socialne vloge športa je Gasparini poudaril predvsem trditev, da pomeni več športnih igrišč, telovadnic, bazenov za mladino, manj bolnic, ambulant in sanatorijev.

«Potencirati je treba športno dejavnost, tisto, ki jo urejajo federacije in drugo, kajti šport je v interesu vseh».

Odbornik za javna dela dr. Verza je nato opisal stopnjo uresničevanja petletnega delovnega načrta tržaške občinske uprave, kar zadeva športne objekte. Za njim je spregovoril deželni predstavnik CONI dr. Combatti, ki se je še posebej zanimal za igrišča pri Sv. Alojziju in na Proseku ter športno palačo.

Prof. Civelli se je pozanimal za smučišče iz plastične mase in poletni odkriti bazen, za atletsko stezo na igrišču «Grezar» se je pozanimal Petracco, za igrišče pri Sv. Ivanu pa Salvadori.

Verza je vsem odgovoril, da bodo vsa omenjena javna dela tudi končana, kar je obveza občinske uprave.

O športu pa je imel daljši govor na predzadnji seji občinskega sveta komunistični svetovalec Lucijan Pahor, v katerem je nanizal vrsto vprašanj, ki zadevajo tudi šport med Slovenci. Objavljamo ga v izvlečku.

Pahor je v samem začetku omenil nesmisel, da se z nekaterimi javnimi deli zavlačuje. Navedel je nekaj primerov iz katerih izhaja, da to občinsko upravo samo stane, kajti zamujena javna dela, na primer slačilnice ali tudi druga, stanejo pozneje več milijonov zaradi podražitve cen gradbenega materiala.

Pahor se je nato dotaknil vprašanj športne dejavnosti na Krasu. «Če se je na Krasu kaj spremenilo in se je športna dejavnost še poživila, tedaj gre vsa zasluga prebivalcem zainteresiranih vasi, ki so si zavihali rokave in sami, s prostovoljnim delom, uredili svoje športne objekte. Organizirali so pravcate skupine prostovoljcev, ki so uredili in obnovili, ali celo na novo gradili igrišča v Križu, Padričah, Bazovici in na Proseku.

Pri vsem tem je bila občina nesorazmerno prisotna, se pravi, pripomogla je malo, tako, da bi teh igrišč po njeni zaslugi brez dvoma še ne bilo».

«Res je», je nadaljeval Pahor, «da je občinska uprava prispevala za gradnjo proseškega igrišča, toda dela so zaostajala in brez odločne pomoči prebivalcev bi tudi to igrišče ne bilo uporabljivo v tej sezoni. V prvi vrsti so se pri obnavljanju izkazali igralci proseškega «Primorja», kljub temu pa je občinski odbor okleval in ni vedel, če prav «Primorju» dodeliti upravljanje proseškega igrišča. Namenjeni so bili upravo dodeliti drugemu športnemu klubu, ki si res lahko lasti zelo ma.o zaslug».

Pahor je nato kritiziral način, kako je prišlo do izročitve ključev in se nato dotaknil vprašanja igrišča v Trebčah. Ta bi moral namreč že delovati, pa se dela še niso niti začela. Krajevni športniki so že naveličani in mislim, je dejal Pahor, da bi se odbor moral obvezati, da bo igrišče lahko odprto za prihodnjo sezono.

Pahor je obravnaval nato vprašanje telovadnic. Dejal je, da je telovadnic v mestu premalo, odločno premalo. Predlagal je zato, da bi se rekvirirale, oziroma zahtevala vrnitev več telovadnic, v katerih je medtem policija uredila svoja skladišča za staro železo. Tako bivša konjušnica pri Sv. Ivanu, kakor tudi bivši zavezniški kino na Opčinah (Ul. Fiordalisi 7), ki je bil od vsega začetka namenjen telovadbi. Šele pozneje je kinodvorana bila urejena, nato zaprta in sedaj je v njej skladišče nekega zasebnika, ki trguje s starim železom. Ali bi se raje ne porabilo nekaj denarja, obnovilo telovadnico in s tem ugodilo potrebam nekaterih društev, od «Krasa», do «Zarje», «Poleta», «Primorca», «Gaje», «Primorja» in «Vesne», katerih člani se v nekaterih primerih prisiljeni odhajati v Sežano v telovadnico, kjer imajo treninge.

Zagrajena je tudi telovadnica z bazenom v Ul. Mascagni, ki si jo je prilastila policija, medtem ko bi športniki pri Sv. Ani potrebovali svojih prostorov.

«Res je,» je dejal Pahor, «da nima občina poguma, da bi nastopila pred drugimi javnimi oblastmi in zahtevala nazaj naprave, ki jih te ne rabijo».

Pahor je omenil vprašanje vedno dražjega gradbenega materiala, ko je obravnaval vprašanje športne palače v Trstu. Zanjo je bilo izdanih že 1 milijarda 173 milijonov lir in dela napredujejo počasi.

Besedilo zakona Belci-Škerk

Prihodnji torek, 24. t.m. bomo objavili celotno besedilo — z ustreznim komentarjem — združenih zakonskih osnutkov znanih pod imenom «ZAKON BELCI - ŠKEKR» za slovenske šolnike, ki ga je pripravil podtajnik v prosvetnem ministrstvu posl. Elio Rosati in ki je bil že predložen v obravnavo proračunski komisiji poslanske zbornice.

UREDNIŠTVO

S PETKOVEGA POSVETOVANJA MESTNIH PROSVETNIH DRUŠTEV

Slovenstvo v mestu odmira, a ni brezupno

Na posvetovanju, ki se ga je udeležilo 25 zastopnikov petih prosvetnih društev iz mesta, Slovenskega kluba in krožka KASTA, so si bili vsi enotni v tem, da je treba takoj spet poprijeti za delo ter se lotevati prosvetne dejavnosti z novimi in sodobnejšimi prijemi

Slovenstvo v mestu in v spodnji okolici umira. To je bila kratka, a nadvse pomembna misel in ugotovitev, ki je prišla do izraza na petkovem posvetovanju mestnih prosvetnih društev, ki se ga je v Gregorčičevi dvorani na povabilo sklicatelja, PD «Ivan Cankar» od Sv. Jakobu udeležilo 25 zastopnikov prosvetnih društev: «I. Grbec» iz Škednja, «S. Škamperle» od Sv. Ivana, iz Barkovlj, bivsega «R. Prežarca» iz Rojana, «I. Cankar», Slovenskega kluba, ter KASTA.

Pred samim sestankom je v imenu sklicatelja povedal nekaj besed in utemeljil srečanje predsednik PD «I. Cankar» Mario Magajna, ki je tudi vodil sestanek, nakar je Drago Pahor podal svoj, nad eno uro trajajoči referat, o položaju slovenstva v našem mestu.

Drago Pahor je pričel svoj referat z ugotovitvijo, da kljub vedno večjemu odmiranju slovenstva v mestu, že od dobe narodnega preporoda, smo Slovenci le obstali. Vprašanje je seveda, kako smo obstali, hamletovska dilema «biti ali ne biti» pa je pri tem še trpkejša. Ta nadvse pomembna dilema pa noče biti pesimistična, a niti pretirano optimistična, kljub temu, da se po neuspehih, ki jih doživljamo na lastni koži, upravičeno sprašujemo, ali je naš položaj res brezupen.

Pahor je nadalje skušal analizirati to odmiranje slovenstva v mestu in dejal, da smo nacionalno Slovenci narkomani, uživalci duhovnih mamil, ker se nenehno predajamo slepilom in nočema pogledati v globino. Imamo Kulturni dom s predstavami SG, prosvetna društva in krožke. Prostorov nam torej ne manjka. A kje so tržaški Slovenci? Predavatelj je nato dejal, da trdimo, da so naše organizacije naradnoobrambne. Žal je to trobenje nerestnično, ker smo pozabili na amorfno maso mestnih Slovencev in če hočemo res postati narodnoobrambna organizacija, moramo za vsako ceno ustvarjati slovensko okolje, slovenski prostor. Tako tipično slovensko okolje naj bi v prvi vrsti bila družina, ta osnovna celica vsake narodnostne vzgoje. Jedro slovenskega okolja pa naj bi se nato preneslo na prosvetna društva ki so poklicana da to okolj obdržijo in negujejo.

Drago Pahor se je nato spomnil na znani spor iz leta 1948, ki je zapustil zelo globoko rano v vsem našem narodnostnem telesu. Žal pa se tudi pri tem ne trudimo, da bi do kraja ozdravili to rano. Nasprotno! Celo odpiramo jo bolj in bolj in se nočemo prepričati, da je recim tudi naš bivši slovenski nasprotnik slovenski brat, ki ga moramo spoštovati in razumeti. Kar zadeva italijanske delavske stranke, ki vključujejo tudi Slovence, pa položaj tudi ni tako rožnat, kot ga skušajo nekateri prikazati. Kljub temu, da se stranke potegujejo za dvojezičnost in priznanje zahtev naše narodnostne skupnosti, pa v lastni hiši, v svojih sekcijah niso izpolnile do kraja svoje dolžnosti, da bi svojim članom resnično osvetlili pomen in vlogo internacionalizma.

Z ugotovitvijo, da je kljub navidezno spornim številkam številčno največ Slovencev v mestu in v predmestju in da je ta večina prepuščena sama sebi in se sama vključuje v svoje okolje, je Pahor dejal, da je danes političen položaj v Trstu tako ugoden kot še nikoli za afirmacijo slovenstva. Prav zaradi tega, je dejal Pahor, pa se ne smemo predajati mamilom in se navduševati nad frazami in parolami, ki smo jih polni. Tudi neznaten porast otrok za vpis v prve razrede slovenskih osnovnih šol še ne pomeni, da smo v tem napredovali.

Seveda pa je vse to hudo povezano z individualizmom posameznikov, z duhovno krizo, ki jo preživljamo ter z razbohotenjem profesionalizba in skoraj naravno odpornostjo proti idealizmu.

Kar zadeva konkretno mestna prosvetna društva pa je Pahor dejal, da je treba takoj, še pred novim letom, spet poprijeti trdno in vztrajno za delo, ki bo seveda obrodilo svoje sadove šele čez nekaj let. V ta namen je predlagal, naj bi vsako mestno društvo osnovalo takoj svoj otroški, naraščajniški odsek, zabavališča (rekreatorije), slovenski otroški dramski oder ter ne kot zadnji cilj, naj bi vsako društvo, vsak njen posamezni član privabljal v slovensko okolje tiste naše otroke, ki obiskujejo italijanske šole.

V zaključku svojega poročila je Pahor posvetil še nekaj misli vprašanju športa, ki ga moramo imeti za sredstvo, ne pa za namen, prirejanju plesnih čajank, ustanovitvi osrednjega diletantskega odra, brezplačnim tečajem slovenščine za slovenske učence v italijanskih šolah ter stikom z matično domovino.

Še pred diskusijo pa so prisotni soglasno odobrili Pahorjev predlog po ustanovitvi koordinacijskega odbora za mestna prosvetna društva, ki naj bi začasno deloval, dokler bi SPZ ne prevzela te naloge.

Prvi se je javil k razpravi predsednik SPZ Mirko Kapelj, ki je najprej pozdravil posvetovanje v imenu osrednje prosvetne organizacije, nato pa dejal, da se morajo naša društva bolj posodobiti in ne smejo ostati v dobi čitalništva.

Miro Stopar se je zavzemal za nove prijeme v prosvetnih društvih ter odklonil običajne društvene spominske svečanosti, ki po svoji običajnosti in nezanimivosti že presedajo ter ne zanimajo nikogar več. Jurij Kufersin je govoril o koristnosti ustanovitve kotalkarskega odseka za naraščajnike, Sergej Verč pa je govoril o ustanovitvi osrednjega amaterskega gledališča, ki naj bi z rednim letnim ljudskim repertoarjem dostojne umetniške ravni izpopolnjeval redni in otroški repertoar SG.

Mario Magajna je nato poročal o namenu GM po ustanovitvi mladinskega mešanega pevskega zbora, ki naj bi deloval v mestu in bi ga vodil bivši gojenec naše šole Janko Ban. V zboru naj bi sodelovali starejši gojenci glasbene šole in sicer dekleta od 16. leta dalje, fantje pa od 18. leta dalje. S to pobuda pa bi GM nikakor ne želela ovirati prosvetnega delovanja oziroma dela s pevskimi zbori pri prosvetnih društvih. Neda Mijot in Angel Žerjal sta govorila o težavah v posameznih prosvetnih društvih, Edvin Švab pa je govoril o koordinacijskem odboru mestnih prosvetnih društev kot organu, ki bi ne oviral avtonomije posameznega društva ter končno odklonil v društvenem delovanju čisti profesionalizem kot tudi goli amaterizem.

Jože Cesar je nato v daljšem posegu dejal, da prej kot se zdravi bolnik, je potrebno analizirati, katero bolezen ima ter govoriti o družini kot osnovnem jedru vsake narodnostne vzgoje. Na koncu je Cesar povedal še nekaj tehtnih misli o tem, da Slovenci nimamo primernega kulturnega zbirališča, naj bo danes prosvetna dejavnost na visoki umetniški ravni te o brezbrižnosti in odnosu naših društev in kulturnih ustanov do tržaških slovenskih umetnikov, glasbenikov in književnikov.

V diskusiji, ki se je zavlekla pozno v noč, so z raznimi mislimi o tem, kako bi bilo treba poživiti našo mestno prosvetno dejavnost, sodelovali še Mario Gregorič, Slava Sancin, Adalgisa Bjeker, Dario Žiberna in Bojana Jazbec.

Opozorilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja svoje člane-vinogradnike, da je treba prijaviti pridelek vina.

Kdor ne bi izpolnil in oddal prijave, ne more potem dobiti dovoljenja, da vino lahko proda, ali sam toči na osmici.

Po zakonu so predvidene stroge kazni za tiste, ki bi vina ne prijavili (od 100 tisoč do 1 milijona lir globe).

Prijave je treba napisati na posebnih obrazcih. Rok za njih oddajo zapade nepreklicno 27. novembra. Ni torej moč računati na možnost prijave po tem roku.

Zato naj se vinogradniki zglasijo na tajništvu KZ, da jim izpolni in vloži prijavo.

Tajništvo KZ

PISMA UREDNIŠTVU

Zavarovalnica goveje živine o «prazniku» mleka v Bazovici

Načelstvo zavarovalnice goveje živine v Bazovici, ki združuje člane iz Bazovice, Padrič, Gropade in z Jezera, nam je v zvezi z nedeljsko «razstavo» mleka v Bazovici poslalo naslednje pismo:

«Nemogoče je, da ne bi zavarovalnica goveje živine izrazila svojega mnenja o nedeljski propagandni prodaji mlečnih izdelkov, ki so jo organizirala podjetja SAL PAT, TORVIS in San Valentino. Menimo, da ni dovolj imeti dovoljenje lastnika, ki da na razpolago prostor, in da se tam razstavijo mlečni izdelki, in to brez vednosti vaških živinorejcev ter predstavnikov zavarovalnice. To omalaževanje je organizatorje privedlo, da so izkoristili priložnost prav v Bazovici, ker vedo, da je živinoreja razvita, da je vsa živina popolnoma zdrava (brez bruceloze in tuberkoloze), da je večji del živine vpisan v rodovnik in da prihaja v Bazovico ob nedeljah precej meščanov, ki bi s svojo prisotnostjo obogatili tako imenovani «prvi praznik mleka».

Organizatorji naj se zavedajo, da so v nedeljo organizirali samo propagandno prodajo svojih izdelkov, in ne prvi praznik mleka in razstavo mlečnih izdelkov. Zakaj je do tega prišlo po tolikih letih?

Verjetno nekoga zelo skrbi pobuda živinorejcev iz tržaške pokrajine, ki je zdaj v teku, da se namreč ustanovi mlekarska zadruga, ker je neobhodno potrebna za obstoj in razvoj živinoreje na Krasu. Živinoreja se namreč lahko krepi samo z zagotovitvijo odkupa vsake količine in pravične cene mleka. Vsem je že jasno, če živinorejci ne bi prišli do zaključka glede ustanovitve mlekarske zadruge, da bi živinoreja v tržaški pokrajini polagoma zamrla, ker ni zagotovljen odkup vsake količine mleka ter ga plačujejo po različnih in nepravičnih cenah.

Število živine upada, vsi živinorejci imajo v poletnih mesecih težave s prodajo mleka in tako so bili tudi člani naše zavarovalnice prisiljeni zmanjšati število svoje živine. Ali je sploh mogoče, da se v takem sistemu živinoreja ohrani? Ali ni to nesmiselno, če pomislimo, da nam z druge strani dajejo razne prispevke za nakup plemenske živine, za vzrejo telic in ureditev primernih hlevov? Mnogo je bilo že napisanega o prenizki ceni mleka in je prišlo do raznih protestov pri oblasteh z zahtevo, da se določi pravična odkupna cena mleka. Zaradi zunanje konkurence ni bilo mogoče doseči sporazuma, zato so sami živinorejci prišli do zaključka, da morajo izboljšati in povečati pridelek. Kako naj bi ga potem gotovo in najbolje prodajali? Prepričani smo, da je glede tega treba čimprej priti do zadružne oblike. Zato je hvale vredna pobuda, da se zgradi zadružna mlekarna. Šele ko bo ta delovala, bo lahko organizirala pravi praznik mleka, na katerem bodo pristni domači mlečni izdelki, ki po svoji kakovosti prednjačijo pred izdelki iz drugih pokrajin.

Načelstvo zavarovalnice»

Spomenik padlim v Mačkovljah

Prejeli smo pismo, ki nam ga je poslal «Mačkovljan» v zvezi s polaganjem vencev ob spomenike padlim na dan mrtvih. Med drugim pravi: «Mesec november je navadno čas v letu, ko se spomnimo vseh naših dragih pokojnih. Zato obiščemo njihove grobove, njihove spomenike, zlasti pa se spomnimo na vse tiste, za katere ne poznamo ne groba ne spomenika. V tem smislu sem tudi obiskal 1. in 2. novembra letos vsa pokopališča in vse spomenike padlim v dolinski občini. Pri vseh spomenikih padlim v narodnoosvobodilni vojni sem opazil vence in šope cvetja, ki so jih tja položili predstavniki jugoslovanskega generalnega konzulata v Trstu, predstavniki raznih društev in zvez, ki delujejo v pokrajinskem obsegu, ter dijaki slovenske srednje šole v Dolini. Le eden je ostal pozabljen, in to spomenik padlim v NOB, ki stoji na pokopališču v Mačkovljah. Začudil sem se temu, kajti tudi tu počivajo trupla partizanov, katerim je prebila srce nemška krogla».

Pisec nato pripomnja, da so tudi letos vsi pozabili na spomenik padlim na pokopališču v Mačkovljah in da je bil tam le skromen šopek srednje šole «Simon Gregorčič» iz Doline. Svoje pismo pa zaključuje: «Ali se vam ne zdi, g. urednik, da so tudi padli partizani iz Mačkovelj umrli za isto veliko stvar, kot vsi ostali v občini? Mislim, da izmed vasi v dolinski občini so Mačkovlje dale največ za NOB, saj so Nemci skoraj v celoti zažgali vas že 2. oktobra 1943, več domačinov odpeljali v koncentracijska taborišča, nekatere pa postrelili. Lepo bi seveda bilo, da bi vas mislila na svoj spomenik padlim v NOB, ki naj bi ga postavili v sredi vasi, vendar do takrat predstavlja te spomenik na pokopališču».

Op. ur.: Ob spominu na naše padle ne bi radi vzbujali polemik in očitkov. Lepo je, da so dijaki dolinske srednje šole položili šop cvetja tudi ob spomenik padlim na pokopališču v Mačkovljah. Lepo bi bilo če bi šopek položili tudi učenci osnovne šole v Mačkovljah in če bi po vseh vaseh okrasili grobove in spomenike padlim, kot to delajo vsako leto v nekaterih vaseh, kjer na dan mrtvih prirejajo ob grobiščih padlih tudi posebne žalne svečanosti. Prepričani smo, da bo tudi to opozorilo spodbudilo razne organizacije in ustanove, da ne bodo pozabili na spomenik padlih v Mačkovljah, vaščane pa, da bodo postavili spomenik padlim, kot pravi pisec pisma.

Zatreti provokacije kršilce pa kaznovati

V zvezi z objavo v Primorskem dnevnikom z dne 20. t.m. glede vprašanja, ki sta ga postavila komunistična svetovalca Antonino Cuffaro in Silvano Bacicchi v zvezi z vestmi o nameravani fašistični provokaciji, želim pripomniti naslednje:

Medtem ko se v vseh deželah sveta trudijo, da bi vzpostavili pogoje za mirno sožitje, ko razni državni voditelji se obiskujejo in se pogajajo za mirno rešitev raznih vprašanj ter iščejo način za sodelovanje v prid miru in napredka, se moramo mi tukaj živeči demokrati in zlasti Slovenci, vprašati kaj bo, ko bo predsednik Tito obiskal Italijo.

Mar ne bi moralo biti, po tolikih letih, to vprašanje odveč? Ali ne bi bilo sramotno za lokalne oblasti, da ne bi bile v stanju preprečiti, vsaj ob tej priliki, fašistične provokacije, ki se na žalost vrstijo že toliko let?

S prepovedjo fašističnih manifestacij ne bi nihče kršil načela in demokratično pravico do svobodnih shodov, kajti pretekli režim in njegovi nasledniki nimajo takih pravic. Zato je zahteva vseh demokratov, da se taki shodi odločno preprečijo, provokacije zatrejo v kali in kršilci ostro kaznujejo.

Sledi podpis

RICMANJE

Pevski zbor «Slavec» ima novega zborovodjo

Dolgoletni zborovodja ricmanjskega pevskega zbora Vlado Švara je moral iz zdravstvenih razlogov prekiniti zborovodsko dejavnost. Odbor društva Slavec se je znašel pred skoraj nerešljivim problemom, ki ga je na srečo vsaj za čas dobro rešil. V sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo so se v iskanju drugega zborovodje obrnili na prof. Evgena Prinčiča, ki je pred leti učil zbor v Sežani.

V petek so se v prosvetni dvorani v Ricmanjih zbrali pevci, dosedanji zborovodja Vlado Švara in zastopnika SPZ Kapelj in Švab ter prvič pozdravili v naši sredi novega zborovodjo.

Prof. Prinčič je prisotnim povedal, da je pripravljen sprejeti vodstvo zbora za eno leto, vendar pod pogojem, da bodo vaje točne in obiskane. Nato so v družabnem razpoloženju zapeli pod veščo dirigentsko roko Vlada Švare in novega učitelja. Zaradi zadržanosti novega zborovodje bo prva redna vaja 8. januarja 1971.

Sožalja ob smrti F. Kavsa

Preostala člana vodstva ilegalne revolucionarne organizacije Slovencev in Hrvatov v Italiji, ali TIGR kakor so jo preprosto njeni člani imenovali, izrekata občuteno sožalje uredništvu Primorskega dnevnika, ker je tudi vse nekdanje člane hudo prizadela, da smo tako nenadno izgubili Franca Kavsa. Saj je bil skozi dolga leta po Bazovici v tridetesih letih eden izmed vodilnih članov na Tolminskem. Kavs je hotel po lastni odločitvi za ceno svojega življenja zaustaviti uničevalno pot tirana proti našemu narodu. Njegovo junaštvo je hkrati opomin vsem zatiralcem in svetel zgodovinski zgled našim bodočim rodovom.

ALBERT REJEC, Ljubljana
JUST GODNIČ, Kranj

* * *

Globoko sožalje ob smrti tov. Franca Kavsa, odločnega borca za narodne in socialne pravice Slovencev ter izkušenega novinarskega delavca izreka

MIRO KOCJAN
predsednik skupščine občine Koper

* * *

Dragi tovariši. Globoko nas je pretresla žalostna novica o nenadni smrti dolgoletnega urednika Vašega dnevnika tov. Franca Kavsa. Smrt tovariša Franca, zavzetega novinarja in revolucionarja, ki je nedavno dobil zasluženo Tomšičevo priznanje, je močno odjeknila med vsemi nami. V svojem imenu in imenu celotnega kolektiva naše časopisne hiše Vam ob tej hudi izgubi izrekam iskreno sožalje.

DRAGO SELIGER
— glavni urednik Dela

* * *

Torej po Rauberju še ena težka izguba za Primorski dnevnik in za vse nas. Resda, nisem imel s Kavsom bližnjih stikov, kadarkoli pa sem prišel na P. d. mi je imponirala njegova resnost in molčečnost, njegova sposobnost in njegova preteklost. To mi je bilo poznano. Ko Vam vsem izrekam svoje globoko sožalje, se pridružujem misli prijatelja Tončiča, da se vsaj po smrti proglasi za slovenskega narodnega heroja.

Vaš HLAVATY

* * *

Kolektivu Primorskega dnevnika. Ob težki izgubi Vašega delovnega tovariša Franca Kavsa, mojega soobtoženca na tržaškem procesu, izrekam Vam in njegovi družini globoko sožalje.

SLAVKO TUTA

* * *

Z obžalovanjem smo zvedeli za nenadno smrt gospoda Franca Kavsa, urednika Vašega časopisa. Sprejmite v tem žalostnem trenutku izraze našega globokega sožalja, ki ga, prosimo, posredujte tudi svojcem pokojnika.

CASSA DI RISPARMIO — Trst

* * *

V imenu predsedstva upravnega sveta vsedržavnega zavarovalnega zavoda italijanskih novinarjev (IN PGI) in v mojem sprejmite ob nenandi izgubi stanovskega tovariša Franca Kavsa najglobljo sožalje s prošnjo, da te posredujete tudi svojcem.

GIORGIO MILOSSEVICH

Francu Vrhu v slovo

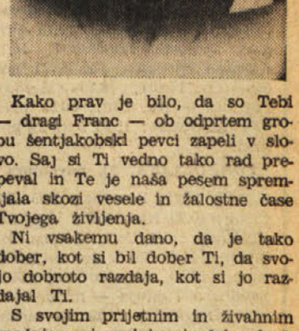

Kako prav je bilo, da so Tebi — dragi Franc — ob odprtem grobu šentjakobski pevci zapeli v slovo. Saj si Ti vedno tako rad prepeval in Te je naša pesem spremljala skozi vesele in žalostne čase Tvojega življenja.

Ni vsakemu dano, da je tako dober, kot si bil dober Ti, da svojo dobroto razdaja, kot si jo razdajal Ti.

S svojim prijetnim in živahnim značajem si vselej prinašal v družbo veselje in dobro voljo. Vedno smo Te videli nasmejanega, saj si znal svoje težave in neprijetnosti spretno skrivati, česar marsikdo ne zmore.

Kako si bil v šentjakobskem okraju priljubljen, je pokazal Tvoj pogreb.

Šentjakobsko ljudstvo slovenske in italijanske narodnosti je v ogromnem številu prihitelo, da se pokloni možu, ki si je znal s svojo pridnostjo in ljubeznivostjo pridobiti sloves uglednega trgovca, da zadnjič pozdravi moža, čigar dobrota in priljubljenost je bila vsemu okraju splošno znana.

Mi, šentjakobski pevci in pevke, ki smo skupno s Teboj v naši pesmi doživljali žalost in veselje, se hvaležni klanjamo Tvojemu spominu.

O. B.

TERMOSHELL
Tekoče gorivo za ogrevanje
KEROSHELL
Petrolej za ogrevanje doma
TELEFONIRAJTE NA: 811-304 — 812-316
LA NAFTA
di FURLAN GIUSEPPE — Rio Primario 2 — TRST

FIMAR
MOŠKA IN ŽENSKA KONFEKCIJA
ELEGANCA
KVALITETA
Trieste - Trst
Corso Italia 1
Telefon 29-043
ZA PRAZNIKE OB DNEVU REPUBLIKE JUGOSLAVIJE BO NAŠA TRGOVINA ODPRTA VES DAN V SOBOTO, NEDELJO IN PONEDELJEK

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 22. NOVEMBRA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za harfo; 10.00 Godalni orkester; 10.45 Za dobro voljo; 11.15 Oddaja za najmlajše; 11.50 Vesele harmonike; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi; 13.00 Karakteristični ansambli; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.30 Radijska igra; 16.20 Klavirske skladbe; 16.35 Parada orkestrov; 17.30 Zborovsko petje; 18.00 Miniaturni koncert; 18.45 Pratika; 19.00 Lahka glasba; 19.30 Filmska glasba; 20.00 Šport; 20.30 Naši kraji in kljudje v umetnosti; 21.00 Semenj plošče; 22.00 Nedelja v športu; 23.10 Sodobna glasba; 22.25 Zabavna glasba.

TRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Glasba za godala; 9.30 Maša; 10.30 Tržaški motivi; 12.10 Plošče; 12.15 Šport.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 19.15 in 22.30 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.00 S pesmijo v nedeljsko jutro; 8.40 Zabavni zvoki; 9.00 Nedeljsko srečanje; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.00 Melodije velikih mojstrov; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Fumorama; 12.05 Pomenek s poslušalci; 12.15 in 15.00 Glasba po željah; 14.00 Šport; 14.05 Popevke; 14.40 Sosedni kraji in ljudje; 16.10 Godba LMS; 18.45 in 19.00 Šport; 19.30 Prenos RL; 22.10 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Glasba za godala; 9.30 Maša; 10.45 Spored z M. Bongiornom; 12.00 Kontrapunkt; 12.28 Hit Parade; 13.15 Popoldanska oddaja; 15.10 Popevke; 15.30 Nogomet; 16.30 Popoldne z Mino; 17.35 Spored s Paolom Villaggiom; 18.30 Nedeljski koncert; 19.20 Oscar Peterson; 19.30 Medigra; 20.25 Spored z Ginom Bramierijem; 21.15 Koncert; 21.45 Ženska 70; 22.05 Zborovsko petje.

II. PROGRAM

8.30, 9.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.00 Športne napovedi; 12.30 Spored s Pinom Donaggiom; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 Juke box; 14.00 Dan po Canzonissimi; 14.30 Preizkušajo se diletanti; 15.20 Neapeljske pesmi; 16.00 Glasbena fantazija; 16.30 Športna nedelja; 17.30 Operetna glasba; 18.00 Nove ital. pesmi; 18.40 Glasbeni aperitiv; 20.10 Beethoven; 21.30 Nove plošče; 21.50 Radijska igra; 23.10 Lahko noč Evropa.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožna glasba; 12.30 Komorne skladbe P. I. Čajkovskega; 13.00 Medigra; 14.00 Folkl. glasba; 14.05 Simf. orkestri; 15.30 Radijska igra; 17.10 Jazz; 18.00 Literarna oddaja; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Kulturne aktualnosti; 19.15 Večerni koncert; 20.45 Poezija v svetu; 21.30 Radijska priredba.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Haydnovi kvarteti; 9.55 Klavirske skladbe; 10.20 Dirigent H. Scherchen; 11.00 Medigra; 12.20 J. A. Benda; 12.30 Plošče resne glasbe; 13.30 Koncert; 14.15 Sodobna ital. glasba; 15.30 Simfonična glasba-stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00 19.30 Poročila; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.45 Male skladbe za orkester; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Še pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 11.50 Pogovor s poslušalci; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli po Sloveniji; 14.05 Vedri zvoki; 14.30 Humoreska tega tedna; 14.50 Orkester Percy Faith; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra; 18.30 Leo Weiner: Godalni kvartet; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer»; 22.20 Zaplešite z nami; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz.

ITAL. TELEVIZIJA

11.00 Maka; 12.00 «Il mondo in movimento»; 12.30 Risanke; 12.55 Dan po Canzonissimi; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 15.00 Športno popoldne; 16.45 Spored za otroke; 17.45 Nogomet; 17.55 Kvizi; 18.10 P. De Filippo: «La carretta dei comici»; 19.00 Dnevnik; 19.10 Nogomet; 19.55 Športni tednik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Le cinque giornate di Milano» — drama; 22.10 Športna nedelja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Glasbeni spored; 22.20 Filmi 70.

PONEDELJEK, 23. NOVEMBRA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15 in 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Elektronske orgle; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Safred; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Deželni skladatelji; 19.10 Odvetnik za vsakogar; 19.15 Polifonski zbor; 19.30 Revija glasbil; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Glasbene razglednice; 21.00 Kulturni odmevi; 21.00 Romantične melodije; 21.45 Slovenski solisti; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Ljudske pesmi; 15.30 Folklorni dokumenti; 15.45 Strauss.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 2230 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 7.40 Vesela glasba; 8.15 Strani albuma; 8.45 Otroški kotiček; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 11.00 Popevke; 11.30 Orkester Hansen; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Športni ponedeljek; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 15.30 Rezervirano za mlade; 16.20 Lepe pesmi so prepevali; 16.40 Naši solisti in ansambli; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 17.30 Otroški kotiček; 18.30 Resna glasba; 19.00 Prenos RL; 22.10 Orkestri; 22.35 Večerni koncert.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 12.00, 13.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Hit Parade; 13.45 Spored s Claudiom Villo; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Oddaja za mladino; 19.00 Kulturna oddaja; 19.30 Luna park; 20.20 Sestanek petih; 21.05 Koncert; 22.05 20. stoletje; 22.20 Glasbeno-govorni spored; 23.00 Dnevnik.

II. PROGRAM

8.30, 10.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Protagonisti: Russel Oberlin; 9.45 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako; 14.05 Juke box; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.40 Kolesa in motorji; 15.55 Popoldanska oddaja; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.00 Rimska srečanja; 20.10 Glasba po željah; 21 20 Variete; 22.00 Kvizi narobe; 22.40 Radijska priredba; 23.05 Nove italijanske pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.35 Koncert; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.20 Vzporedna glasba; 13.00 Medigra; 14.30 Simf. glasba; 15.20 Opereta; 17.25 Strani albuma; 17.40 Jazz; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Kulturne aktualnosti; 19.15 Radijska priredba; 21.30 Melodrama.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 8.40 Nabožna glasba; 10.20 Bachove sonate; 11.00 Medigra; 12.00 Folklorna glasba; 12.10 Simf. orkestri; 13.30 Antologija interpretov; 15.30 Simf. glasba-stereo.

SLOVENIJA

7 00, 8.00, 9.00, 10.,00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.20 Cicibanov svet; 9.40 Slovenske popevke; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Iz italijanskega glasbenega baroka; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Koncert angleških pihalnih godb; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Poje Planinski oktet; 16.40 Iz operetnega sveta; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.35 «Interna 469»; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Ansambel Burkat; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.00 Beethoven; 22.15 Jazz; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Veliki orkestri.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Anketa o poklicih: arhitekt; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Spored za otroke; 18.45 Nove knjige; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Viva Zapata» — film; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Ekonomska panorama; 22.05 Stoletnica smrti S. Mercadanteja; 22.40 Balet.

JUG. TELEVIZIJA OD 22. DO 28. NOVEMBRA 1970

NEDELJA, 22. novembra

20.00, 22.05 Poročila; 9.35 Po domače; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.50 Bratovščina Sinjega galeba; 11.55 TV kažipot; 13.30 Radost Evrope; 14.30 Uvod v športno popoldne; 14.35 Karate Jugoslavija : Avstrija; 16.15 Košarka Partizan : CZ; 15.20 Pregled športnih rezultatov; 15.25 Hokej Olimpija : Jesenice; 16.10 Pregled športnih rezultatov; 16.15 Košarka Partizan : CZ — II. polčas (do 17.40); 18.30 «Mestece Peyton» — ser. film; 20.35 UNICEF za otroke; 21.35 Športni pregled.

PONEDELJEK, 23. novembra

20.00, 22.15 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Osn. splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Francoščina; 18.00 Zgodbe o Tuktuju — mlad. film; 18.15 Obzornik; 18.30 Po sledeh napredka; 19.05 Narodna in zabavna glasba; 20.35 M. Dyne: «Zlatoust» — drama TV Zagreb; 21.45 Znani obrazi: Humphrey Bogart.

TOREK, 24. novembra

20.00, 23.00 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.40 Ruščina; 11.00 Osn. splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 15.55 TV vrtec; 16.10 Angleščina; 171.00 L. Van Beethoven: III simfonija; 18.00 Tiktak: Narisane pesmi; 18.15 Obzornik; 18.30 Vesela jesen; 19.05 Če osedlate tigra — iz cikla V temnem onkraju; 19.30 Nega in make-up oči; 20.35 «Živeti svoje življenje» — francoski film; 22.00 Praznik plesa.

SREDA, 25. novembra

20.00, 22.55 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Osn. splošne izobrazbe; 16.40 Osn. splošne izobrazbe — ponovitev; 17.50 Rastimo — odd. za otroke; 18.30 Obzornik; 18.35 Obrežje; 19.05 Zabavno-glasbena oddaja; 19.20 Naše morje, moje morje; 20.35 Teh naših 50 let — leto 1943; 22.25 Oscar Peterson.

ČETRTEK, 26. novembra

20.00, 22.50 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Francoščina; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 16.10 O snove splošne izobrazbe; 17.45 Koncert med slikami; 18.15 Obzornik; 18.30 Velika pustolovščina — ser. film; 19.05 25 let telesne kulture; 19.20 «Doktor v hiši» — ser. oddaja; 20.35 A. J. Cronin: «Primeri dr. Finlaya»; 21.25 Večer s Stanetom Severjem; 22.00 L. Van Beethoven: VI. simfonija.

PETEK, 27. novembra

20.00, 23.00 Poročila; 9.30 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Osn. splošne izobrazbe; 17.45 Bratovščina Sinjega galeba; 18.15 Obzornik; 18.30 Glasba za staro in mlado; 19.05 Svet na zaslonu; 20.35 «Zbiralci perja» — jugoslovanski film; 22.00 UNICEF za otroke.

SOBOTA, 28. novembra

20.00, 23.50 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Osn. splošne izobrazbe; 11.30 Odd. za prosvetne delavce; 16.50 Obzornik; 16.55 Po domače; 17.20 «Ivanhoe» — ser. film; 17.45 in 18.45 Košarka SZ: Olimpija; 19.20 Po poti slovenske državnosti; 20.35 Mlajši od republike; 22.10 Hodil po zemlji sem naši; 22.40 Nepremagljivi — ser. film; 23.30 TV kažipot.

GORIŠKI DNEVNIK

V TOREK SEJA V SOVODNJAH

Določili bodo gradbišče za novo osnovno šolo

Prispevki raznim društvom in ustanovam

Sovodenjski župan Jožef Češčut je poslal občinskim svetovalcem vabilo za sejo, ki bo v torek 24. t.m. z začetkom ob 19. uri.

Na dnevnem redu je kar 13 točk med katerimi je več prošenj za prispevke občine. Tako bodo morali določiti občinski prispevek za stroške pri prevozu šoloobveznih otrok, dalje prispevek domačim kmetovalcem za stroške pri zahvalnem prazniku, prispevek pevskemu zboru Rupa - Peč, povišek nagrade čistilki občinskih uradov. Obnovili bodo občinsko komisijo za reševanje davčnih pritožb, potrdili dopolnilno doklado občinskim uslužbencem ter potrdili odkup zamljišča, ki je potrebno za ureditev občinske ceste «Stradalta».

Na seji se bodo pogovorili tudi o problemu gradnje nove osnovne šole v Sovodnjah, za katero so že pred leti vložili prošnjo, ki je končno prišla na vrsto za rešitev in morajo sedaj določiti zanjo potrebno stavbišče, kjer jo bodo zgradili.

Na seji bodo morali potrditi tudi nekaj sklepov občinskega odbora, ki jih je sprejel na sejah med sedanjo in prejšnjo sejo občinskega sveta. Pri slučajnostih pa se bodo pogovorili še o drugih občinskih problemih, ki niso izrecno na dnevnem redu.

Ker je seja javna, se je lahko udeleži vsak občan, ki se zanima za občinske probleme in način, kako jih obravnava in rešuje občinski svet in odbor.

Seje občinskega odbora v Gorici

V petek zvečer je imel občinski odbor v Gorici svojo običajno tedensko sejo, ki jo je, v odsotnosti župana, vodil podžupan cav. Rovis.

Na seji so odobrili več upravnih ukrepov, ki so jih predložili in o njih poročali posamezni odborniki vsak za svoj oddelek. Med drugim so določili 3.2 milijona lir prispevka za razne umetniško - kulturne manifestacije raznih ustanov v goriški občini.

Popis v kmetijstvu zaključen

Občinska uprava v Gorici sporoča, da so njeni popisovalci zaključili z obiski kmetovalcev po njihovih domovih v zvezi s splošnim popisovanjem in zbiranjem podatkov o kmetijstvu, v okviru 2. splošnega popisovanja kmetijstva.

Tisti kmetijski posestniki, ki jih popisovalci niso obiskali, so naprošeni naj se obrnejo neposredno na občinski urad za popisovanje najkasneje do 2. decembra, ob delavnikih med uradnimi urami od 8. do 12. in od 15. do 18.30 ter ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Uspel koncert zagrebškega zbora «Moša Pijade»

Mešani pevski zbor «Moša Pijade» iz Zagreba je pod vodstvom pevovodje Emila Cossetta priredil sinoči vokalni koncert v mali dvorani UGG. Koncert je organiziral pevski zbor «Seghizzi». Ob tej priliki so pevovodji Cossettu poklonili plaketo v spomin na goriški obisk in za pomemben prispevek, ki ga je zbor «Moša Pijade» nudil pevskemu zboru «Seghizzi» ob priliki prejšnjih mednarodnih vokalnih tekmovanj.

Zagrebški pevci so pred polno dvorano odpeli bogat splet duhovnih in folklornih pesmi, za katere so bili deležni prisrčnega priznanja hvaležnega občinstva.

Danes v Kat. domu koncert pevskih zborov

Danes popoldne ob 16. uri bo v katoliškem domu v Gorici koncert moških in mešanih pevskih zborov, ki ga pod imenom «Cesilijanka 1970» organizira ZSKP iz Gorice. Nastopa 14 mešanih in moških zborov, povečini cerkvenih, z Goriškega, Tržaskega ter po eden iz Benečije in iz Kanalske doline. Med temi zbori bo nastopil tokrat tudi moški pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ronk. Vstopnina za odrasle po 300 in za mladino po 150 lir.

V četrtek gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

Dolgoletna prizadevanja Slovenskega gledališča v Trstu, da bi tudi goriškemu občinstvu pripravilo redno sezono; so se letos uresničila v dogovoru s Slovensko prosvetno zvezo , z Zvezo slovenske katoliške prosvete, Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve (EMAC) in goriško občinsko upravo. To prvo goriško sezono bo otvorilo gostujoče Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice v četrtek, 26. novembra ob 20.30 uri v Katoliškem domu. Slovesnosti primerno je tudi izbrano delo: Cankarjev Kralj na Betajnovi. Ivan Cankar je to svoje delo označil kot «kmečko socialno dramo», a čeprav sega tako na široko, ji vendar ne manjka intimnih in celo avtobiografskih momentov. Kot kasneje še v večji meri Hlapci tudi Kralj na Betajnovi niha med psihologizirano dramo in družbeno kritiko. Na teh dveh osnovah je gradil novogoriško uprizoritev Jože Babič. Družbene osti ni hotel neposredno aktualizirati, pustil je dogajanje v Cankarjevem času, gledalci pa naj sami iščejo oblikovanje psihološke plastičnosti odrskih likov, zlasti ničejansko nadčloveškega Kantorja.

V torek stavka bolnišnic

Tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so za torek in sredo, 24. in 25. t.m. proglasile dvodnevno vsedržavno stavko uslužbencev bolnišnic. Stavki se bodo pridružili tudi bolničarji splošne bolnišnice v Gorici, ker hočejo protestirati tudi proti nekaterim nepravilnostim v tej bolnišnici.

ABONMA

ZA GLEDALIŠKO SEZONO 1970/71 V GORICI

REPERTOAR SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA ZA SEZONO V GORICI

Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI (gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice)
Ludvig Holberg: JEPPE S HRIBA
Lev N. Tolstoj: MOČ TEME
Peter Ustinov: ROMANOV IN JULIJA (gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice)
Dominik Smole: ANTIGONA
William Shakespeare: MACBETH (gostovanje Drame SNG iz Ljubljane)
Sergej Verč: KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ
Vitaliano Brancati: RAFFAELE
Janko Moder: KEKEC (otroška)

Cene abonmaja	RED A	—	Lir 3.200.—
	DRUŽINSKI	—	Lir 1.000.—
	MLADINSKI	—	Lir 1.500.—

Abonma velja za osem predstav

Prosimo, da si odkupite abonma:
v Gorici — pri Arturju Koshuti, Ul. Mameli 8
na sedežu Slovenske prosvetne zveze, Ul. Malta 2
na uredništvu Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18
Po vaseh na sedežih slovenskih prosvetnih društev, vsak dan od 19. do 20. ure, od ponedeljka, 16. novembra do torka, 24. novembra t. l.

Iz okoliških vasi bodo vozili avtobusi, in sicer:
Št. 1: Vrh - Poljane - Doberdob - Jamlje - Dol - Gorica.
Št. 2: Rupa - Peč - Gabrje - Sovodnje - Štandrež - Gorica.
Št. 3: Pevma - Št. Maver - Oslavje - Števerjan - Bukovje - Podgora - Gorica.

Slovensko gledališče v Trstu
Slovenska prosvetna zveza v Gorici
Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici
v sodelovanju z EMAC iz Gorice

ZELO USPELA MNOŽIČNA PRIREDITEV

Martinovanje goriških planincev je bilo v Mostu na Soči

Prisotnih je bilo 230 članov in prijateljev SPD - Zastopana je bila tudi Planinska zveza Slovenije - Kobariški planinci so darovali goriškim lepo sliko Krna

Tudi letos je martinovanje, najbolj množična prireditev goriškega slovenskega planinskega društva, uspela nad vsa pričakovanja. Na praznovanju, v prostorih hotela Soča v Mostu na Soči, je bilo prisotnih 230 članov in prijateljev društva in ko bi bil prostor večji bi se tako veliki družbi brez dvoma pridružil še marsikak član alj prijatelj SPD. Društvo je doslej imelo martinovanje v različnih krajih, a tudi prostor hotela Soča, ki menda sprejme največ ljudi, je postal že premajhen za tovrstno prireditev.

Udeleženci so prišli v Most na Soči delno z enim avtobusom, velika večina pa se je pripeljala s svojimi avtomobili, tako da ni bilo mogoče najti na trgu v Mostu niti najmanjšega parkirnega prostora.

Okrog 17. ure je predsednica Jožica Smetova otvorila prijateljsko srečanje goriških planincev ter s posebnim poudarkom pozdravila zastopnike drugih goriških planincev ter s posebnim poudarkom pozdravila zastopnike drugih planinskih društev in Planinske zveze Slovenije. Prisotni so namreč bili podpredsednik Planinske zveze Slovenije Tone Bučar, njen tajnik Jože Majer in član upravnega odbora Rado Lavrič. Planinsko društvo v Tolminu sta zastopala predsednica Tatjana Šorli in načelnik mladinskega odseka Silvij Kragelj, planinsko društvo iz Kobarida pa predsednik Sergej Mašera in odbornik Jože Rakušček. Prisoten je bil tudi predsednik Koordinacijskega odbora primorskih planinskih društev Janko Fili, Slovensko planinsko društvo v Trstu sta zastopala odbornika Štefan Bratož in Danilo Micheluzzi, Slovensko prosvetno zvezo njen podpredsednik Saverij Rožič, prosvetno društvo «Oton Župančič» iz Štandreža pa njegov predsednik Danilo Nanut. Poseben pozdrav je veljal nekdanjemu odborniku SPD v Gorici Ludviku Zorzutu, ki pride zelo rad vsako leto ob tej priliki na ta praznik goriških planincev.

Predsednik kobariškega planinskega društva Sergej Mašera je izrabil priliko, da je slovenskemu planinskemu društvu v Gorici, izročil lepo sliko, ki predstavlja Krn v snegu. Sliki je dodano lepo posvetilo. Predsednica Smetova se je za dar prav lepo zahvalila.

Po tem uradnem delu srečanja je sledila že tradicionalna tombola z bogatimi dobitki, ki je za precej časa pritegnila veliko zanimanje in pozornost vseh prisotnih. Sledila je večerja, nakar se je vršil še kratek kulturni program, v katerem je sodeloval tudi Ludvik Zorzut, ki je s svojimi duhovitimi humorističnimi verzi ustvaril veselo vzdušje v dvorani.

Govorili smo o dvorani. Pravzaprav je treba povedati, da so ob tej priliki goriški planinci «zasedli» ves hotel, ne le glavne dvorane, marveč tudi manjše prostore.

Po programu je prišla seveda na vrsto prosta zabava. Domači orkester je do polnoči zabaval «mlade in stare», ki so se v veseli družbi prav prijetno počutili.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je od 16. do 21. novembra rodilo 32 otrok, umrlo je 13 oseb, poročili so se 3 pari in 6 so jih oklicali.

ROJSTVA: Anna Fugagnoli, Simonetta Benleva, Morzia Broili, Paola Manias, Valentina Di Luca, Simone Zuttioni, Roberto Clarig, Antonio Menis, Martina Nardin, Stefano Oriti, Stefano Vizin, Stefano Minin, Massimo Makarovic, Cristina Gavagnin, Sabrina Franco, Edi Lutman, Sabrina Pistrin, Michela Calligaris, Barbara Sanson, Sabrina Moretti, Paolo Marega, Barbara Muzzo, Giuliana Gismano, Francesca Meret, Virna Scrignari, Martina Tomsic, Maja Fajt, Paolo Spazzati, Monica Braida in Nicoletta Laco. pan, Dario Kovic, Sabrina Moret-

SMRTI: pet dni stari Gianluca Rossi, gospodinja 81-letna Giustina Lutman vd. Cernic, upokojenec 73-letni Vittorio Sforzina, uradnik 65-letni Primo Cecconi, štiri leta stare Lucia Dottori, kmetovalec 88-letni Giov. Batta Tinonin, gospodinja 62-letna Paolina Venchiarutti, upokojenec 68-letni Emilio Culot, upokojenka 84-letna Maria Vittori vd. Nardin, Goffredo Ghizzi, trgovec 59-letni Giovanni Simcic, uradnik 62-letni Stanislav Licen in upokojenec 82-letni Leopoldo Visintin.

POROKE: trgovec Virginio Burolo in gospodinja Rita Grusovin, marmist Giovanni Grillo in delavka Giuseppa Parrinello, uradnik Gianluca Savino in asistentka Armanda Oblassia.

OKLICI: mestni stražnik Francesco Provenza in pletilja Giuseppina Belli, uradnik Attilio Piani in gospodinja Fabiana Culot, profesor Giorgio de Schiller in profesorica Luciana Talento, finančni stražnik Renato Dianetti in frizerka Graziella Cecutta, uradnik Carlo Alberto Garuti in prodajalka Claudia Ungaro, mehanik Alfio Ambrosi in uradnica Annamaria Bressan.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes je v Gorici odprta cvetličarna REICHMANN, Korzo Italija št. 34, tel. 53-71.

Kino

VERDI 15.15: «Quando le donne avevano la coda», G. Gemma in S. Berger. Kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO 15.00: «Le castagne sono buone», G. Morandi in S. Cassini. Italijanski barvni film.
MODERNISSIMO 15.15: «Saranda», D. Reed in M. May. Ital. kinemaskope v barvah.
VITTORIA 15.00: «Paranoia», C. Baker in J. Sorel. Ital. kinemaskope v barvah; mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE 15.00: «La notte dei serpenti», L. Askew in M. Kopka. Barvni kinemaskope.

Tržič

AZZURRO 14.00: «Caldi amori di una minorenne», B. Halfey in R. Power. Kinemaskope v barvah.
EXCELSIOR 14.00: «Il tulipani di Harlem», G. Garko. V barvah.
PRINCIPE 14.00: «Aiport», Burt Lancaster in Dean Martin. V barvah
SAN MICHELE 14.00: «Un maggiolino tutto matto». Barvna Disneyeva slikanica.

Nova Gorica

SOČA «Veliki rop banke», ameriški barvni film — ob 16., 18., 20.
SVOBODA «Burne noči lady Hamilton», francoski barvni film — ob 16., 18., 20.
DESKLE «Gusarska ljubezen», španski barvni film — ob 17. in 19.30
SEMPAS «Erotissimo», francoski film — ob 16. in 19.30.
KANAL «Bratje iz Sicilije», ameriški barvni film — ob 16. in 19.30.
PRVAČINA «Bora, Bora», francoski barvni film — ob 16. in 19.30.
RENČE «Dober večer gospa Kembal», ameriški barvni film — ob 16. in 19.30

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna AL CORSO, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

V TRŽIČU

Danes ves dan in jutri je v Tržiču dežurna lekarna SAN NICOLO', Dr. Olivetti, Ul. 1. maggio 94 — tel. 73328.

Ljudska prosveta

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA obvešča odbornike in predsednike prosvetnih društev na Goriškem, da bo jutri, 23. novembra ob 20.30 v sejni dvorani SPZ v Gorici Ul. Malta 2 I. nadstr. redni posvet. Glavna točka dnevnega reda bo razprava o bližnjem, osmem, zasedanju glavnega sveta SKGZ in pogovor o sezoni SZ iz Trsta v Gorici.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Epilog tragične smrtne nesreče pri pokopališču na Tržaški cesti

Obtoženca Jordana Semoliča, ki ga je zagovarjal odv. Sanzin, so oprostili, ker ni bil kriv za nesrečo

Na zadnjem zasedanju okrožnega sodišča v Gorici so med drugim obravnavali tudi tragično prometno nesrečo, pri kateri je dne 1. maja ob 16.15 izgubila življenje 68-letna učiteljica v pokoju Marija Stibilj, ki je stanovala v Gorici, v Ul. d'Aosta.

Na zatožni klopi je sedel 28-letni Jordan Semolič iz Jamelj, ki pa živi v Gorici. V obtožnici je rečeno, da se je Jordan Semolič ob tisti uri peljal s svojim avtom fiat 500 po cesti iz Gorice proti Jamljam. Ko je vozil po Tržaški cesti, je videl pred seboj neko kolesarko, ki je vozila v isti smeri. Na križišču pred glavnim mestnim pokopališčem je kolesarka nepričakovano zavila na levo, očitno namenjena na pokopališče. Semolič ni mogel preprečiti trčenja in avto je treščil v kolo, da je kolesarko dvignilo na prednji del vozila ter jo nato odvrglo nekaj metrov v stran, kjer je obležala. V goriško bolnišnico so jo sprejeli na zdravljenje z rezervirano prognozo zaradi močnega udarca v glavo z verjetnim zlomom lobanje in drugih poškodb. Dne 10. maja zvečer ob 22.30 je nesrečna žena podlegla hudim poškodbam.

Priča nesreče je bila samo Semoličeva žena, ki se je peljala z njim v avtu. Semolič je razložil sodnemu dvoru, da ni imel namena prehiteti kolesarke; ko pa je prišel kakih 15 ali 20 metrov od nje, je ta nenadoma zavila na levo, ne da bi dala prej znak z roko, hoteč kreniti proti pokopališču. Šofer je takoj pritisnil na zavore, vendar ni utegnil preprečiti trčenja.

Državni tožilec je smatral, da je obtoženec odgovoren za nesrečo ter predlagal zanj eno leto zapora in odvzem voznega dovoljenja za dobo enega leta.

Obtožencev zagovornik odv. Sanzin pa je v svojem zagovoru poudaril, da Semolič ni bil odgovoren za nesrečo, ampak je to povzročilo nepredvidno obnašanje kolesarke. Poudaril je tudi, da mora sodni dvor, v pomanjkanju drugih prič, verjeti obtožencu, ki je povedal vse po pravici, bodisi da je bilo njemu v korist ali v škodo. Sanzin je povedal, da pozna obtoženca še iz časov ko je bil ravnatelj v Slovenskem dijaškem domu v Gorici in je bil med gojenci tudi današnji obtoženec, ki se je izkazal vedno za marljivega in poštenega dijaka, ki mu gre lahko vsa vera in zaupanje.

Sodišče je končno po daljšem posvetu oprostilo s polno formulo obtoženca, ker ni zakrivil kaznivega dejanja.

Drž. tož. dr. Marsi; preds. sod. dr. Bassi; sodnika Succi in Mazzarella; zap. Noselli.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza v Gorici opozarja vse pridelovalce vina, da morajo do 28. t.m. prijaviti letošnji vinski pridelek na občinskem trošarinskem uradu. (Imposte di consumo). Kdor bi tega ne storil ne bo mogel le tega prodati: ker mu ne bodo izdali dovoljenja za prodajo. Istočasno pa ga lahko kaznujejo z globo od 100 tisoč do enega milijona lir.

Vinogradnike iz Brd pa poleg tega še opozarjamo, naj nemudoma prijavijo letošnji pridelek grozdja, kolikor tega še niso storili, da bodo imeli pravico prodajati svoje vino kot visoko kvalitetno briško vino z zaščitnim znakom in po višjih cenah. Rok za prijavo zapade nepreklicno 28. t.m.

Za izpopolnjevanje prijav in za podrobnejša pojasnila naj se prizadeti obrnejo na urad Kmečke zveze v Gorici, Ul. Malta 2 in to čimprej, da ne bodo zamudili roka.

Jutri v Gorici pogreb Stanislava Ličena

Kot smo že včeraj na kratko poročali, je v petek 20. t.m. preminil na svojem stanovanju v Gorici, Ul. Del Santo 5 goriški trgovec in javni delavec 62-letni Stanislav Ličen. Našli so ga okrog poldne mrtvega v njegovi postelji. Zdravnik je ugotovil smrt zaradi kapi. Pogreb bo po vsej verjetnosti jutri, v ponedeljek, iz mrtvašnice na goriškem glavnem pokopališču, kjer ga bodo pokopali. Ura še ni bila določena, ker so obvestili pokojnikove sorodnike, ki živijo v Jugoslaviji.

Pokojni Stanko Ličen je bil dobro znan v goriških trgovskih krogih, kjer je začel svojo trgovsko dejavnost kot zastopnik vinske trgovine Bolaffio. Ob izbruhu druge svetovne vojne je že od samega začetka vedel, da je njegovo mesto pri borcih za narodno osvoboditev ter je leta 1942 odšel k partizanom, potem ko je bil že prej v «posebnem bataljonu» Deloval je v Brdih, potem pa v Istri in na Reki. Po osvoboditvi je ostal na Reki kjer je deloval v raznih trgovskih podjetjih. Leta 1951 se je vrnil v Gorico kjer je sodeloval v prevozništvu in spediterstvu, naj prej pri «Goriziani», nato pri Kodermacu, Plesničarju in drugod kot carinski posrednik. Z ženo, od katere pa je bil že dolga leta ložen, je imel hčerko, ki živi poročena v Dubrovniku.

PROMETNA NESREČA PRI GORICI

Popolnoma nov avto treščil v drevo ob cesti in se razbil

Vanj se je zaletelo drugo vozilo - Trije potniki lažje ranjeni

Včeraj dopoldne ob 10. uri je prišlo na Tržaški cesti blizu letališča do trčenja dveh avtomobilov, od katerih je bil eden popolnoma nov. Trije potniki so bili ranjeni.

Ob tisti uri se je 28-letni podčastnik finančne straže, ki službuje v Rupi, Giovanni Lombardi (doma iz pokrajine Matera) peljal s popolnoma novim fiatom 128 z evidenčno tablico GO 59375 po Tržaški cesti v smeri proti Rupi. Nenadoma pa je izgubil nadzorstvo nad vozilom, zavozil na desni rob ceste, treščil v drevo na desni, potem pa ga je vrglo nazaj počez na cesto.

V tem je privozil mimo s svojo primulo 61-letni Franz Bertotti iz Gorice, Ul. Duse 4, in treščil v fiat 128. Pri tem so bili ranjeni Giovanni Lombardi, ki so mu v goriški bolnišnici nudili prvo pomoč za poškodbe na obrazu in kolenu ter zaradi šoka. Okreval bo v osmih dneh. V primuli pa sta bili ranjeni šoferjeva žena 47-letna Marija, ki so ji zdravniki ugotovili zlom desne roke in druge poškodbe ter so jo pridržali za 10 dni na zdravljenju, in Bertottijeva tašča, 74-letna Ivana Gruden vd. Lansetti, ki so jo pridržali za osem dni na zdravljenju zaradi poškodb na glavi in levi nogi.

Zapisnik o nesreči je napravila cestna policija iz Gorice, ki je ugotovila, da je bil fiat 128, ki je obstal na cesti s kolesi v zrak, popolnoma razbit ter za v staro železo. Precej škode je utrpela tudi primula.

Trgovina čevljev
JUREN
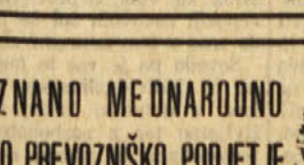
GORICA
Largo XXVII Marzo 9 — Palača INPS
Via IX Agosto 1
Velika izbira čevljev in torbic po konkurenčnih cenah!

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA
GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

OB PETDESETI OBLETNICI SMRTI

ANTON TROBEC - narodni prvoborec politični in prosvetni delavec pri Sv. Ivanu

V njegovi hiši v današnji Ul. S. Cilino 107 je bilo ustanovljeno društvo «Edinost» in Trobec je bil glavni motor dnevnika «Edinost»

...
Svet išče denarja, denarja ... zlata ...
...
denar mu je bog, denar mu je car,
...
Le nekaj jih je, ki niso tako,
le nekaj jih je, ki po koncu gredo,
ki čutijo dostojanstvo ljudi.
(Srečko Kosovel — «Sebi» —)

Teh «nekaj» ljudi je bilo v preteklem stoletju pri Sv. Ivanu. Med nje vsekakor spada ANTON TROBEC, katerega petdesetletnico smrti bomo zabeležili letos dne 23. novembra.

Starejši se ga spominjajo kot osivelega moža. Videvali smo ga na dvorišču pred njegovo hišo ali na vrtu, ko nas je pot zanesla mimo. Tu pa tam ga je bilo čuti, kako še kleše na obzidanem dvorišču za hišo.

Rodil se je pri Sv. Ivanu 12. aprila 1845. Njegov oče je bil nameščen kot vrtnar pri mestni občini. Stanovali so prvotno na Brandeliji in se pozneje preselili v sedanjo Ulico S. Cilino.

Obiskoval je italijansko šolo, to je razvidno iz prvih še ohranjenih zapiskov v neke vrste blagajniški knjigi, podobni dnevniku, ki vsebuje poleg denarnih tudi družinske podatke. Pozneje so podatki pisani v slovenščini, kar je znak prebujenja. K tej spremembi je gotovo pripomoglo kulturno delovanje, ki je začelo brsteti pri Sv. Ivanu v njegovi zgodnji mladosti.

Njegov dom v sedanji Ul. S. Cilino je v centru Sv. Ivana, v neposredni bližini l. 1858 dokončane župne cerkve, z razgledom na prostrano «Valo», kjer so se prvotno vrstili semnji, plesi, pustovanja, pozneje pa prve kulturne množične prireditve na prostem. Bil je tudi v neposredni bližini šole in prve svetoivanske čitalnice.

Tako je imel priliko spoznati osebno zidarskega mojstra Antona Negodeja, ki je vodil zidarska dela za svetoivansko župno cerkev. Nato domačina Jakoba Svetino, ki so ga klicali «šjor Jakomo», ker je bil mestni «fontanijer» — hidravličar — in kot tak in jamar bil poznan izven meja svoje domovine. Skrbel je za šolo.

Nemirni in vedno snujoči «gospod z Vrdelce», ki je pripravil okoličanom prvi časopis in jim pisal knjige, je hodil po Sv. Ivanu, kolikor so mu službene dolžnosti dovoljevale, dokler se ni na Vrdelci tudi ponovno naselil. Na šoli pa je bil v Trobčevi zgodnji mladosti nameščen učitelj Ivan Piano, prosvetni delavec in ustanovitelj prvega moškega pevskega zbora, ki ga je vadil v prostorih, ki so postali zametek prve čitalnice, že več let pred njeno uradno otvoritvijo.

Vse to snovanje in prizadevanje takratnih naših izobražencev, ki so se zavedali, kako je ljudstvu potrebna izobrazba, je gotovo vplivalo na mladega in izredno inteligentnega Trobca.

Kje in pri komu se je Trobec naučil kamnoseškega dela, ne vemo točno. Ni izključeno, da je prve osnove v zidarskem in kamnoseškem poklicu prejel pri zidanju župne cerkve, kjer je morda začel tudi kot vajenec. Potem se je pa v svojem poklicu izpopolnjeval in še mlad potoval v Italijo, bil v Milanu, se učil privatno in 41 let star napravil izpit za geometra.

Kljub toliki zaposlenosti, pa se

Anton Trobec

je Trobec razmeroma še mlad pričel ukvarjati z družbenimi problemi na področju Sv. Ivana.

Ko je bila izvolitev Ivana Piana v mestni svet razveljavljena, je na njegovo mesto okolica izvolila Štefana Nadliška. Že od samega začetka najdemo Nadliška ob boku Antona Trobca. Nadlišek, ki je bil izredno delaven človek, je bil namreč slab govornik, Anton Trobec, mlad in poln elana, pa je znal prepričevalno govoriti. Tako ga najdemo vedno v sredi volilnega meteža, govori na shodih in sestankih in prepričuje svoje ljudi naj volijo poštene domačine, ki poznajo številne pereče probleme tržaške okolice. Politika tedanjih okoliških svetovalcev, torej Nadliškova in Trobčeva, je nujno slonela na prizadevanju za reševanje konkretnih problemov v razvijajoči se okolici. Le ta je potrebovala ceste, vodo, kanalizacijo, razsvetljavo, šole, občinske zdravnike in se borila proti prekomernemu obdavčevanju.

Z Nadliškom se je Trobec boril in trudil, da bi med svetoivanske kmetovalce razdelil obširno gmajno, ki je bila jusarska zemlja. Ta akcija jima ni uspela, pa ne po njuni krivdi.

Polagoma pa je Trobčevo delovanje preseglo ozek okvir okraja.

Dne 12. novembra 1874. je bilo v njegovi hiši ustanovljeno «Politično in bralno društvo Edinost» in on je postal tajnik pripravljalnega odbora.

Društvo je imelo potem več let prav tam svoj sedež, dokler ni bil prenesen v mesto. Ko je leta 1876 izšla prva Edinost, ki je bila glasilo tega društva, je postal Trobec s svojim premoženjem porok v Lloydovi tiskarni.

Pod okriljem tega društva se je pri Sv. Ivanu v njegovi hiši nadaljevalo prosvetno delovanje, nasilno prekinjeno z razpustom čitalnic. To društvo je delovalo z izpopolnjenim programom nekdanje čitalnice. Namen društva je bil:

«Buditi in širiti narodno zavest, nuditi gospodarski poduk, širiti omiko, braniti narodne in druge pravice ljudstva, pospeševati materialne in duševne koristi v državnih, občinskih, cerkvenih, šolskih in gospodarskih zadevah. V ta namen so se shajali udje v društveni sobi k čitanju in prijaznim pogovorom.»

Kot vidimo, obsiren program in Trobec se je trudil, da bi se tudi dejansko izpolnjeval.

Na taboru v Dolini l. 1878 je bil Trobec med glavnimi govorniki. V svojem govoru je ponovil zahteve, ki so jih Slovenci izrekli že devet let prej na taboru v Šempasu. Zahteval pa je tudi nov, Slovencem pravičnejši volilni zakon in samostojen šolski svet za slovenske šole. Po končanem govoru ga je odpeljala policija. Tako je povedal Josip Negode, ki je bil tedaj tajnik «Bralnega društva za Sv. Ivan» in uslužben v Trobčevi delavnici.

Anton Trobec je bil pozneje tudi odbornik «Bralnega društva za svetoivanski okraj», ustanovljenega 3.12.1890, nato predsednik «Društva za pokopavanje mrličev» Sv. Ivan, ki je delovalo še l. 1894. V njegovi hiši je začela poslovati «Hranilnica in posojilnica pri Sv. Ivanu-Vrdela», ustanovljena 1905.

* * *

Poklic ki ga je izbral Trobec, je v prejšnjem stoletju uspeval. Razvoj tržaškega emporija, je nujno vplival na gradnjo. Vsaka novosezidana hiša je tedaj potrebovala «irte», «kalone», balkone in stopnice iz belega kraškega kamna. Tudi nagrobniki so bili navadno iz tega kamna.

Toda Trobec se ni zadovoljil samo s tem delom, ampak se je lotil tudi zahtevnih del cerkvenih oltarjev, kjer je bilo treba obdelovati predvsem marmor. Tako je zaslovel kot «altarist». V njegovi delavnici je delalo tudi do šest in več oseb. Zahtevnejša dela sta delala Puhar in Josip Negode.

Za račun Josipa Godine-Vrdelskega, je Trobec obnovil l. 1876 prastaro svetoivansko cerkvico. V Padričah je izdelal oltar v cerkvici sv. Cirila in Metoda. Okrog l. 1884 je dokončal dva stranska oltarja s kolonami iz rdečega marmorja iz Verone v svetoivanski župni cerkvi. Sicer pa je po ožji in širši okolici še več oltarjev, ki so njegovo delo, pa tudi po Krasu in še posebno po Soški dolini. Naročila je pre-

Pavla Kolarič

(Nadaljevanje na 6. strani)

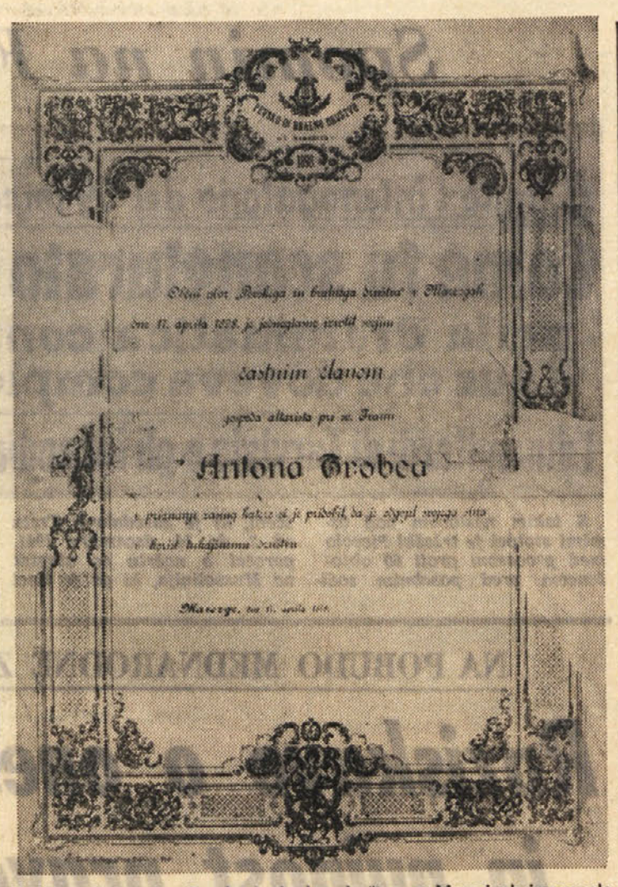

Listina, s katero je «Pevsko in bralno društvo» v Marezigah imenovalo Antona Trobca za svojega častnega člana

revije

LITERARNE VAJE št. 1

Še pred določenim dnevom je izšla prva številka letnika XXII. «Literarnih vaj» — mesečnika dijakov slovenskih srednjih šol na Tržaškem in Goriškem, ki ga ureja prof. Martin Jevnikar. V sporočilu uredništva je zapisano med drugim:

«Literarne vaje so dopolnile 21 let in po državnih zakonih so polnoletne, kakor je polnoleten tedaj vsak človek. Kljub temu pa se list ne bo bistveno spremenil, ne bo pokazal večje zrelosti in popolnosti, ker to ni v njegovi moči: odvisen je namreč od sodelavcev, ki se stalno menjavajo. Zreli odhajajo v življenje, toda Literarne vaje ne morejo za njimi, ker so dijaški list. Na njihova mesta stopajo mladi, ki se šele vadijo v pisanju, zato ne morejo biti takoj na višini. Potrpite z njimi, če bodo napisali kaj šibkega, in se zavedajte, da se je treba v življenju vsega naučiti, tudi pisanja. Razvili se bodo in ponosni boste še nanje. Vsi naši tržaški izobražanci, ki so šli po zadnji vojni skozi slovenske šole in sedaj z uspehom sučejo pero na leposlovnem polju, so izšli iz Literarnih vaj. In teh ni malo.

To naj imajo pred očmi tisti, ki bi želeli, da bi bile Literarne vaje zanimivejše, boljše, lepše. Tudi uredništvo bi rado boljše, toda list je odvisen od vaših prispevkov. Kar pošljete, to natisnemo.»

Uredništvo se obrača na profesorje, predvsem na «prof. slovenščine, da bi list priporočali dijakom in jih navduševali za pisanje. Hvaležni bi vam bili, da bi prispevke pregledali, preden jih oddaste. Zadnji rok oddaje za vsako številko je 10. dan v mesecu.»

Končno ne manjka priporočil za plačevanje naročnine (150 lir vsaka številka), ker «list izhaja že nekaj let z izgubo» zaradi večanja tiskarskih stroškov.

Literarne vaje se torej borijo z istimi težavami kot ves slovenski zamejski tisk na splošno. Zdi pa se nam, da se prav Literarnim vajam to ne bi smelo dogajati, saj bi jih poleg slovenskih staršev samih morala v prvi vrsti podpirati, če ne celo v celoti vzdrževati, šolska oblast. Literarne vaje niso list za zabavo temveč so odličen pedagoški pripomoček.

V tej prvi številki novega letnika, ki jo je opremil prof. Franjo Kosovel, je objavljenih več lepih sestavkov kar 16 različnih avtorjev, med katerimi je najmarljivejša Barbara Rosner, ki se je začela baviti tudi z razgovori z našimi gledališkimi igralci in celo z gledališko kritiko, kar je treba pohvaliti. Za rubriko «Kulturne novice» pa je prof. Jevnikar prispeval poročilo o dveh leposlovnih knjigah Ludovika Puša, ki sta izšli v Celovcu ter o še eni latinski oceni Jurija Kozjaka.

Na naslovni ovojnici in med tekstom je več linorezov, na zadnji ovojnici pa še križanka.

Ena sama pripomba: v številki ni nobenega prispevka dijakov slovenskih šol na Goriškem. Če bodo prof. slovenščine v Gorici prebrali sporočila uredništva, bodo gotovo poskrbeli, da se bodo tudi njihovi dijaki pridneje oglašali

GALEB št. 1

Prva številka mladinske revije «Galeb» za novo šolsko leto se se predstavlja v novi zunanji opremi s platnico Mojce Svabove, učenke 3. razreda osnovne šole v Dolini. Z otroško preprostostjo in neposrednostjo je zelo lepo izrazila značaj revije in njeno zunanjost približala njeni vsebini.

Glavno misel posveča št. 1 novega letnika velikemu prijatelju primorske mladine Francetu Bevku. Nekaj lepih misli mu je ob njegovi smrti zapisala Živa Grudnova, v nadaljevanjih pa je začela revija objavljati Bevkovo povest «Mali upornik», katero je sam avtor pred svojo smrtjo predlagal v objavo. Prav tako objavlja revija Bevkovo «Poslanico», ki jo je malo pred svojo smrtjo naslovil klubu OZN osnovne šole «Oton Župančič» v Vinici v Beli krajini, v kateri je izpovedal svojo vero, da «bo prišel dan, ko mir in ljubezen na svetu ne bosta samo naša vroča želja, ampak resnica». Ostala vsebina je tradicionalna, žal pa tokrat ni prav nič dopisov otrok, ki bi ne smeli manjkati v nobeni številki.

j. k.

JUGOSLOVANSKA GLASBENA TRIBUNA V OPATIJI

Izstopajoči skladbi Pavla Merkuja

«Epistole à Lojze Lebič» za klavir in «Koncert za violino in orkester» sta pomembna prispevka slovenski glasbeni literaturi

Na reviji glasbene ustvarjalnosti jugoslovanskih skladateljev, ki je bila v Opatiji pod naslovom «Jugoslovanska glasbena tribuna» od 4. do 8. t.m., smo ob poslušanju nad sto predvajanih skladb komorne, solistične, simfonične, zborovske, baletne in scenske zvrsti — ob živih izvedbah ali na magnetofonskih trakovih — spoznali vrsto dobrih oziroma nekaj zelo dobrih del. Žal pa je bilo to pot sorazmerno precej takih, ki bi lahko izostala in olajšala naporno poslušanje in časovno stisko zaradi prenatrpanosti sporeda.

Po uporabi izraznega materiala in prijemov pri zasnovah sta se tudi na letošnji reviji pokazali dve izraziti skupini: starejša generacija, ki se oklepa tradicionalnega glasbenega jezika in mlajša, ki krči pot novim pogledom. Pri obeh pa smo, v njunih najboljših dosežkih, zaznali resna prizadevanja in umetniško prepričljiva dela, če jih motrimo po njihovi izrazni prodornosti in vrednotimo z vidika izključno umetniških kriterijev. Gre za individualno umetniško moč in pronicljivost posameznih avtorjev, za ugotavljanje prizadevanj pri iskanju umetniške resnice, za dozorevanje v oblikovanju v smislu razvoja in rasti posameznikov, predvsem mlajše, drznejše generacije, ki jo čedalje bolj z zanimanjem spremljamo in pričakujemo njenih sadov.

No, tudi v tej zkupini, kar je popolnoma naravno, čedalje bolj občutno prihaja do diferenciacije med markantnejšimi umetniškimi osebnostmi na eni in med tistimi, ki jemljejo nova umetniško nazorska stremljenja bolj ali manj s površinske plati in ostajajo pri zanimivostih zvočnih učinkov oziroma se ne morejo otresti kalupov eksperimentalnosti, ki nas spominja na prve in, lahko bi rekli, nebogljene korake v primeru, recimo, z dosežki Lojzeta Lebiča in Primoža Romovša, Iva Maleca, Vinka Globokarja in nekaterih drugih. Tudi na letošnji reviji so ti ustvarjalci potrdili svojo kreativno moč: Lebič s skladbo kons (a), Ramovš z «Nasprotji», čeprav smo slišali že močnejša njegova dela, kar velja tudi za Maleca, ki se nam je letos predsavil z delom «Lied» za zbor in simfonični orkester. Med skladatelji, katerih dela so vzbudila posebno pozornost, je bil Pavle Merkù iz Trsta: obe deli, «Epistole à Lojze Lebič» za klavir in posebej še «Koncert za violino in orkester» sta pomembna prispevka slovenski glasbeni literaturi. V obeh delih je avtor verno sledil toku glasbene misli. V Koncertu je brez odvečnih in «blestečih učinkov v notranje doživljajočo človekovo naravo oprto snovanje strnil v razgibano skladbo, ki deluje na poslušalca s pristno učinkovitostjo. Z zelo močnim delom se je predstavil novosadski skladatelj Rudolf Bruči: z baletom «Noč na progi», ki smo ga poslušali z zavzetostjo do konca, kljub temu, da je bila odsotna vizualnogibna predstava. Izstopali sta tudi skladbi Uroša Kreka: Lirična suita za zbor in «Thèmé varie», ki jo je izvrstno izvedel pianist Aci Bertoncelj. Pristno je učinkoval «Kvartet 1969» Iva Petriča v solidni izvedbi Zagrebškega godalnega kvarteta. Omeniti moramo tudi «II. godalni kvartet» Zlatana Vavde, dalje «Vocalizzazioni» za zbor Ernö Kivalyja, «Sonatino» Sama Vremška, «Synthesis» Janeza Matičiča, «Microsonato» Aleksandra Obradovića, «Musica tonalis» Bruna Bjelinskega, «Pet skladb za orkester» Milana Ristića, ciklus pesmi «Četiri meštra» Nikole Hercigonje, «Turm - Musik» Branimira Sakača, pri katerem smo začutili močnejši impulz oblikovanja kot običajno, dalje «Synthesis» za flavto in komorni ansambel Josipa Magdiča, dela Pavla Šivica, Igorja Štuhca in drugih.

Med izvajalci smo občudovali dovršeno igro Toneta Grčarja na trobenti in Branka Slokarja na trombonu, Milenka Stefanovića na klarinetu, Fedja Rupla na flavti. V glavnem so bile izvedbe zadovoljive, vendar pa nikakor nismo mogli biti zadovoljeni s simfoničnim orkestrom Radiotelevizije Sarajevo, ki niti po tehnični niti po glasbeno interpretacijski plati ni mogel zadostiti višini, kakršno bi pričakovali na taki reprezentančni glasbeni manifestaciji. Mnogo bolje bi se moral predstaviti tudi ansambel Sv. Sofija iz Skopja. Izgovor o stiski s časom za priprave in obremenjenosti izvajalcev preobčutnih pomanjkljivosti ne more opravičiti.

Ivan Silič

Oceni izvajanih Merkujevih skladb

Iz ocen Merkujevih del na «opatijski glasbeni tribuni», objavljenih v slovenskem tisku:

«Najprej je zablestel pianist pri skladbi «Epistole a Lojze Lebič» Pavla Merkuja. Z neverjetno klenim ritmičnim prijemom je poudaril vzpone zvočno gostejših delov in s polno dikcijo zajel skoke v poetično pomenljive utrinke. Merkujevo kompozicijo lahko brez pridržkov uvrstimo med najmočnejše strani naše klavirske literature zadnjih let».

Peter Kušar v «Delu», 11. nov.

«Odkritje» in višek večera je bil Koncert za violino in orkester Pavla Merkuja. Delo ne izpričuje novatorskih ambicij; kompozicijsko se skoraj ne razlikuje od oblike tradicionalnega tristavčnega koncerta, z izbiro preproste forme pa si je skladatelj tem bolj ustvaril primeren okvir za izraz bogate muzikalne invencije. Koncert je verjetno najboljša skladba v dosedanjem Merkujevem opusu».

Katarina Bedina v «Delu», 17. nov.

V Slavističnem društvu o terskih Slovencih

V sredo, 17. t.m. je predaval v Slavističnem društvu na filozofski fakulteti dr. Pavle Merku. Obravnaval je problematiko terskih Slovencev, ki so od vseh v Benečiji najmanj poznani. Pri tem je skušal bolj razviti in izzvati zanimanje slovenskih slovenistov za ta pozabljeni delček naše zemlje, saj bi bil znanstveno bolj zahteven pristop mnogo manj učinkovit, morebiti pa tudi odveč, saj je Merku avtor številnih člankov in razprav o terskih Slovencih, ki so razsejane bodisi v Sodobnosti, Zalivu ali Jeziku in slovstvu. Prav ta temeljita in dolgoletna priprava slovenskega slavista s Tržaškega je zagotovila predavatelju tisto mero prepričljivosti, ki jo snov sama zasluži in zahteva, obenem pa razgibala zelo številno občinstvo. To se je pokazalo posebno v poznejši debati in po vprašanjih, ki so jih udeleženci zastavljali.

m.

Hiša Antona Trobca pri Sv. Ivanu, v kateri je bilo 20. septembra 1874 ustanovljeno politično društvo «Edinost»

PREGLED NOVIH MLADINSKIH KNJIG

ION CREANGA

ROMUNSKE PRAVLJICE

Te dni smo v zbirki Zlata ptica pri Mladinski knjigi dobili za vrsto najboljših narodnih in umetnih pravljic raznih narodov še izbor izpod peresa romunskega pisatelja Creange.

Creanga je bil sodobnik našega Janeza Terdine, s katerim ga druži marsikatera poteza, od zbiranja ljudskega blaga ter snovanja na podlagi ljudskih motivov, pa tja do klenega jezika, smisla za humor in razkrivanja misli o življenju in družbi preko na videz nedolžnih fantazijskih stvaritev. Po drugi strani pa po pristni ljudskosti svojega jezika in sloga spominja tudi na Frana Milčinskega, na njegove pravljice, bodisi po živahnosti in neizčrpnosti fantazije, bodisi po duhovitosti in zvočnosti v dialogih in prehodih. Skratka, ko prebiramo to knjigo, o kateri so se laskavo izrazili mnogi evropski kritiki (primerjali so ga z Andersenon in Grimmom), ko so ga razmeroma pozno odkrili (pred nekaj desetletji), lahko s ponosnom rečemo: Naš Milčinski s svojimi pravljicami mu je več kot enakovreden, čeprav ga ni še nihče prevedel v kak tuj jezik. In tudi ko bi ga-ali kakšnega drugega našega pravljičarja, kdove, če bi doživel tak prevod, kakor ga je Creanga, ko ga je *Niko Kuret* prelil z vso skrbnostjo in je ves čar njegovega ljudskega jezika in dikcije ujel v duha našega jezika. Zato zvene te Creangove pravljice, ko da so naše, slovenske, iz naše narodne zakladnice. Tako ponašil jih je lahko le odličen poznavalec slovenske ljudske tvornosti kot je Niko Kuret.

Same pravljice Ion Creange, tega romunskega pravoslavnega duhovnika, pozneje učitelja, rojega v prvi polovici prejšnjega stoletja, pa so za slovenskega bralca pridobitev predvsem v jezikovnem in etnografskem pogledu, se pravi kot primer bogate in klene slovenščine in kot prikaz nam precej nove narodopisne motivike, kateri daje še globljo vrednost vrsta strokovno podprtih opomb na koncu knjige.

Seveda pa je mikavna tudi sama vsebina pravljic, in to predvsem tistih daljših v drugi polovici knjige, kjer Creanga sprosti vajeti svoje domišljije do take mere, da ena od pravljic narase na več kot petdeset strani. Seveda pa bo to predstavljalo oviro za mlajše bralce.

Škoda, da je založba uvrstila na prvo mesto v knjigi prav dve pravljici, ki ne dosezata ostalih. Prva namreč izrazito spominja na znano o volku in sedmih kozličih, druga pa preveč pretirava in je nepregledna. Ostale so boljše, živahne, napisane z bujno domišljijo. Vendar so primerne le za večje, po desetem letu in čez. Knjiga je tudi ilustrirana in čedno opremljena (Cita Potokar).

Z.

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

V znamenju glasbe in likovne umetnosti

Čeprav je redna gledališka sezona v polnem razmahu in je za nami velika manifestacija slovenskih dramskih gledališč je vendarle v zadnjem času poudarek bolj v razgibanem koncertnem življenju. Razen redne koncertne sezone abonmajev v organizaciji koncertne poslovalnice in glasbene mladine Maribora, ki sta pripravili pester in kvaliteten izbor koncertov prav do konca sezone v katerem nastopajo in bodo nastopili razen domačih umetnikov in glasbenih korpusov še ansambli in posamezniki iz Anglije, Sovjetske zveze, Avstrije, Nemčije in Madžarske, sta bili v ospredju zanimanja zlasti tekmovanje slovenskih pevskih zborov in pa drugi baročni festival, o katerem bomo že poročali.

V organizaciji slovenske in mariborske zveze kulturno prosvetnih organizacij se je v veliki unionski dvorani zvrstilo v dveh dnevih na reviji nad šeststo pevcev sedemnajstih pevskih zborov iz vse Slovenije in Trsta. Škoda je, da se tekmovanja iz nerazumljivih vzrokov nista udeležila tudi priznana pevska zbora iz Maribora, moški zbor *Slava Klavora* in mešani zbor *Angel Besednjak*. In prav Maribor je bil zaradi svoje priznane zborovske tradicije počaščen, da organizira to letošnje republiško tekmovanje.

Kljub temu je tekmovanje zborov potekalo na zavidljivi pevski ravni, ki je bila v mnogočem izenačena, kar je najbiljši porok za nadaljnji razvoj zborovskega petja v Sloveniji. Zanimivo, da so si na tekmovanju pridobili največ priznanj primorski pevski zbori. Najvišji priznanji, zlati plaketi, sta bili podeljeni mešanima zboroma *Tone Tomšič* iz *Ljubljane* in zboru *Jacobus Gallus iz Trsta;* srebrni plaketi sta razen ženskega zbora *France Prešeren iz Kranja* prejela spet priznana moška zbora *Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela* in *Srečko Kosovel iz Ajdovščine*, slednji je presenetil zlasti po svežini glasov; bronasta plaketa pa je poleg treh mešanih zborov iz Celja, Kranja in Ljubljane, spet prejel moški zbor *France Zgonik iz Branika*.

Vsekakor so številna priznanja primorskim pevskim zborom najlepše zadoščenje za njihovo nesebično delo pri razvoju pevske kulture na Primorskem; njihovi požrtvovalni pevovodje Klavdij Koloini, Ignacij Ota, Gvido Filipčič in zlasti Ubald Vrabec, ki je privedel tržaški mešani zbor Jacobus Gallus v sam vrh slovenskega zborovskega petja, pa so najboljši porok za nadaljnji vzpon ravni zborovskega petja.

K pomembnim glasbenim stvaritvam je prispevala tudi *mariborska Opera* z uspelo premiero Verdijeve opere *«Trubadur»* pod glasbenim vodstvom direktorja in dirigenta Vladimirja Koblerja. Uprizoritev «Trubadurja» pomeni po mišljenju kritika, kot «zavidljiv dosežek mariborskega opernega kolektiva». Briljirali so vsi glavni solisti, zlasti še gostujoča pevca iz Ljubljane odlična Arduino Žamara kot Manrico in Božena Glavakova kot čudovita glasbeno in igralsko interpretirana Azucena. Enakovredno se jima je pevsko in izrazno pridružil Sergej Brunello kot grof Luna in končno s svojo prizadevnostjo tudi Ada Sardo v vlogi Leonore. Zbor se je plastično in zrelo vključil v dogajanje, dočim je orkester pokazal svojo najvišjo umetniško zmogljivost.

Mariborska Drama se je predstavila s prav tako uspešno uprizoritvijo *Georga Buechnerja «Dantonova smrt»*. O predstavi sami, ki je bila vključena v «Borštnikovo srečanje», smo že posebej poročali, le to naj omenim, da vsakokratna predstava vzbudi pri občinstvu veliko zanimanje, zlasti zaradi protagonistov letošnjega nagrajenca Marjana Bačka v vlogi Dantona in znanega igralca Steva Žigona v vlogi Robespierra.

Po skupni razstavi umetnikov iz zahodnonemškega mesta Lindau, je razstavni salon Rotovž kmalu spet postregel s kolektivno razstavo *gradiščanskih likovnih umetnikov*. Iz avstrijskega mesta Eisenstadt je osem umetnikov razstavilo 51 umetniških del, ki so zaradi svojih izpovednih likovnih izročil naletela pri obiskovalcih na prijeten sprejem.

Razstava *srbskih fresk XIII. stoletja* v mariborski umetnostni galeriji, ki jo je zbralo mesto Kraljevo, kljub temu, da so zgolj kopije, vzbudijo zaradi svojega realističnega prikazovanja, ki se je nekako umaknil bizantinski veličastnosti, avtentičen in zares močan umetniški vtis. Petinpetdeset kopij posameznih značilnosti iz srednjeveških srbskih fresk prikazuje freske iz sedmih cerkva in samostanov. Seveda je to le delček bogastva srbske srednjeveške nabožne umetnosti, ki ga kulturni svet vsebolj občuduje na reprezentančnih razstavah naših fresk v svetu. Vendar pa že sam izsek razstavnega gradiva iz Kraljeva, dovolj verodostojno prikazuje tedanje močne umetniške tokove v križanju vzhodnih in zahodnih umetniških vplivov.

Obdravsko mesto letos z zanimanjem pričakuje veliko retrospektivno razstavo mariborskih likovnikov posvečeno petdesetletnemu jubileju prve umetniške razstave v Mariboru. Vsakoletna skupinska razstava likovnikov, ki jo običajno prirede ob koncu leta kot prikaz članov mariborskega pododbora, bo letos obogatena z deli sklikarjev in kiparjev, ki so bili člani nekdanjih umetniških klubov «Grohar» in «Brazda».

Emil Frelih

Inž. Marjan Tepina je na srednje evropskem srečanju 6 držav v Gorici govoril o temi «Kulturno sorodstvo srednjeevropskega urbanizma včeraj in danes». Njegovo predavanje je vzbudilo precejšnjo pozornost zborovalcev

25 LET DRŽAVNE ZALOŽBE

Srebrni jubilej nekega poslanstva

Slovenska piramida: 3809 knjig z naklado 23 milijonov

Te dni praznuje Državna založba Slovenije svojo četrto stoletnico. In kakor je dal ta knjižni zavod svoji obletnici velik poudarek, je prav, da tudi mi malo pobrskamo med izdajami DZS in razmislimo, če so jubilejna slavja upravičena, če je založba v 25. letih svojega obstoja res eno najpomembnejših gibal slovenske kulture, kar bi po svojem položaju tudi morala biti.

Tak osnovni pregled delovanja nam je omogočila razstava izdaj Državne založbe Slovenije, ki je prav te dni v Narodni in niverzitetni knjižnici v Ljubljani.

Prvi občutek, ki ga človek ima, je razmeroma privatne narave: koliko naše glave iz leta v leto pozabijo, kako malo pregleda imamo nad tem, kaj se okrog nas dogaja iz dneva v dan. A naj vam te svoje občutke ilustriram le s številkami, ki sem jih izvedel o delovanju DZS: število izdanih knjig — 3.809, številka ki ji skoraj ne morem dojeti pravih razsežnosti. To mora biti naše čudo sveta, naša Keopsova piramida, ki je Slovenci nismo postavili kakemu vladarju ali slepemu božanstvu ampak kulturi.

Drugi podatek: celotna naklada — 23 milijonov izvodov, spet ogromna številka, ki vzbuja v nas sum, če ni govora morda o kriminalnih romanih, sanjskih bukvah, seksualnih priročnikih ali o čem takem. Pa ni tako. Prav na razstavi svojih knjig je DZS krepko dokazala, da ne koketira s trgom, ampak da vlaga svoje delo in trud, svoje knjige v dolgoročno naložbo, v katere plemenitost in tehtnost ne moremo dvomiti. O tem nam pričuje 97 knjig monumentalne kritične izdaje Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, o tem nam pričuje preko 400 glasbenih edicij ali 119 prvič natisnjenih izvirnih leposlovnih del, 546 prvič natisnjenih znanstvenih, poljudno znanstvenih in strokovnih del. Te številke, ki so včasih lahko le slepilo, imajo neverjetno poln in žlahten zven, ki je vezan recimo na izdajo izbranih del Shakespeareja, Molièra, Puškina, Tolstoja, Dostojevskega, Homerjeve Ilijade in Odiseje ali Starogrške in Rimske lirike. Prav tako, če ne še bolj, se ta zven širi od izdaj z jezikovnega področja: oba pravopisa, Slovar slovenskega jezika (izšel je že prvi zvezek), kopica dvojezičnih slovarjev in jezikovnih priročnikov. Potem še pri dve knjigi Grafenauerjeve Zgodovine slovenskega naroda, za katero je predvidenih 12 zvezkov in velika Zgodovina človeštva, ki jo pripravlja in izdaja UNESCO in izdaja sedaj — delo bo v šestih knjigah, ki so spet razdeljene v številne in obsežne zvezke — vzporedno v vseh največjih jezikih in v — slovenščini

Dovolj bo naštevanja in navajanja: obračun petindvajsetletnega dela DZS lahko navdaja s ponosom in samozavestjo njen kolektiv, prav tako pa smo ob njenem obračunskem letu ponosni in veseli vsi Slovenci v matični domovini in v zamejtvu, saj predstavljajo delovni uspehi te založbe, ki je navsezadnje le eno od naših številnih in bogatih založniških zavodov, tudi jamstvo in poroštvo za naš obstoj, za ustvarjalno plodnost našega duha in za našo človečnost.

M. K.

Anton Trobec

(Nadaljevanje s 5. strani)

jemal tudi zato, ker je izdelane oltarje tudi sam nameščal. Takega dela so se druge delavnice otepale. Pozimi je klesal naročila, poleti pa dostavil izdelano naročniku in se na samem kraju mudil tudi po cele mesece, da je s svojimi sodelavci namestil oltarje.

Se marsikaj je o njem zabeleženega. Tako, da je kot cerkovnik organiziral procesije, ki so sledile godu sv. Ivana. V eni izmed teh je bilo l. 1883 šestsoto žen v narodnih nošah.

Ohranjen je o njem morda edinstveni dokument iz l. 1898 — z malo nerodnim besedilom — ko je občni zbor «Pevskega in bralnega društva» v Marezigah dne 17.4.1898 soglasno izvolil za svojega častnega člana gospoda oltarista Antona Trobca v priznanje zaslug, katere si je pridobil, da je vzgojil svojega sina (Vinka Trobca) za tamošnje društvo.

Pa tudi pesmica prijatelju, ki se je ženil, je ohranjena.

Ta njegova tako vsestransko dinamična osebnost je umevno vplivala na ljudi iz njegove okolice. Imena ljudi iz njegove delavnice je mogoče najti v odborih vseh svetovanskih društev.

Kot človek je bil zelo družaben in duhovit. Bil je umen gospodar in dober oče. Svoje otroke je izšolal. Izredno sposoben in agilen kot je bil ,bi si lahko nagrabil veliko premoženje, kot so delali takrat mnogi. Sledil pa je svojim plemenitim nagibom in posvetil svojo sposobnost in svoje sile v vsestransko korist tržaških Slovencev. Zato bo ostal njegov lik svetel v naši zgodovini.

Umrl je na svojem domu pri Sv. Ivanu 23. nov. 1920 — še pravočasno, da mu je bilo prihranjeno gledati razdejanje vsega, kar je tako vztrajno in požrtvovalno gradil vse svoje življenje.

PAVLA KOLARIČ

Podatki: Po pripovedovanju Dore Trobec-Martelančeve, Jožice Martelanc, Miljutina Negodeja, Josipine Negode-Stančič in iz Edinosti. Podatki so vzeti tudi iz knjige E. Generini «Triein brošure: Proslava 70-letnice ste antica e moderna» str. 192 društva «Slovan» l. 1869 str. 7.

Filmska industrija v Novi Mehiki

Pred tremi leti so Davidu F. Cargu, novemu republikanskemu guvernerju Nove Mehike omenili, da bi bilo mogoče valorizirati državo, če bi pritegnili pozornost kinematografske industrije na pokrajino te dežele. Cargo je bil za to zamisel takoj navdušen, kajti Nova Mehika je pokrajinsko zelo zanimiva dežela s kamnitimi planinami, pustimi pokrajinami in visokimi gorami. Kinematografska industrija bi mogla izboljšati ekonomske pogoje v državi. Razmere so namreč zelo slabe predvsem je veliko brezposelnosti in osebni letni dohodki znašajo 1,700.000 lir, kar je enkrat več kot v Italiji toda zelo nizko pod povprečjem osebnih letnih dohodkov v ZDA.

Zaradi tega ni republikanski guverner izgubljal časa, takoj je imenoval posebno komisijo, ki naj bi problem proučila in sam odšel v Kalifornijo, da bi tam v filmski prestolnici seznanil producente s svojo domovino. Njegovo delo je rodilo uspeh, tako da bodo pred koncem leta snemali v Novi Mehiki že 29. film. Država bo s to novo dejavnostjo imela 20 milijonov dolarjev (12 milijard in pol lir) dobička. Tudi sedaj v Novi Mehiki snemajo: predvsem v Albuquerqueju in Alamogordu, ki leži blizu kraja, v katerem so leta 1945 razstrelili prvo poskusno atomsko bombo. V bližini Santa Fe' je še mogoče videti kulise za snemanje filma «Flap», v katerem sta sodelovala Anthony Quinn in Victor Jory.

Kinematografski uspeh Nove Mehike pa je bil delno odvisen tudi od sreče. Ponudbe guvernerja Carga so dospele v Hollywood prav v trenutku, ko se je začela filmska industrija temeljito spreminjati. Kot je znano, so v Hollywoodu že pred kakima dvema letoma začeli spodbujati mlade samostojne režiserje in se s tem odrekli snemanju v studijih in se odločili za snemanje na odprtem, kar je tudi znatno zmanjšalo stroške za realizacijo filmov.

Novomehiški guverner in njegova komisija upajo, da bo v kratkem kinematografska industrija dala državi 50 milijonov dolarjev na leto, kar znaša 31 milijard lir. Neki član komisije je povedal, da vsak film pusti v kraju, kjer so ga snemali, 40 odst. tega, kar morajo zanj plačati.

Spomin na Franca Kavsa

IL PICCOLO DI TRIESTE, pag. III, Domenica 7 Dicembre 1941 - Anno XX

E' finito l'interrogatorio dei 59 imputati al Tribunale Speciale

Come fu scongiurato un attentato al Duce nella drammatica confessione del terrorista Kaus che doveva compierlo nel 1938 a Caporetto

I dinamitardi di Tarvisio e gli incendiari di Plezzo ammettono i loro crimini

S takim naslovom nad osmimi stolpci je tržaški Piccolo med procesom proti 60 obtožencem pred posebnim sodiščem, ki je zasedalo v Trstu od 2. do 14. decembra 1941, poročal o načrtu za atentat na Mussolinija, ki ga je imel izvršiti Franc Kavs, a je potem spodletel. Na procesu je predsednik sodišča med globokim molkom vseh obtožencev, in tudi navzoče fašistične drhali prebral dolgo dramatično Kavsovo izjavo s tem v zvezi.

NA POBUDO MEDNARODNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE

Raziskave o onesnaževanju zraka in nujnost pravočasnih ukrepov

Šest onesnaževalcev zraka, ki so najbolj razširjeni, so predmet mednarodnih temeljitih raziskav pod okriljem svetovne zdravstvene organizacije z namenom, da se določijo merila in indeksi kakovosti zraka.

Važno je dejansko, da se na eni strani poznajo onesnažena področja, toda tudi da se ugotovi, od katere stopnje onesnaženja dalje je človeško zdravje v nevarnosti. Proučevanje omenjenih šestih onesnaževalcev ima namen omogočiti odgovor na to zadnje vprasanje.

To delo se bo izvedlo s pomočjo centra za raziskave in mednarodnega laboratorija o raziskovanju onesnaženja zraka, ki jih organizira mednarodna zdravstvena organizacija.

Mednarodni simpozij, na katerem se je zbralo 30 strokovnjakov iz 16 držav, je ugotovilo šest naslednjih onesnaževalcev:

1. žvepleni dioksid, ki ga izpuščata premog in mazulen, ki se uporabljata za centralno ogrevanje; ta povzroča vnetje oči in prebavnega aparata, predvsem v velikih dozah.

2. V zraku pomešani delci, prah, saje, cement itd., ki prihajajo iz ogrevanja in industrije.

3. Ogljikov oksid, skrajno strupen plin, ki lahko predstavlja do 11 odstotkov prostornine plina, ki uhaja iz motornih vozil. K sreči se ne nabira v organizmu, ki ga z lahkoto eliminira.

4. Oksidi, ki nastajajo zaradi delovanja sončnih žarkov na izpušni plin avtomobilov. Tipičen primer je «smog» v Los Angelesu, ki vnema oči in povzroča krize nadvhe. Ta pojav srečamo v mestih, kjer dolgo sije sonce in kjer je zrak močno onesnažen zaradi avtomobilskega prometa: Sydney, Tokio itd.

5. Dušikov oksid, ki ga prav tako izpuščajo avtomobili in naprave centralne kurjave. Vlogo imajo tudi pri formiranju oksidov in predstavljajo potencialno nevarnost.

6. Svinec, ki je zelo strupen proizvod, ki se dodaja bencinu za vozila. Ta snov se nabira v organizmu in se pridružuje količinam svinca, ki prihaja v organizem že s hrano in z vodo. Po datki, s katerimi sedaj razpolagamo, omogočajo domnevo, da je to nabiranje majhno, toda potrebne so dodatne raziskave, da se točneje izmerijo.

Vsi ti onesnaževalci, ki jih bodo proučili ločeno in spojeno ene z drugim, prihajajo iz industrije, iz avtomobilskega prometa, iz železniškega prometa, iz naprav za centralno ogrevanje in iz eliminiranja odpadkov. Kar se tiče žveplenega dioksida in delcev, ki plavajo v zraku, je treba še ugotoviti, ali lahko neposredno učinkujejo ali pa predstavljajo samo znak o navzočnosti drugih neugotovljenih snovi, ki bi same bile aktivne snovi.

V večini držav se tradicionalno onesnaženje, ki ga povzročata industrija in ogrevanje, kaže važnejše kakor onesnaženje, ki ga povzroča avtomobilski promet. Toda v ZDA prihaja 60 odstotkov celotne teže onesnaževalcev, ki se spuščajo v atmosfero, od avtomobilov. Bati se je, da bodo tudi druge države prišle do podobne stopnje ob pomanjkanju primerne zakonodaje.

Do sedaj je šest držav (ZDA, Poljska, Zahodna Nemčija, Romunija, ČSSR in Sovjetska) uvedlo merila o kakovosti zraka. Ta so proučevali na simpoziju mednarodne zdravstvene organizacije, da bi dobili skupni imenovalec, ki naj bi omogočil določiti mednarodna merila.

Prejšnji sestanki mednarodne zdravstvene organizacije so omogočili, da so določili definicijo in načela, ki se tičejo kakovosti zraka, ter ustvarili tudi skupen jezik, ki naj omogoči določitev meril in indeksa o kakovosti zraka. Posebna publikacija mednarodne zdravstvene organizacije o količini onesnaževalcev v zraku bo v kratkem izšla in predstavlja vodič za izbiranje primernih metod.

Raziskave, ki jih je določil simpozij, bodo omogočile, da se pripravijo merilni instrumenti za določitev razmerja med zgoščenostjo in trajanjem izpostavljanja onesnaževalcem kakor tudi njihovih učinkov na zdravje in počutje človeka ter na njegovo biološko in fizično okolje.

Demografski prirastek, industrializacija in energetske potrebe, ki vedno naraščajo, ustvarjajo v svetu realno škodo z onesnaževalci. Tanek obroč zraka, ki obdaja planet, je eden naravnih virov, ki ga je treba varovati.

Čeprav ni sedanja raven onesnaženja zraka v svetovnem merilu še zelo vznemirljiva, je potrebno sprejeti ukrepe, da se preprečijo škodljive krize z onesnaženjem atmosfere.

(Iz Santé du Monde)

Prispevki za pomoč divjim živalim

LONDON, 20. — V teh dneh so v nekem nočnem lokalu v Londonu organizirali veliko gala predstavo, med katero naj bi nabirali prispevke za pomoč divjim živalim na svetu. Posebnost te predstave je bila, da so se je udeležili en kralj, tri kraljice in štirinajst predstavnikov evropskih kraljevskih družin. Navzoči so bili vsi člani angleške kraljevske družine, saj je princ Filip predsednik sklada World Wildlife Found. Kar se tiče ostalih kraljevskih družin je bila navzoča holandska kraljica Julijana s princem Bernardom in hčerko Beatrico, navzoč je bil tudi grški kralj Konstantin s kraljico Anomarijo in številni drugi. Kraljica Elizabeta je sedela nasproti ameriškega kozmonavta, ki je prvi stopil na Luno, t. j. Neila Armstronga.

Gostje, ki so želeli jesti pečene piščance, cvrt krompir in sladoled s predstavniki kraljevskih družin in poslušati popevke Toma Jonesa in predstavo z Rudolfom Nureyevom, so morali plačati za to od 25 do 500 funtov šterlingov, kar znaša od 37.500 lir do 750.000 lir.

HOROSKOP

Veljaven od 22. do 28. novembra 1970

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Če sami ne zmorete neke naloge, iščite pomoči pri zaupanja vrednih osebah. Neki nesporazum vas bo za nekaj časa oddaljil od dobrega prijatelja. Skušajte čimprej pojasniti, kaj se je zgodilo. V petek boste prejeli pomembnejšo novico. Živčno boste nekoliko izčrpani.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ker ste se pokazali nekoliko trmasti, z druge strani pa optimisti inradodarni, se ne smete začuditi, če bo vaše vedenje vzbudilo pri nekaterih ogorčenje. Za naprej skušajte brzdati svojo impulzivnost s tem, da ne boste nikogar žalili. Zdravje bo še kar zadovoljivo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Vaša potrpežljivost bo preizkušena zaradi krajšega obdobja manjših problemov in nasprotij. S pomočjo vesele družbe pa boste kmalu vse težave premagali. Ne vdajajte se preveč sanjarjenju in se raje posvetite stvarnosti, ki je mogoče manj vabljiva vendar resničnejša. Zdravje dobro.

RAK (od 22. 6. do do 22. 7.) Postali boste nekoliko otožni in pesimistični. Kar se vašega dela tiče pa boste doživeli nekaj uspehov. Kljub vaši črnogledosti se vam bo obzorje nekoliko razjasnilo. Pazite se pred prehladom. Ne dramatizirajte obnašanja osebe ki vam je pri srcu in skušajte biti do nje razumljivi.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če boste znali izvesti neko nalogo, ki se vam bo postavila, se bo spoštovanje do vas na delovnem področju povečalo. Skušajte pa izbrati pravi trenutek za delovanje. Ne bodite preveč zahtevni do nekega prijatelja. Posvetujte se z zdravnikom glede zdravja.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Bili boste bolj občutljivi kot po navadi, zaradi tega boste prišli do odločitev, ki vam bodo otežile delo. Dosegli boste nekaj manjših uspehov, ki pa vas bodo razveselili. V domačem krogu bo nekoliko napeto ozračje. Trla vas bo revna, zato se ne izpostavljajte preveč vremenskim neprilikam.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) V kratkem se bodo izpolnile vaše želje, pri tem pa morate paziti, da se boste pravilno vključili v novo okolje. Delovati morate previdno toda pri tem ne smete biti slabič. Trenutno se omejite na ožji krog delovanja. Na čustvenem področju nič novega.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Neka reakcija, ki ste jo pred kratkim vzbudili, se bo mogoče izkazala vam v prid. Prav zaradi tega jo vedno upoštevajte v odnosih do sodelavcev in nadrejenih. Odstranite vsak nesporazum v čustvenih zadevah. Kar se zdravja tiče, počivajte veliko več kot doslej.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Vaše delo zahteva veliko več organizacije kot ste je navajeni To vam bo mogoče v začetku povzročalo nekaj težav, toda uspehi bodo znatni. Vedno odločajte po premisleku in bodite previdni do osebe, ki je preveč prijazna z vami. Skušajte preprečiti, da bi se neki sporazum v družini povečal.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Najavlja se vam srečno obdobje. Lahko poskusite svojo srečo tudi pri igri. Nehote boste slišali nekaj koristnih informacij o osebi, ki vam je pri srcu. Če vas zanima več svobode, jo boste dosegli le z diplomacijo. Čuvajte se pred prehladom.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zato da boste bolj objektivno gledali na celoten položaj in tudi na vprašanja, ki se tičejo vaše dejavnosti, se morate nekoliko oddaljiti od delovnega področja. Skušajte se razvedriti z osebami, ki ne spadajo v vaše okolje. Otresli se boste strahu in s tem prišli do uspeha, ki ga niste pričakovali.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ponudili vam bodo izhod iz finančnih težav kar ne izključuje tudi napredovanja v službi. Toda vseh ne smete seznaniti z novico. V družbi govorite le, če ste gotovi za to, kar pripovedujete. Manjši neuspeh v čustvenih zadevah. Zdravje bo zadovoljivo.

KRIŽANKA

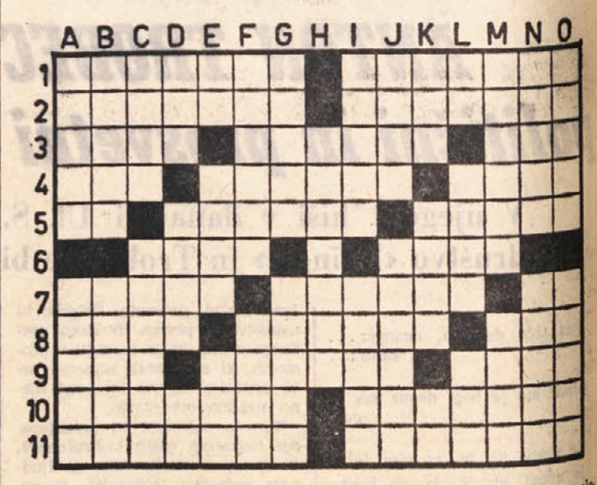

VODORAVNO: 1. sadje vinske trte — gorovje v severozahodni Indiji, 2. popularna športna igra z žogo — imetnik, 3. žgan apnenec — izletnik — vulkan na filipinskem otoku Mindano, 4. kitajski voditelj — ime slovenske pevke zabavne glasbe Kodrič — zemeljski plin, 5. kemični znak za iridij — namera, naklep — kraljevsko znamenje, à. poljedelsko orodje — površinska mera, 7. popularni ameriški filmski igralec starejše generacije (Cary) — delavec, ki tlakuje cesto — medmet, 8. ime ameriške filmske igralke Turner — orjak, hrust, velikan — kiparska umetnina, 9. pritok Volge — glasbeni ukras iz treh not s časovno vrednostjo dveh not, trojnica — glavna ženska vloga v Puccinijevi operi «La Boheme», 10. zvočni znak za vstajanje — starejši slovenski pisatelj Fran), 12. ime sovjetskega politika Mikojana — cvetlica.

NAVPIČNO: A. majhne utežne enote — denarna kazen, B. razbojnik, bandit — majhen severnoameriški medved, C. odprtina v steni — država v Severni Ameriki, D. živalski vrt — deveti ton od osnovnega — začetnici središča Vojvodine, E. okrajšava za nemško denarno enoto — lastnina — rimski vojskovodja, F. tuberkuloza — udarec z nogo, G. glasbena vaja — najstarejša plast in doba mezozoika v geološki zgodovini Zemlje, H. italijansko moško ime, I. muslimansko moško ime — mesto na jugozahodu Zvezne republike Nemčije, J. biološka skupina ljudi z raznimi značilnostmi — poškodba, defekt, K. nemški meščanski filozof in filolog (Georg) — značilna slovenska pokrajina — okrajšava za «junior», L. avtomobilska oznaka Virovitice — državna blagajna — pogost del škotskih priimkov, M. ime sovjetskega skladatelja Ljadova — ptica, ki živi samo na Novi Zelandiji, N. sladkovodna riba — glavno mesto francoskega departmaja Gard, O. pravoslavna sveniška podoba — človeku najbolj podobna žival.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. tipka, 6. supin, 11. Peters, 12. general, 14. Amati, 15. srna, 16. Aka, 17. tele, 18. Laba, 19. anas, 20. Alarcon, 22. Torino, 24. nj, 25. Esti, 27. rasa, 28. trs, 30. Ob, 31. akt, 32. brat, 33. Sand, 35. A(nton) A(škerc), 37. Arakar, 39. diamant, 42. Lika, 43. etan, 45 Riva, 46. kot, 47. uhan, 48. sekal, 49. nagram, 51. Venera, 52. itrij, 53. trans.

PALERMO, 21. — Učenci vseh osnovnih in srednjih šol na Siciliji bodo zbirali besedila starih pesmi, pravljic in pregovorov. To je nov način zbiranja ustnega izročila, ki ga je poskusno uvedel profesor Luigi Ricotta in s katerim so v mesecu dni zbrali brez kakršnega koli stroška več kot pet tisoč besedil. Ta metoda je najhitrejša, najmanj draga in znanstveno velljavna. Prav zaradi tega je državno glasbeno središče odločilo, da bodo zbirali na tak način ljudsko izročilo v celotnem sredozemskem pasu.

CIRIL GALE — *DESPERADO JOAQUIN MURIETTA* — VLADIMIR HERCEG

JUBILEJNA SLOVESNOST V LJUBLJANI

Ob petdesetletnici NZS

Med drugimi nagrajenci je prejela priznanje tudi nogometna zveza Furlanije-Julijske krajine

Včeraj se je začela v Ljubljani proslava 50-letnice ustanovitve prve vrhovne nogometne organizacije na Slovenskem. Prvi dan je bil posvečen zlati obletnici njene ustanovitve, na današnji skupščini pa bodo ocenili delo zadnje mandatne dobe.

V zvezi s tem nogometnim praznikom je bil sestavljen posebni organizacijski odbor. Poleg tega pa je bila izdana tudi knjiga, ki naj bi prikazala tudi delo petdesetih let. Uredniški odbor je naletel na težave pri zbiranju dokumentarnega gradiva, ker je arhiv skupaj s sedežem nogometne zveze pred nekaj leti zgorel in so tako izginili dragoceni zapiski. Zategadelj je moral redacijski odbor z uredникom, zgodovinarjem prof. Dragom Stepišnikom, pričeti čisto od začetka. Vsekakor pa je knjiga, čeprav iz objektivnih razlogov pomanjkljiva, dragocen prispevek in napotek za poznejše raziskovalce tega področja in za izdajo popolnejše zgodovine celotnega slovenskega nogometa.

Ne bo odveč, če vsaj na kratko pogledamo kako je prišlo do ustanovitve te organizacije. Nogomet je prodrl na Slovenskem razmeroma kasno. Glavna posrednika sta bila Dunaj (kamor so Slovenci po državni ureditvi pripadali) in Praga, ki nam je posredovala južni Sokol in z njim še marsikaj koristnega. Mladini pa je pokazala to športno zvrst tudi šola. V Ljubljani so imeli že 1890. leta igralne popoldneve (proste in obvezne) in tu zasledimo prve mlade fante, ki so se podili za žogo. V začetku tega stoletja se omenja «angleški» nogomet in tako usnjena žoga dobiva vedno več privržencev in to predvsem pri dijakih. V Ljubljani ustanovijo dijaki svoj klub leta 1960 z imenom Hermes. Dve leti kasneje pa tudi v Gorici ustanovijo klub Jugoslavijo. Istega leta se v Trstu dijaki zbirajo pri klubu Sportiva studentesca. To je bil povod za verižno reakcijo in klubi rastejo kot gobe po dežju. Ustanavljanje številnih novih klubov in njihovo pestro dejavnost sta pospešila ustanovitev leta 1919 Jugoslovanske nogometne zveze. Leto kasneje ali točneje 23. aprila 1920 pa je bila ustanovljena Ljubljanska nogometna podzveza, predhodnica današnje Nogometne zveze Slovenije.

Število nogometnih organizacij je rastlo iz leta v leto in danes jih je v Sloveniji kar 130. Ob tem jubileju je NZS podelila priznanja za uspešno in dolgotrajno delo pri razvijanju in širjenju nogometa na Slovenskem 652 posameznikom, klubom, trenerjem, sedaj delujočim funkcionarjem v Nogometni zvezi Sloveniji, ter častnim članom, Božo Pilej, Mirko Presinger in Vladimir Kukanja pa bodo dobili državno odlikovnje kot dologletni nogometni delavci in bivši igralci. Nogometna zveza naše dežele in Koroške pa bosta dobili posebno priznanje za uspešno sodelovanje in nastopanje od leta 1964 na turnirju prijateljstva mladih reprezentanc.

Na svečani skupščini je Zveza za telesno kulturo Slovenije podelila NZS posebno priznanje. Po današnji redni skupščini si bodo gostje ogledali ob 13.30 prvenstveno tekmo med Džajičevo enajsterico Crveno zvezdo in domačo Olimpijo na centralnem stadionu v Ljubljani in s tem bo ta jubilej zaključen.

G. F.

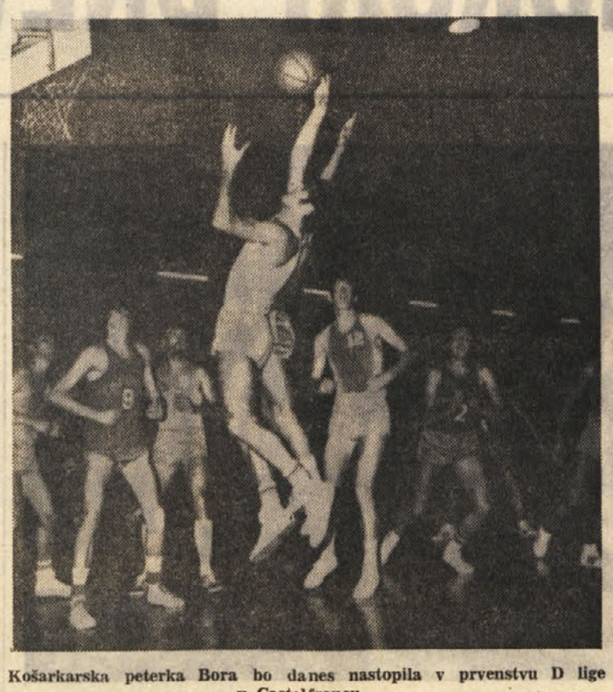

Košarkarska peterka Bora bo danes nastopila v prvenstvu D lige v Castelfrancu.

MOŠKI ODBOJKARSKI TURNIR CRDA

ACEGAT - Breg 3:1

Acegat — Breg 3:1
(16:14, 10:15, 15:6, 15:8)

Za Breg so nastopili: Grgič, Lovrina F. in V., Skrinjar, Svetina, Žerjal B. in V.

Za Acegat: Del Bianco, Zancola, Matteucci, Riccardi, Giurgevič, Pinarelli, Stolfa.

V prvi tekmi povratnega kola predprvenstvenega turnirja sta se srečali ekipi Brega in Acegata. Slednja je zmagala po lepi in izredno razburljivi tekmi, zlasti zaradi svoje velike izkušenosti in boljše kondicije.

Breg je v tej tekmi ponovil blestečo nastop iz tekme proti Poletu. Če pomislimo, da je ekipa nastopila močno okrnjena, saj so manjkali kar štirje igralci, moramo priznati, da je bil ta nastop morda še bolj pozitiven. Tekma je bila od vsega začetka odigrana v izrednem tempu, ki ga Brežani niso navajeni in ga tudi ne morejo dalj časa vzdržati zaradi pomanjkanja treningov. Glede na to, da še vedno ne trenirajo in so bili vseeno zmožni premostiti hudo krizo, ki jih je zajela v začetku turnirja, smo prepričani, da bodo v bližnjem prvenstvu z rednim treningom lahko dosegli vidne uspehe.

Igralci so v okrnjeni postavi dali tudi vse od sebe, a bilo je očitno, da bodo kmalu omagali, kar se je tudi zgodilo. Od posameznikov lahko zopet pohvalimo Franka Lovrina, ki je dokazal, da je z dobrimi podajami neustavljiv ob mreži. V polju se je tokrat izredno izkazal Skrinjar. Še vedno pa je izven forme Vladimir Žerjal, ki je najbolj občutil pomanjkanje resnih treningov.

Tekma sama je bila hitra in zelo lepa. Po začetni tremi je Breg, kot enakovreden nasprotnik, bil Acegatu stalno za petami. Nenaden premor v igri pa je izkoristil Acegat, tako da je vodil že 14:9. Brežani se niso predali, ampak so s premišljeno igro celo izenačili. Cela vrsta menjav servisa pa jim ni dovolila, da bi osvojili set. Acegat je izkoristil svojo večjo izkušenost in spravil set na varno.

V drugem nizu pa so se Brežani razigrali saj so povsem onemogočili nasprotnika, ki je lahko le tu in tam nanizal kako točko.

Tretji set pa je pokazal prve znake utrujenosti v slovenski ekipi: podaje so postajale čedalje slabše in igra je začela sloneti le na podvigih posameznikov, kar je bilo očitno premalo. Isto se je zgodilo v zadnjem setu in tudi oster finiš Brežanov je bil brezuspešen.

Po mnenju vseh je bila zguba prvega seta usodna za Brežane, saj bi sicer lahko zmagali s čistim izidom. Vendar smo lahko vseeno zadovoljni s prikazano igro in mislimo, da bodo fantje iz Doline s popolno ekipo prišli kmalu do zmage.

S. R.

Za letošnje mladinsko odbojkarsko prvenstvo se je prijavila tudi ženska šesterka Bora.

NOGOMET — V 3. AMATERSKI LIGI

Sovodnje igrajo danes doma

Sovodenjci bodo danes igrali doma proti Moraru, še kar proti dobri ekipi, katere ne gre podcenjevati, čeprav jo je slovensko moštvo že premagalo na turnirju v Podgori z 2:1. Sovodenjci so preteklo nedeljo sicer v Gorici doživeli poraz proti Pro Gorizii, vendar je morala goriških slovenskih igralcev kljub temu visoka. Zato so danes prepričani v svoj v uspeh, zlasti, če jih bo primerno podprlo z navijanjem tudi domače občinstvo. Obe moštvi merita v tej tekmi na celotni izkupiček, zato lahko pričakujemo, da bo srečanje lepo. Moštvo je v preteklem tednu treniralo, vendar bo moralo nastopiti brez levega krila P. Florenina, katerega bo najbrž nadomestil Boris Zavadlav.

Trener je sklical za to tekmo naslednje igralce: Tomazin, Mozetič, Makič, S. Florenin, Batistič, Gruden, Čermelj, Marson, Dužman, Tomsič, Zavadlav, Bevilacqua, Odino.

Tekma se bo začela ob 14.30.

D.

NOGOMET DANES

A LIGA

7. kolo

BOLOGNA — SAMPDORIA
Gian Gaetano Vacchini
CAGLIARI — FIORENTINA
Concetto Lo Bello
CATANIA — LAZIO
Umberto Branzoni
MILAN — LANEROSSI V.
Gaetano Mascali
NAPOLI — INTERNAZIONALE
Fabio Monti
ROMA — FOGGIA
Alberto Michelott
TORINO — JUVENTUS
Ettore Carminati
H. VERONA — VARESE
Riccardo Lattanzi

B LIGA

10. kolo

AREZZO — LIVORNO
Mario Beretta
ATALANTA — MASSESE
Giuseppe Moretto
CESENA — CATANZARO
Paolo Casarin
COMO — MANTOVA
Sergio Gonella
NOVARA — TERNANA
Enzo Barbaresco
PALERMO BARI
Giuliano Acernese
PERUGIA — BRESCIA
Piero Bianchi
PISA — MONZA
Ferdinando Reggiani
REGGINA — MODENA
Vito Porcelli
TARANTO — CASERTANA
Fulvio Pieroni

A SKUPINA C LIGE

11. kolo

ALESSANDRIA — REGGIANA
Carlo Cantelli
MONFALCONE — ROVERETO
Piero Barboni
PADOVA — LECCO
Fiorenzo Lenardon
PARMA — LEGNANO
Franco Baciucchi
PRO PATRIA — UDINESE
Mirco Grassi
SEREGNO — DERTHONA
Franco Lattanzi
SOLBIATESE — VENEZIA
Massimo Giulli
TRENTO — PIACENZA
Antonio Fiorenza
TRIESTINA — TREVISO
Goffredo Pompili
VERBANIA — SOTTOMARINA
Domenico Tempio

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 22. novembra 1970

NOGOMET

1. amaterska liga

14.30 v Križu
Vesna — Pieris

* * *

2. amaterska liga

14.30 v Nabrežini
Aurisina — Primorje

* * *

3. amaterska liga

14.30 v Štandrežu
Juventina — Azzurra

* * *

14.30 v Sovodnjah
Sovodnje — Moraro

KOŠARKA

Moška D liga

17.00 v Castelfranco
Castelfranco — Bor

* * *

Mlajši mladinci

11.00 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Grado

* * *

Naraščajniška liga

08.00 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Ricreatori

* * *

11.00 na Opčinah
Polet — Don Bosco

NAMIZNI TENIS

Moška C liga

10.00 v Nabrežini
Sokol — Virtus

* * *

10.00 v Gorici, Ul. Verdi 13
Dom — ARAC

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA» — Piran, Župančičeva ul 24 in na naše agente po vsem svetu
Telexi: 341-22 Yu Plovba
341-23 Yu Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

Hotel LEV Ljubljana
VOSNJAKOVA 1
TELEF 310 555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe Apartmaji Restavracije Restavracijske terase Dancing kavarna Zabavni in artistični program ples na glasba Aperitiv bar Razgledna terasa Terasa za sončenje Banketne in konferenčne dvorane Čitalnica Frizerski salon Menjalnica Taksi služba Lasten parkirni prostor Pristajališče za helikopter Boksi za pse Hala dlinica za divjačino

CASINO' PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
Odprto vse leto

Casinò Villa Rosalia
OPATIJA
ROULETTE - BACCARA
CHEMIN DE FER
ODPRT VSE LETO

HOTEL GALEB tel. 21605
RESTAVRACIJA RIBA " 21182
RESTAVRACIJA TAVERNA " 21322
KAVARNA LOZA " 21189
BIFE-RESTAVRACIJA SEMEDELA
KOPER

RESTAVRACIJA ALBERGO AJŠEVICA Šterk (NOVA GORICA)
Raki, ribe in vse specialitete na žaru

Obiščite POSTOJNSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

PALACE HOTEL PORTOROŽ
VAM NUDI KOPANJE IN RAZVEDRILO PO IZREDNO NIZKIH CENAH. POSLUŽITE SE POKRITEGA PLAVALNEGA BAZENA 25 x 12,5 M — SAUN — TERMALNIH KOPELI IN NOČNEGA BARA TER IGRALNICE.
VABLJENI!

HOTEL PIRAN vas vabi
IN VAM PRIPOROČA SVOJE TURISTIČNE USLUGE

RESTAVRACIJA LIPA Sempeter pri Novi Gorici
ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ
Moderne sobe, moderna kuhinja, «GIRL BAR» z modernim programom odprt vso noč

Restavracija Marinella
Trst, V.le Miramare 323 v bližini miramarskega dvorca, tel. 410986
Nudimo gostom vse ribje specialitete. Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izredni popust. Vsak večer godba s plesom.

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI Tel. 85-010
Moderno urejen hotel Pristna kuhinja s specialitetami na žaru Domača postrv — Lep vrt — Glasba in ples ob sobotah — Izdajanje ribolovnic od 1. 4. do 31. 10.

EMIL FRELIH

NA EKVATORIALNI PLANOTI MED MOUNT KENYO IN MOMBASO

5.

Enak vtis sem odnesel s predstave kriminalke Terenca Feebla «Kdo je umoril Santo Claus», v edinem profesionalnem gledališču v Keniji *Donovan Maule Theatre*, ki pa je bila vsaj na resnem umetniškem nivoju profesionalnega gledališča. Gledališče Donovan Maule, poimenovano po ustanoviteljih Donovanu in njegovi ženi Mollie Maule, ki sta več let delovala v Londonu, Parizu in New Yorku, je privatnega značaja po vzoru večine angleških gledališč. Lastnik gledališča, direktor Donovan Maule, je priznan v Keniji kot pionir profesionalnega gledališča v Nairobiju. Leta 1947 je pričel delovati v dvorani neke nairobijske trgovine s 76 sedeži in angažiral izvrstne angleške igralce iz Londona. Njegovo gledališče je v kolonialnih krogih kmalu zaslovelo, kot «majhno gledališče z veliko repustacijo». Za posamezna dela angažirajo kdaj pa kdaj znana londonska igralska imena, da se spoznajo z njimi tudi občani Nairobija, ali pa angažirajo za sezono ali dve mladega sposobnega igralca ali igralko iz Anglije ali Amerike in jim tako omogočijo nastopanje v velikih vlogah.

Po desetih letih, 1956, je gledališče, osnovano po vzoru angleških gledaliških klubov, nenadoma naraslo na pet tisoč članov vseh ras. Tolikšna številčnost ljubiteljev gledališča je pripomogla da se je ansambel leta 1958 preselil v sedanjo moderno zgradbo z arhitektonsko lepo urejeno gledališko dvorano in odrom z najsodobnejšimi inštalacijami in klimatskimi napravami.

Predstave se po načinu izvajanja in scenografije ne razlikujejo od standardnega sloga večine angleških gledališč. Po izhojenih poteh konvencionalnega gledališča se je gibala tudi detektivka «Kdo je umoril Santo Claus»? ali thriller kakor radi Angleži imenujejo to zvrst dramske literature.

Liki posameznikov so bili izdelani kar s filigransko natančnostjo. Mali igralski kolektiv, ki ga sestavljajo zares dobri umetniki, je bil odlično uigran v ansambelsko konverzacijsko komorno igro, polno salonskega kolorita in neprisilnega šarma, kot smo ga pač vajeni pri angleških igralcih nasploh.

Bolj kot ob predstavah angleških gledališč na dobro urejenih odrih in v modernih dvoranah, me je navdajala radost ob pogledu na provizorično postavljeni oder črnskega študentovskega ljubiteljskega gledališča v nizki univerzitetni dvorani nairobijske univerze. Pod okriljem kulturnega centra spodbuja med študenti direktor Kenijskega ljudskega gledališča navdušenje za ustanovitev domorodnega kenijskega narodnega gledališča. Ansambel fantov in deklet, ki sem jih občudoval z velikim dopadenjem, se pod pedagoškim vodstvom direktorja Adagala oblikuje v gledališko skupino, ki se bo prej ali slej predstavila kot profesionalno kenijsko gledališče. Rast in zrelost afriške gledališke umetnosti, ki se kalita na univerzitetnih predstavah, je najboljši porok za skorajšnji kvalitetni dvog domačih igralcev.

Prav v času mojega obiska v Keniji je bila v univerzitetni dvorani premiera Lorraine Hansburryeve igre «Rozina na soncu» (a Raisin in the Sun). Provizorij odrišča sta predstavljali kot portala dve malomarno obešeni plahti iz jute, na napeti vrvici izpod stropa sta glavni zastor predstavljali dve polovici rdeče zavese, ki sta jo z obeh strani ročno odpirala in zapirala dva fanta. Ozadje prizorišča je predstavljala z rjavimi trakovi moderno ornamentalno prepletena mreža za katero se je svetlikal del bele plahte. Resnično moderna scena na improviziranem afriškem prizorišču. Simbolično je predstavljala neurejenost in razkroj, saj je bila igra «Rozina na soncu» čeprav igrana v angleščini, vendarle satira na sedanje stanje v Keniji po osamosvojitvi.

Nastopali so fantje in dekleta, govorili dvoumne zbadljivke na račun samostojnosti, ki jim je sicer prinesla svobodo, zgolj svobodo boljšega življenja pa ne. Vsi prizori, ki so satirično prikazovali današnje stanje v Keniji, so sproščali med gledalci mnogo iskrenega smeha, med katerimi sem z užitkom opazoval okoli sebe v poltemi iskreče se oči in biserne zobe nasmejanih črnskih obrazov.

Sproščen smeh ob dovtipih v angleščini in vedra radost ob črnskih pesmih v originalnem svahili jeziku, so preplavljali zatohlo ozračje natrpane dvorane, ki je ognjevito zažarela ob izvajanju domačinskih plesov. Bila je prvinska predstava, ki je razgibala domačine do resnične prabitne sproščenosti. Meni pa je bil pristen stik s pravim afriškim gledališčem v samem osrčju Afrike več od črnske čarovnije, ki ume s komedijantsko neposrednostjo tako razgibati duševno miselnost človeka, ne oziraje se na barvo kože. Ob takšnem doživetju se gledalec v tesni povezavi z igralci počuti sproščenega in bolj svobodno zaplove v miselne tokove nekdanje srečne prabitne človeške narave.

Prabitnost pa je v Keniji dejansko prisotna. Saj so prav ob Rudolfovem jezeru našli okoli šeststo tisoč let stare koščice, ki so doslej najstarejši primerek v raziskovanju pračloveka.

Na otoku Rusinga na Viktorijskem jezeru pri Kisumu pa so našli celo lobanjo opičjega pračloveka, ki ji pripisujejo petindvajset milijonov let. Skupaj z lobanjo, so izkopali tudi primitivno izdolbeno kamnito orodje, ki pa je pripadalo domnevno pred šeststo tisoč leti živečemu pračloveku. Sploh so našli arheologi v vzhodni Afriki mnogo primerkov iz vseh obdobij kamene dobe.

V nairobijskem Nacionalnem muzeju vidiš celo prikaz stenskega slikarstva iz prazgodovinskih najdbišč v vzhodni Afriki. Muzej je bogat na zbirki flore, zbirka favne pa je znana kot najbogatejša v Afriki nasploh. Bogate in zanimive so etnološke zbirke vseh sedeminštiridesetih plemen v Keniji. Muzejske zbirke omogočajo tujemu obiskovalcu, da se kar najhitreje čeprav nepopolno, seznani z zgodovino, geografijo, biologijo in etnografskimi spomeniki te oddaljene afriške dežele.

(Nadaljevanje sledi)

Stavba v nairobskem vrtu kač (foto E. Frelih)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 70 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8 22. novembra 1970

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 150, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

PROCES ZARADI POKOLA V MY LAIU

Ameriško vojaško sodišče oprostilo Davida Mitchella

Priče branilcev so izjavile, da je Mitchell samo videl trupla, ni pa postrelil starčkov, žensk in otrok

FORT HOOD (Teksas), 21. — Ameriško vojaško sodišče iz Fort Hooda je oprostilo podnarednika Davida Mitchella, ki so ga dolžili pokola v My Laiu. Vest je sporočila televizijska postaja «CBS», ki je celo prekinila redno oddajo, da je lahko javila razsodbo sodišča.

Mitchella so dolžili, da je pobil 30 neoboroženih oseb, žensk, starih in otrok. Obtožbo so podpirala pričevanja drugih ameriških vojakov, ki so se borili v Vietnamu. Mitchell naj bi bil potisnil civiliste v neko manjšo jamo in jih hladnokrvno postrelil. Obramba pa je iztaknila druge priče, ki so pod prisego izjavile, da je Mitchell samo šel mimo jame, ne da bi streljal.

Razsodišče, ki ga je sestavljalo sedem oficirjev — od katerih je bilo šest po poklicu zdravniki, ki so se tudi borili v Vietnamu — je sprejelo trditve branilcev. Sodniki so se posvetovali sedem ur, preden so izrekli razsodbo, nato pa je predsednik sodišča polkovnik Francis Giacomozzi sporočil, da so ugotovili, da je Mitchell nedolžen. 30-letni mladenič se je ob razsodbi nezavesten zgrudil na stol. Ko je spet prišel k zavesti, se je pa obrnil do staršev in žene, ki so sledili procesu.

Precej zanimivo je Mitchellovo življenje. Temnopolti mladenič se je rodil v Louisiani, že deset let pa služi v vojski. V Vietnam je šel prostovoljno, večkrat so ga že nagradili zaradi vzornega obnašanja, prejel pa je tudi «bronasto zvezdo» zaradi zaslug med spopadi. Popolnoma jasno je, da je tak človek «iznad vsakega suma»... Ko bi ga obsodili, bi tvegal do dvajset let zaporne kazni.

Pred sodiščem so Mitchella seveda pričakovali časnikarji. V odgovor na njihova vprašanja je povedal, da je pri My Laiu res videl jamo, v kateri je bilo nakopičeno nekaj trupel. Na obrazih žrtev so bili sledovi solz. Priznal je, da je bil sam in da tudi ne more povedati, kje so bili ostali vojaki. «Bil je tak nered, da nismo mogli biti vsi skupaj...»

Mitchellov vojaški predstojnik je bil častnik Calley, proti kateremu je sedaj v teku proces pred vojaškim sodiščem v Fort Benningu, v Georgiji. Vedno v zvezi s pokolom v My Laiu je bilo prijavljenih ameriškemu vojaškemu sodišču še 16 vojakov. Po Mitchellovi oprostitvi bi lahko sklepali, da bo tudi rezultat ostalih procesov podoben, saj je skoraj nemogoče dobiti dokaze za pokole, do katerih «lahko» pride v Vietnamu.

«L-G Trainer» za vežbanje ameriških kozmonavtov

NEW YORK, 21. — Družba «Boeing» je danes izročila ameriški vesoljski ustanovi NASA «lunarno vozilo», ki bo služilo za vaje ameriških kozmonavtov na Zemlji. Vozilo, ki so mu dali ime «L-G Trainer» je podobno tistemu, ki ga bodo uporabili na Luni za potovanja kozmonavtov. Upoštevajoč pa zemeljsko težnost, poskusno vozilo tehta dvakrat več kot tisto, ki ga bodo poslali na Luno. Družba «Boeing» gradi sedaj štiri lunarna vozila za NASA, od katerih bodo prvega uporabili za potovanje po Luni ob prihodnji odpravi «Apolla 15», ki je predvidena za julij 1971.

Vozilo, ki ga je danes družba «Boeing» izročila ustanovi NASA je dolgo 3 m, široko 1 m in 80 cm ter ima štiri kolesa, ki jih ženejo štirje neodvisni električni motorji. Vozilo je opremljeno z nekakšnim volanom ter lahko doseže hitrost 14 km na uro s tovorom od 362 kg. Električno energijo posredujeta dve kemični bateriji.

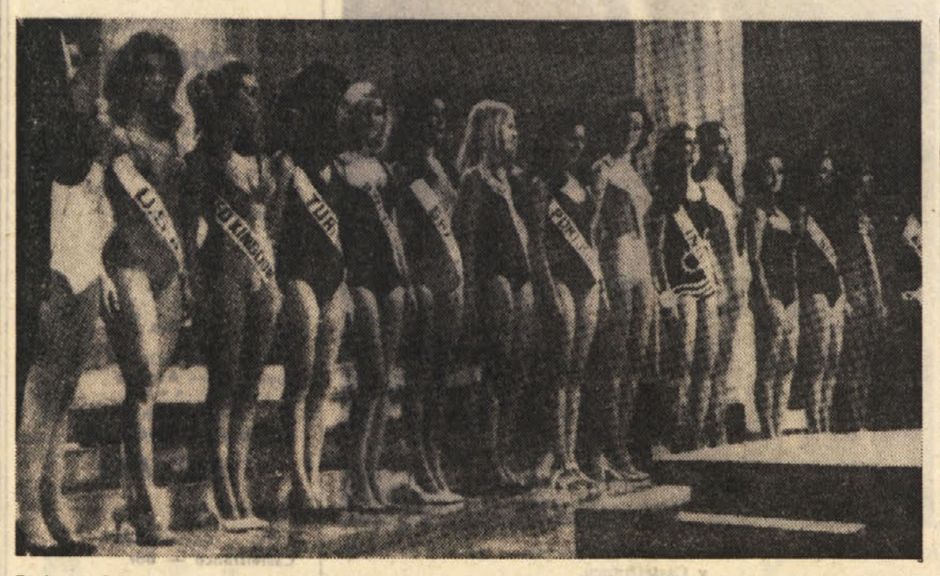

Svetovne lepotice na londonskem odru: zmagala je, kot je znano, 22-letna Jennifer Hosten z Antilskih otokov, za petami pa ji je bila črnopolta Pearl Jeansen iz Južne Afrike

NADALJUJEJO SE FAŠISTIČNE PROVOKACIJE

Tudi danes spopadi na rimski univerzi

Pripadniki «študentovskega gibanja» so le s težavo ustavili desničarje, ki so skušali vdreti v študentovski dom

RIM, 21. — Tudi danes so se nadaljevale fašistične provokacije na rimski univerzi. Manjša skupina fašistov se je najprej zbrala na pravni fakulteti. Policija je poskrbela, da so zapustili stavbo, medtem ko so pripadniki «študentovskega gibanja» in nekaterih drugih levičarskih izvenparlamentarskih skupin pozorno stražili fakulteti fizike in kemije. Medtem pa se je približno 150 pripadnikov desničarske organizacije «Avanguardia nazionale» sestalo na fakulteti političnih ved.

Do precej hudega spopada je prišlo, ko so se neonacisti «neopaženo» podali do študentovskega doma. Šele ko so skušali vdreti in so pripadniki «študentovskega gibanja» le s težavo to zabranili, se je pojavila policija in razgnala ekstremiste.

Med spopadi je bilo ranjenih nekaj študentov in nekaj policistov. Med petimi ranjenci je tudi komisar dr. Marinelli, ki se bo moral zdraviti en teden. Nekaj dni bo moral ostati v bolnišnici tudi eden od študentov.

PROCES PROTI «SATANU»

Sodnik odrekel Mansonu pravico da bi branil sebe in svoje «sužnje»

LOS ANGELES, 21. — Po 23 tednih je državni pravdnik na procesu proti «Satanu» Charlesu Mansonu in njegovim trem «sužnjam» Susan Atkinsovi, Patriciji Krenwinkelovi in Leslie Van Heutenovi zaključil zaslišavanje prič, ki jih je zahtevalo tožilstvo. Kakor je znano dolžijo «Satana» in članice njegove «družine», da so umorili filmsko igralko Sharon Tate, njene goste in zakonca Labianca.

Manson je včeraj še enkrat zahteval, naj mu sodnik dovoli, da se sam brani, vsaj od tega trenutka dalje. Večkrat je namreč Manson izrazil nezadovoljstvo za način, kako je nastopal njegov branilec Irving Kanarek. Prepričan je, da bi sebe in dekleta bolje branil sam, kot branilci (dekleta namreč imajo vsaka svojega branilca). Predsedniku sodišča je Manson danes razložil, da ga ne skrbi svoja usoda, temveč tista, ki bi lahko doletela dekleta, ki jih dolžijo umora istih oseb (razen Leslie Van Heutenove, ki je sodelovala samo pri umoru zakoncev Labianca). «Nočem biti mučenik ali vodja, skušam samo biti dosleden sam s seboj,» je nadaljeval «Satan», «deklice so ravno tako moje, kot vaše in imam jih zelo rad. Zato bi jih rad branil». Sodnik je prošnjo zavrnil, ker se je sodišče prepričalo, da Manson ni za to primeren. «V tem primeru — je izbruhnil Manson — lahko takoj zaključite proces».

Tožilstvu je namreč uspelo, da je predstavilo 73 slik, tudi nekaj v barvah, o žrtvah pokolov, ki so zelo prizadele vse navzoče.

Nastopile bodo sedaj še priče, ki so jih zahtevali branilci. Med temi sta dva člana ansambla «The Mamas and the Papas» Cass Elliot in John Phillips. Baje je branilstvo želelo, naj bi pričala tudi «beatle» John Lennon in mož umrle Sharon Tate režiser Roman Polansky. Ni znano če se Lennon in Polansky nista odzvala «povabilu», ali če sodišče ni dovolilo, da bi pričala.

Delovanje «službe 113»

RIM, 21. — Policijska varnostna služba, ki ima na razpolago telefonsko številko «113», je prejela v zadnjih šestih mesecih skoraj 200.000 telefonskih pozivov. Število predstavlja približno 80 odst. vseh pozivov v primeru nevarnosti ali nesreč. Kakor je znano deluje služba redno že dve leti.

Policija je zaradi «pozivov 113» priskočila na pomoč 196.750-krat. Pozive so na osnovi zbranih podatkov tako razdelili: 63.403 pozive (kar predstavlja 32,23 odst.) za redne policijske posege, 28.239 (14,36 odst.) za prometne nesreče, 22.207 (11,29 odst.) za zahteve rešilnih vozov, 20.004 (10,17 odst.) za prošnje za zdravniško pomoč, 10 657 (5,42 odst.) za razne nesreče, 7.020 (2,57 odst.) za požare, 5.900 (3,01 odst.) za prometno policijo brez prometnih nesreč, 3.083 (1,57 odst.) za zdravila, 1.134 (0,58 odst.) za poplave, 1.075 (0,54 odst.) za nevarnost, ki so jo povzročili slaboumni, 354 (0,17) za porušene stavbe ali objekte, 238 (0,12 odst.) za železniško policijo, 170 (0,08 odst.) za pomoč na morju in 95 (0,04 odst.) za pomoč v hribih.

Oboroženi agenti na sovjetskih letalih za notranje proge

MOSKVA, 21. — Zdi se, da so sovjetske oblasti postavile na vsa potniška letala oborožene agente brez uniform. Ukrep naj bi veljal sicer samo za notranje proge.

SZ je uvedla vrsto ukrepov po dveh ugrabitvah letal, do katerih je prišlo pred kratkim. Ukrepi so podobnim tistim, ki so jih uvedle ostale zapadne države, da bi onemogočile preusmeritve. Najvažnejši ukrep, ki ga je tudi največ držav uvedlo, je podroben pregled dokumentov in prtljage potnikov. Baje je SZ dovolila tudi funkcionarjem tujih letalskih družb, da izvajajo naknadne preglede po sovjetskih pregledih tudi na sovjetskih letališčih in letalih.

DUNAJ, 21. — Verjetno bo v Avstriji čez nekaj časa zacvetelo tihotapljenje pomaranč, limon, banan, nekaterih vrst zelenjave in klobas. Podtajnik Wondrack pripravlja namreč zakon, ki bo prepovedoval uvoz, prevoz in uskladiščevanje blaga, ki pred potrošnjo ni zrelo. Jasno je, da morajo agrume in sploh sadje, tako tudi nekatere vrste zelenjave in mesa uvoziti, ki še niso popolnoma sreli ali suhi. To pa podtajniku ni padlo na misel . . .

TRŽAŠKA KRONIKA

Že četrti dan zasedbe tovarne «Textil-Trieste»

V podjetju «Textil Trieste», kateremu grozi nevarnost zapore in odpusta vseh 200 uslužbencev, delavke že četrti dan vztrajajo v tovarni, ki so jo zasedle. Sinoči je stavkajoče delavke in delavce obiskala delegacije KPI, v kateri so bili deželni tajnik Silvano Baricchi, pokrajinski tajnik Antonino Cuffaro, odgovorni za tovarne Giorgio Canciani, vodja komunistične skupine v občinskem svetu Giorgio Rossetti in občinski svetovalec Dario Zupancich.

Seminar v dijaškem domu

Včeraj popoldne in zvečer je bil v tržaškem dijaškem domu seminar za delegate pokrajinskih klubov študentov v Ljubljani. Ob navzočnosti kakih sto oseb (med katerimi tudi nekaj tržaških in goriških študentov) je popoldne predaval Samo Pahor o zgodovinskem razvoju Slovencev v Italiji, sledil pa mu je Tom Marc, ki je orisal našo politično razvejanost. Po večerji je Nadja Kriščak podala pregled slovenskih organizacij v Trstu, Gorici in Beneški Sloveniji, nakar so se študentje še zadržali v prijateljskem pogovoru in izmenjavi mnenj.

Podrobno poročilo o seminarju bomo objavili v torek, torej po zaključku seminarja samega. Danes zjutraj se seminar nadaljuje z okroglo mizo «Aktualni problemi manjšine in stališča mladih do njih». Popoldne si bo skupina približno 65 delegatov iz Slovenije ogledala predstavo v Kulturnem domu.

NA SEJI DEŽELNEGA ODBORA V VIDMU

Zadružniško gibanje kritizira deželno upravo

Očitki zadevajo deželno politiko v kmetijstvu, trgovini in gradbeništvu

Ob sodelovanju predstavništev Združenja zadrug iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, se je včeraj sestal deželni odbor Furlanije - Julijske krajine Vsedržavnega združenja zadrug in ustanov za vzajemno pomoč. Seje se je udeležil tudi predstavnik vsedržavnega združenja Bonistalli. Na seji so sklenili, da bo 2. deželni kongres združenja v drugi dekadi prihodnjega januarja.

Osnovna točka prihodnjega kongresa bo vprašanje, kako uskladiti strukture gibanja na deželni in pokrajinski ravni, da bi se lahko uspešno reševali zahtevni problemi koncentracije in preureditve zadružnih ustanov.

Tajnik Silvino Poletto je v svojem sporočilu nakazal cilje, ki jih bo zadružno gibanje, ki je vključeno v združenje, zasledovalo v bližnji prihodnosti. Posebno važna so vprašanja izdelave deželne zakonodaje za uspešen razvoj zadružništva, nadalje deželnega urbanističnega načrta, deželnega načrta za gospodarski in družbeni razvoj v letih od 1971 do 1975, ki naj bi upošteval zahtevke zadružništva.

Nadalje je bilo sporočeno, da bo prišlo do deželne konference o zadružništvu v februarju prihodnjega leta.

Na včerajšnji seji so poudarili, da postaja politika korenitih reform družbe, ki jo zahtevajo sindikati, vedno važnejša. V tem oziru, bo dežela lahko z bodočo konferenco pojasnila na odgovoren način svojo politiko do zadružništva ter tako spremenila svoje stališče, ki je sicer na določeni ravni upoštevalo njeno pomembnost, moč in tradicijo zadružništva, toda na ravni, ki je zadevala gospodarsko politiko raznih sektorjev (kmetijstvo, trgovino in gradbeništvo) ni nikakor sprejela pravičnih zahtevkov deželne zadružniške komisije.

Po poročilih se je razvila živahna debata, pri kateri so sodelovali Manfredini in Tonizzo iz Gorice, Sorini in Giachetti iz Trsta, Orsettig, Adrian in Gregori iz Vidma ter Chiaranda iz Pordenona. Vsi ti so bolj ali manj kritizirali delovanje dežele, posebno na področju kmetijstva. Še posebej so kritizirali pomanjkanje finansiranja zadružniškega sektorja ter gradnje stanovanj in ureditve potrošniške mreže.

S. G.

«Lovački rog» v Tricesimu

V gostišču «Diana» v Tricesimu v bližnji Furlaniji se je sinoči začel zagrebški gastronomski teden, ki bo trajal do 28. tega meseca. Prireditev, ki jo organizira zagrebško gostinsko podjetje «Lovački rog» ob sodelovanju podjetij Sljeme in Badel, seveda ob pomoči ustreznih hrvaških turističnih ustanov, ima namen prikazati gastronomske specialitete Zagreba in Hrvaške preko njih pa zbližati narode, da se bolje spoznajo, kajti italijanski turisti predstavljajo najpomembnejši turistični element Zagreba. Svečane otvoritve tedna se je poleg kakih 100 povabljencev udeležilo tudi več predstavnikov oblasti in javnih ustanov, kot na primer podžupan Tricesima Romano de Agostini, ki je tudi odbornik za turizem v videmski pokrajinski upravi, poslanec Metus, dr. Antonio Boscarolli, direktor pokrajinske turistične ustanove ter grof Dada, pomočnik direktorja iste turistične ustanove. S hrvaške strani pa smo med drugim opazili dr. Ratka Karlovića, podpredsednika občinske skupščine Zagreb, ki je hkrati tudi predsednik turistične zveze Zagreba, Dušana Rakovca, predsednika odbora za turizem pri saboru SR Hrvaške in istočasno podpredsednika turistične zveze SR Hrvaške, Milivoja Kujundžića, glavnega tajnika turistične zveze Zagreba, in Mirka Matića, pomočnika glavnega tajnika turistične zveze Zagreba. Nadalje so bili tu še predstavniki podjetij Sljeme in Badel in seveda gostinskega podjetja «Lovački rok«. Prisrčno vzdušje in razpoloženje gostov in povabljencev je poživljal ansambel Veseli pajdaši, ki je pel in igral hrvaške narodne pesmi.

Na otvoritvi sta spregovorila predsednik pokrajinske turistične ustanove odv. Sbuelz in v imenu hrvaške delegacije podpredsednik občinske skupščine Zagreb R. Karlović, ki sta tudi obrazložila pomen in program prireditve.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA — MOŠKA B LIGA

Čista zmaga Borove vrste proti gostom iz Modene

Hitra igra «plavih» je od časa do časa popolnoma zmedla nasprotnike

Bor — Scaiola 3:0 (15:7, 15:13, 15:6)

BOR: Vodopivec, Starc, Veljak, Fučka, Plesničar, Može, Orel in Uršič.

SCAIOLA: Salardi, Portioli, Mazzoni, Bassani, Tanadini, Gialdi, Compagni, Feraboli in Chidorzi.

SODNIK: Caputto (TS), stranski: Marcon (TS), zapisnikar: Milkovič (TS).

Po polurni zamudi se je srečanje končno začelo. Zamudo je pripisati odsotnosti glavnega sodnika, ki se ni predstavil na igrišče. Zamenjal ga je znani tržaški sodnik Caputto, ki je tako, po predhodnem privoljenju gostujoče ekipe, pripomogel, da se je tekma odvijala regularno in da izid velja za prvenstveno lestvico.

Borovci so takoj v začetku dokazali, da jim bo Scaiola le težko kos. Gotovo so zaigrali in nizali točko za točko. Stanje se je stalno višalo v Borovo korist in set je pripadel slovenskim odbojkarjem z veliko razliko. V naslednjem nizu pa so nasprotniki prišli malo do sape. «Plavi» so poskušali nove prijeme v igri in videli smo tudi hitre akcije z učinkovito hitro tolčeno žogo («treno») Sergija Veljaka in nato Orla. Poleg tega so Borovci tolkli nizke podaje, kar je vedno splasiralo nasprotno obrambo. Nasprotnik je bil v tem setu boljši in zaposloval Borovo obrambo. Plavi so se v zaključnih akcijah nekoliko zmedli a pravočasno reagirali ter z učinkovitimi japonskimi servisi Uršiča podvojili prednost. Tretji set je bil samogovor Bora. Odlični Borov napad ni skoraj nikoli naletel na učinkovito nasprotnikovo obrambo. Plavi so v tem setu nekoliko popustili in to se je videlo predvsem ob mreži, ko je večkrat pešal blok.

Po tej zmagi so slovenski odbojkarji še nepremagani. Današnji nastop pa nam vliva upanja, da bo ta njihova nepremagljivost trajala. Gotovost v napadu, dobra obramba, ter učinkoviti servisi bodo delali preglavice vsem nasprotnikom Borove vrste, ki je dokazala, da je prišla v formo in da je mesto, ki ga zaseda na lestvici popolnoma zasluženo.

f. v.

* * *

MODENA, 21. — V prvi tekmi prvega kola tekmovanja za pokal evropskih državnih prvakov za ženske je odbojkarska ekipa Fini iz Modene premagala izraelskega prvaka Hapoel s 3:1 (15:7, 14:16, 15:9, 15:9).

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Poraz Borovih dečkov proti Servolani

Borovi dečki so v okviru priprav za bližnje prvenstvo odigrali prijateljsko tekmo proti Servolani. Po tehnično zanimivi in včasih razburljivi igri so škedenjski igralci ugnali borovce, ki pa so s prikazano igro zadovoljili.

Tudi tokrat je bil najboljši Borov strelec Klobas, ki je dosegel 16 točk, toda tudi ostali so na splošno dobro igrali.

IZID:

SERVOLANA - BOR 39:29 (16:11)

POSTAVI:

SERVOLANA: Redolfi (k) 14, Barone 7, Salvador 2, Semenich 4, Bacchia 6, Sancin 6, Tedesco.

BOR: Colja (k) 4, Sancin 1, Oblak, Klobas 16, Vatovec 4, Kale 2, Košuta, P. Žerjal, Burolo, E. Žerjal 2, Perco, Parovel, Kuret.

SODNIK: Barazzutti.

Prosti meti:
SERVOLANA 4:22
BOR 1: 6

V začetku so škedenjci močno igrali in so že vodili z 8:2, ko pa so se borovci opogumili so kmalu dosegli nasprotnike. V tem delu igre sta ekipi dobro branili, slabše napadali.

V drugem polčasu je bil izid vse do dveh minut sred koncem v korist Bora. Škedenjci pa niso popustili, stisnili so zobe in tudi zasluženo zmagali.

b. l.

HOKEJ NA LEDU

Druga zmaga Jesenic

ORTISEI, 21. — V četrti tekmi veljavni za Alpski pokal je ekipa Jesenic presenetljivo premagala domače moštvo Ortisei 6:3. Jesenice imajo sedaj na lestvici štiri točke v štirih tekmah, vodi pa nemška Augsburg, ki je do sedaj odigrala dve tekmi in obakrat zmagala.

V NAMIZNOTENIŠKI C LIGI

San Michele premagal Dom

Edini zmagi je za Goričane priboril Komel

Prva tekma domovcev v C ligi se je zaključila s porazom. Zmagal je namreč San Michele iz Tržiča 7:2.

V tem prvem srečanju je bilo opaziti, da domovcem primanjkuje trening in da so še precej daleč od prave forme. Omeniti pa moramo, da v Domovih vrstah ni igral Lucijan Černic, ki je bil zadržan.

Postava Doma je bila naslednja: Igor Komel, Boris Cotič, Saša Kramberger, za San Michele pa so nastopili Jacopo Foscolo, Sergio Ponga in Silvio Micheluzzi.

Dvoboj se je začel za domovce slabo. Dondi in tudi Kramberger je izgubil proti Pongi. San Michele je tako po prvih treh dvobojih vodil s 3:0 in je bilo že skoraj gotovo, da bodo domovci srečanje izgubili. Za mizo je stopil spet Komel, da bi odigral tekmo proti Dondi. Po treh setih je zmaga končno pripadla Komelu. Bilo je to najlepše in včasih dramatično srečanje. V tretjem nizu je Komelu uspelo zmagati komaj pri stanju 28:26.

Dom je na žalost nato klonil še dvakrat: Fasolo je premagal Krambergerja, Ponga pa Cotiča. Tekma je bila pri tem rezultatu 5:1 zgubljena za domovce. Kljub temu pa so odigrali se tri srečanja, v katerih je Komel premagal Micheluzzija z 2:1, Cotič in Kramberger pa sta klonila Fasolu 2:0 in Dondi 2:0.

IZIDI

San Michele - Dom	**7:2**
Fasolo - Komel	2:0
Donda - Cotič	2:0
Ponga - Kramberger	2:0
Donda - Komel	1:2
Fasolo - Kramberger	2:0
Ponga - Cotič	2:1
Donda - Kramberger	2:0
Micheluzzi - Komel	1:2
Fasolo - Cotič	2:0

Prihodnjo tekmo bo Dom odigral doma danes, 22. novembra proti ARAC iz Trsta. Tekma bo prostorih Zlatega pajka v Ul. Verdi 13 ob 10. uri.

K. I.

BOKS

Po Orsolicsovem porazu

DUNAJ, 21. — Zdi se, da se avstrijski boksar Johann Orsolics nikakor ne more sprijazniti s porazom, ki ga je utrpel proti Angležu Charlesu in v katerem je zgubil naslov evropskega prvaka welter kategorije. Avstrijec je namreč vložil pritožbo proti odločitvi sodnika, ki je določil Charlesovo zmago s k.o. v 12. krogu, češ da ga je Angležu udaril prenizko. Njegovo verzijo je potrdil tudi njegov manager, ki je rekel, da je udarec bil očitno prenizek, ker je imel Orsolics po srečanju okrvavljena spolovila.

Avstrijski tisk, pa kljub pridržkom, ki zadevajo omenjeni udarec, obsoja Orsolicsa, da se ni resno pripravil za to srečanje.

OBVESTILA

Slovensko planinsko društvo Trst priredi danes, 22. novembra MLADINSKI IZLET na SV. LENART. Zbirališče ob 9.45 pri avtobusni postaji v Križu.

* * *

SPDT obvešča, da se prične v ponedeljek, 23. nov. ob 17.30 predsmučarska tetlovadba v Barkovljah, v prostorih PD v Ulici Cerreto. Treningi bodo vsak ponedeljek in četrtek od 17.30 do 18.30.

* * *

Slovensko planinsko društvo obvešča, da se pričetek smučarskega tečaja v Trbižu v primeru pomanjkanja snega prenese na nedeljo 6. decembra. Spremljevalci in izletniki, ki se nameravajo udeležiti izleta, naj se takoj prijavijo in poravnajo vozilno (1500 lir) pri gdč. Norčj v Ul. Geppa 9-II., do srede 26. novembra, ker drugače ne bo mogoče zagotoviti sedeža. Naprošamo tečajnike, ki še niso poravnali vpisnine, naj to store v Tržaški knjigarni, kjer bo na razpolago vsem tečajnikom razpored posameznih skupin ter urniki na ciklostiliranih polah.

* * *

SPDT sporoča, da bo v torek, na sedežu PD I. Cankar v Trstu, Ul. Montecchi 6, v času od 17. do 18. ure na razpolago društveni izvedenec vsem tistim, ki bi želeli strokovno pomoč pri pritrditvi čevljev na smuči.

Ob tej priložnosti bo na razpolago kupcem še nekaj opreme, ki je ostala neprodana na sejmu smučarske opreme pred tednom dni.

INTERVJU POMOČNIKA GRADITELJA «LUNOHODA 1»

Preglavice samo z «elektronskim očesom»

Sovjetsko lunarno vozilo je prepleskano z belo barvo - Optimalna hitrost znaša 10 km/h

MOSKVA, 21. — V trenutku, ko se bliža mrak, ki napoveduje štirinajst dni dolgo noč na površini Lune, kjer je pristala vesoljska ladja «Luna 17», se bo verjetno zaključilo delovanje čudnega lunarnega vozila «Lunohod 1». Ne ve se še točno in dokončno, kakšne naloge bo vozilo opravljalo v bližnji prihodnosti, čeprav si je skoraj nemogoče predstavljati, da bi bila kaka dejavnost sploh še mogoča. Od sedanjih 150 stopinj temperature nad ničlo, bo ta v kratkem razdobju padla na zelo nizko raven, morda 160 ali 170 stopinj pod ničlo. Ali so aparati «Lunohoda 1» zgrajeni na tak način, da lahko vzdržijo tako nizke temperature? Ali je sploh mogoče, da bi lunarno vozilo krožilo nemoteno v strašni Lunini noči, ko je skoraj praktično nemogoče, da bi peterica «šoferjev», ki upravljajo vozilo iz vesoljskega središča pri Bajkonuru mogla sploh zaznati možne poti mimo kraterjev vzpetin in prepadov, ki jih vozilo lahko sreča na vsakem koraku?

Glasilo sovjetskih sindikatov «Trud» je včeraj objavilo intervju pomočnika inženirja, ki je gradil «Lunohod 1». Kot je v navadi pri sovjetski vesoljski ustanovi, se nikoli ne omenjajo imena ljudi, ki so sodelovali pri gradnji strojev, ki so popeljali sovjetske kozmonavte v vesolje. Tako se je zgodilo n. pr. tudi tedaj, ko je umrl Sergej Koroljov, ki ga je svet šele tedaj spoznal kot graditelja najmočnejših sovjetskih vesoljskih raket. Za njegovo ime se je zvedelo šele po njegovi smrti. To se je zgodilo tudi v sedanjem primeru. Agencija Tass, ki je posredovala intervju, ki ga je dovolil list «Trud», je omenila samo generični naziv pomočnika glavnega inženirja, ki je zgradil «Lunohod 1». Prizadeti je izjavil dobesedno: «Uspešno upravljamo lunarno vozilo po Lunini površini. Do sedaj se ni zgodilo nič nenavadnega, pač pa je bilo vse dobro preračunano. Vesoljski tehniki niso do sedaj še stavili v pogon nobenega od nadomestnih strojev s katerimi je «Lunohod 1» opremljen.» Namestnik glavnega inženirja je nadalje izjavil: «Vsi mehanizmi in tehnični sistemi na vozilu delujejo tako pravilno, da bi si kaj boljšega sploh ne mogli želeti. Notranja temperatura in pritisk sta normalna kot na Zemlji».

Kozmični znanstvenik je nadalje v svojem intervjuju pojasnil tudi, zakaj so namestili na «Lunohodu 1» dvojnike vseh važnejših sistemov in aparatur. «Nismo smeli spraviti v nevarnost uspeha celotne odprave zaradi kakšne majhne tehnične pomanjkljivosti, oziroma ker bi morebiti prišlo do kake laže okvare važnejših delov. Do sedaj pa je bilo vse v redu ter nismo bili prisiljeni, da bi se zatekli za pomoč k dvojnikom glavnih strojev. Občasno smo jih sicer spravili v tek, toda le zaradi splošne kontrole.

Na vprašanje urednika lista «Truda», kakšne barve je «Lunohod 1», je namestnik glavnega inženirja odgovoril: «Pri vesoljskih poskusih mora biti vse preračunano. Sem spada tudi vprašanje izbire barve s katerimi so prepleskana vozila in drugi deli vesoljske ladje. Pri tem ne pridejo v poštev niti osebni estetski okusi ali pa kaki drugi kriteriji. Ker je pri vseh teh poskusih treba zmanjšati na najnižjo mero posledice sončnega žarčenja, pride v poštev le bela barva, ki te žarke najbolj odbija. Vseeno pa bela barva še ne reši na zadovoljiv način tega vprašanja, temveč je treba poiskati še druga zaščitna sredstva. V ta namen, so graditelji opremili «Lunohod 1» s posebnimi zaščitnimi plastmi proti sončnim žarkom ter s posebnim sistemom za ohlajevanje.

Na vprašanje, kateri sistemi «Lunohoda 1» so najbolj nagajali tehnikom, je namestnik glavnega inženirja odgovoril: «Morda televizijske aparature», t. j. elektronsko oko «Lunohoda». Tehniki so se dolgo časa prerekali, če naj bi opremili to oko z ozkim ali širokim radiusom. Ozki radius je sicer močnejši in občutljivejši, toda je zelo zapleten in občutljiv, medtem ko je sistem s širokim radiusom bolj preprost in bolj trpežen, toda slika ki jo posreduje, je bolj površna. Sovjetski strokovnjaki so zastavili to vprašanje elektronskemu kompjuterju, ki je izbral drugo pot.

V intervjuju se govori nadalje tudi o hitrosti lunarnega vozila. Po mnenju sovjetskih strokovnjakov ta hitrost ne bi smela biti nikoli višja od 10 km na uro, ker bi sicer vsakršna, tudi najmanjša ovira, utegnila povzročiti zastoj

NAMIZNI TENIS — V SREDO V KOPRU

Zmaga mladincev Sokola

Velik napredek mladega Radoviča

V sredo sta se v Kopru srečali namiznoteniški postavi nabrežinskega Sokola in domačega kluba Semedela. Srečanje je bilo zelo izenačeno in borbeno, o čemer pričajo tudi rezultati.

Nabrežinci so se predstavili z mladinsko postavo: Fabjan, Ukmar in Radovič. Ta postava se je dobro obnesla, čeprav Fabjan in Ukmar nista povsem zadovoljila. Posebno Fabjan je igral precej zaspano in ni pokazal niti polovice svojih sposobnosti. Zadovoljil je mladi Radovič, ki je od poletnega tečaja v Rovinju znatno napredoval, pa čeprav ni imel med tem časom možnosti nastopanja ali vztrajnejšega treninga.

Domačini so se predstavili s postavo Šener, Kodrič in Kavrečič. Šener in Kodrič sta še pionirja, torej na začetkih svojega udejstvovanja, in imata pred seboj še mnogo uspehov. Oba sta izredno talentirana igralca in sta svoje tekme odigrala z izredno borbenostjo in vztrajnostjo.

Srečanje se je zaključilo z izidom 5:4 v korist Sokola. Posamezni izidi pa so bili naslednji:

Fabjan - Šener 2:0 (16, 19)
Radovič - Kodrič 0:2 (14, 12)
Ukmar - Kavrečič 2:0 (16, 18)
Radovič - Šener 1:2 (-20, 13, 4)
Fabjan - Kavrečič 1:2 (-17, 20, 11)
Ukmar - Kodrič 2:0 (13, 13)
Radovič - Kavrečič 0:2 (9, 14)
Ukmar - Šener 2:0 (21,17)
Fabjan - Kodrič 2:1 (-16, 18, 16)

S. J.

KOŠARKA

Še en poraz Olimpije

LJUBLJANA, 21. — V prvenstveni tekmi prve jugoslovanske košarkarske lige je Olimpija na domačem igrišču zgubila proti Jugoplastiki iz Splita z 81:91. Olimpija je tako zgubila svojo tretjo tekmo v štirih kolih in tako verjetno, da končno pokopala vsa upanja na ponovno osvojitev naslova državnega prvaka.

TENIS

LONDON, 21. — Američanka Billie Jean King je zmagala v finalu ženskih posameznic na mednarodnem teniškem prvenstvu Anglije «open». Premagala je Angležinjo Ann Jones 8:6, 3:6, 6:1.